

Športnik

REVIJA JE BREZPLAČNA
Številka 44
december 2016
www.zsis.si

**Športnik
leta 2016**

str 6

**Volilno
leto 2017**

str 5

**Intervju z
ministrico**

str 15

ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
PARAOLIMPIJSKI KOMITEJ

Kazalo

3	Uvodnik	30	3 × Š = Šola, Šport in Še kaj	54	Mesto bi morali dodeliti nam
4	Čestitka - Zahvala	33	Za volanom v zimo - Triglav	56	1. svetovno prvenstvo v šahu
5	Volitve v organe ZŠIS-POK	34	Vedeti moraš, zakaj	58	Slovenski kegljači uspešni
6	Športnik invalid leta 2016	36	Boccia	60	V ligi tekmuje osem ekip
10	Sprejem v predsedniški palači	38	Odbojkarice sede v Italiji	62	Nastopili tuji ročni kolesarji
12	Paraolimpijske igre v 16 letih	39	Športi v novi preobleki	63	Jadranje
15	Dr. Maja Makovec Brenčič	40	Skupaj do integracije	64	Šolska športna tekmovanja
18	Izobraževanje trenerjev	42	O lesku zlate medalje	65	Priprave za nastop na ZOI 2018
20	LIDL Slovenija in ZŠIS-POK		Skenderja Tošiča	66	ZŠIS-POK vključena v projekt
22	Intervju – Roman Pungartnik	45	Pester smučarski program	68	Higienski pogoji pri pouku
24	Intervju s Primožem Jeraličem	46	Slovenija v evropskem vrhu	70	Jeralič na obisku
27	Golbalisti na EP skupine B	48	DRŽAVNA PRVENSTVA	71	Križanka

Kolofon

Izdaja: Zveza za šport invalidov Slovenije - Paraolimpijski komite

Za ZŠIS-POK: Damijan Lazar

Uredniški odbor: Jože Okoren, Jakob Škantelj, Dr. Tjaša Filipčič, Franci Slivšek in Primož Jeralič

Lektoriranje: Rok Janežič

Oblikovanje in prelom: Franci Slivšek
Tisk: Para d.o.o., Ljubljana

Naslov: ZŠIS-POK, Cesta 24. Junija 23, 1231 Ljubljana - Črnuče

Tel.: +386 (01) 53 00 891
Fax: +386 (01) 53 00 894
info@zsis.si
http://www.zsis.si

Tr. r.: 0510 0800 0024 242

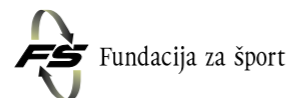
Naklada: 4000
Izid revije sta finančno omogočila Fundacija za financiranje RS invalidskih in humanitarnih organizacij – FIHO in Fundacija za šport

ISSN 1854-5254

Mnenja izražena v avtoriziranih člankih so mnenja avtorjev in niso verificirana stališča ZŠIS-POK.

Programe ZŠIS-POK sofinancirajo:

Naslovná fotografija:
(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Uvodnik

Piše: Damijan Lazar

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

▲
Damijan Lazar, predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite

V Sloveniji si še vedno prizadevamo, da bi naše športnike doživljali kot vrhunske športnike in jih prenehali gledati skozi objektiv invalidnosti. Javnost se morda ne zaveda, da naši športniki v vadbeni proces vlagajo enako število ur treninga kot športniki neinvalidi, vadbene metode so prav tako napredne (in včasih tudi tehnično bolj zahtevne), na področju tehnologije pa gre v nekaterih disciplinah za spopad vrhunskih tehnologij. Toda pred nami je še dolga pot, zato mora Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite (v nadaljnjem besedilu ZŠIS-POK) delovati vrhunsko, če želimo, da bodo naši športniki tekmovali na svetovni ravni.

Drugi pomemben kazalec je športna kritika. Če tuji paraolimpijski športnik na mednarodnem tekmovanju ne izpolni pričakovanj, športni mediji poročajo o tem. Pri nas pa ni mogoče nikjer prebrati, da je paraolimpijski športnik imel slab dan in zaradi tega ni izpolnil pričakovanj. To je lepo, a hkrati ponižujoče, ker športnika invalida gledajo izključno skozi prizmo invalidnosti in ne kot vrhunškega športnika, ki na koncu dneva odgovarja s športnimi rezultati. In naši športniki so veliki športniki, zato se je treba do njih tako tudi obnašati.

Kar se tiče gospodarskega sektorja v Sloveniji, iz reakcij vodilnih vidimo, da nas dojemajo kot uboge, ki potrebujejo pomoč, in ne kot sebi enakopravne partnerje. Zato sem zelo vesel, da imamo dve pogumni podjetji, ki imata drugačen pogled – Zavarovalnica Triglav in Lidl Slovenija, ki nas finančno podpirata. Tisto, kar je dolgoročno veliko bolj pomembno, je, da prenašata

naše sporočilo in poskušata skozi svoje dejavnosti ustvarjati boljše okolje za vse invalide in tako boljšo družbo za vse. ZŠIS-POK je danes resna organizacija, ki je sposobna podpreti podjetja, da dosežejo svoje poslovne cilje. Skupaj z našim sponzorjem Lidl Slovenija nam je uspelo pridobiti najvišjo nagrado SPORTO. Podeljuje jo Društvo za marketing Slovenije, ki je že petič nagradilo najboljše regionalne primere dobre prakse na področju sponzorstva in marketinga v športu. Zmagovalec v kategoriji najboljši športni sponzorstvo je projekt Skupaj v bitki, ki sta ga pripravila Lidl Slovenija in ZŠIS-POK, kjer je mednarodna žirija med 36 vlogami prav to sponzorstvo prepoznala kot najuspešnejše regionalno sponzorstvo.

Tudi država ima do nas vedno več posluha, kar je nujno za razvoj športa invalidov. Naša naloga pa je, da z različnimi projekti in izobraževanjem javnost ozaveštimo, kaj je rehabilitacija invalidov in kaj vrhunski šport invalidov. Oba segmenta sta zelo pomembna, vendar potrebujeta drugačno obravnavo in infrastrukturo. Žal se zatakne pri infrastrukturi, ki bi bila v obliki športnega središča namenjena športni vadbi in glede dostopnosti prilagojena vsem kategorijam invalidov. V Sloveniji takšnega objekta žal ne premoremo. Pomenil bi namreč velik prispevek k večjemu vključevanju mladih invalidov v šport.

Stvari se premikajo tudi na drugih področjih, ki so prav tako pomembna za razvoj športa invalidov. Z zadovoljstvom ugotavljam, da se Slovenija s smelimi koraki počasi uvršča med razvite države na tem področju.

Spoštovane športnice, spoštovani športniki, sodelavke in sodelavci ter podporniki športa invalidov

Ob iztekajočem se paraolimpijskem letu Vam želimo vesele praznike ter srečno, zdravo, medsebojnega spoštovanja in razumevanja polno ter uspešno leto 2017.

Leto, ki se poslavlja, nam je po zaslugi športnic in športnikov na različnih športnih področjih prineslo veliko veselja in radostnih dni. Ker pa so športnice in športniki veliki borci, smo prepričani, da bomo tudi o letu, ki je pred nami, z evropskih in svetovnih prvenstev ter olimpijskih iger gluhih poročali o uspehih.

Upravni odbor in strokovna služba
Zveze za šport invalidov Slovenije –
Paraolimpijskega komiteja

▶ UVOD

Bližajo se volitve v organe ZŠIS-POK

Piše: Jože Okoren

Izteka se štiriletno obdobje »vladavine« posameznih izvoljenih in imenovanih funkcionarjev v organe in komisije zveze. Volitve za obdobje 2017–2021 bodo predvidoma potekale maja prihodnje leto. Trenutna »oblast« bo morala položiti račune na mizo in skupaj s strokovno službo poročati o svojem delu. Živimo v času, ko tudi šport invalidov ni več tabu tema in za pričakovane rezultate potrebuje profesionalni pristop v vseh pogledih, predvsem v organizacijskem in finančnem.

Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite kot nacionalna invalidska organizacija opravlja pomembno poslanstvo v rekreaciji in športu invalidov. Šport invalidov že dolgo ni več tabu tema. Ne gre za to, da se moramo zgladovati po tujih praksah, temveč da zadovoljimo in zagotovimo najoptimalnejše pogoje strokovnega, organizacijskega in izvedbenega dela v organizaciji programov športa in rekreacije. Zgled tujih praks ni najbolj primerljiv, kajti organiziranost delovanja društev, klubov in reprezentanc je v marsičem povsem različna. Razumljivo pa je, da na koncu štejejo le rezultati dela, tj. športni uspehi, in število uporabnikov. Zavedamo se, da tako imenovanih vrhunskih športnikov, tj. športnikov, ki se ukvarjajo z vrhunskim športom, ni veliko. Naša skupna naloga je, da poskrbimo tudi za tiste športnike, ki nimajo teh ambicij oziroma je pri njih prisotna druga omejitev. Pogosto se upravičeno vprašamo, ali postorimo dovolj na tem področju.

Dosedanja praksa govori, da je sodelovanje Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja z drugimi nacionalnimi invalidskimi organizacijami pomanjkljivo. Resda

se počasi vzpostavlja sodelovanje s posameznimi panožnimi športnimi zvezami, vendar bodo na tem področju kljub temu potrebni še temeljiti premiki.

Za nadgradnjo dosedanjih rezultatov in dela na tem področju je zelo pomembno, da bodo ustanoviteljice Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja sodelovale s kadri, ki bodo z novimi idejami in vizijo pripravljeni prispevati k razvoju športa invalidov. Odveč je ponavljati, da smo Slovenci športna nacija. Nadgradimo svoj prispevek k temu in bodimo na čelu te »kolone«. Pri tem ne smemo zanemarjati zdravstvenega vidika. Ni dovolj, da določena stroka nenehno ponavlja, kako je šport pomemben za vsakega posameznika in da pozitivno vpliva na zdravje, potreben je konkreten pristop, to pa je zagotoviti ustrezne pogoje (objekti, rekviziti, kader ...).

Tako smo na Zvezi za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskem komiteju za določen čas zaposlili dva strokovna delavca, z namenom osveščanja, predstavitve, animacije in vključitve invalidov, predvsem mlajših, v športne programe. To so nam omogočila namenska sredstva iz projekta »Razvoj

strokovnih kadrov«. Zagotovo si lahko posledično obetamo pridobivanje novih športnikov tudi v programe tekmovalnega športa. Rek, da so za vsako stopnjo invalidnosti primerne določene športne vsebine, še vedno drži, in to čedalje bolj.

Nova vodstvena struktura Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja bo tako imela dovolj izzivov in priložnosti za dopolnitev dosedanjega dela.

ZAHVALA

Leto, ki smo ga največkrat omenjali kot paraolimpijsko, je bilo po mnenju strokovne javnosti kljub nekaterim pomanjkljivostim za šport invalidov uspešno, in sicer tako v rezultatskem kot organizacijskem pogledu. Razveseljivo je, da se število športnikov invalidov povečuje tako na lokalni kot nacionalni ravni.

Veliko vlogo pri tem gre pripisati tudi medijem, ki so sproti poročali o uspehih športnikov invalidov, čeprav je tu še ogromno rezerve. Pa ne gre kazati s prstom le na medije, na nas samih je, da preverimo svoj prispevek k še uspešnejši obveščeni širše javnosti o naši dejavnosti.

Ob zaključku leta 2016 bi se vsem radi zahvalili za prispevek k realizaciji naših programov, predvsem pa (naj omenimo le nekatere) lokalnim in nacionalnim invalidskim organizacijam, njihovim organom in vodjem športnih aktivnosti, našim zvestim trenerjem in pomočnikom, stalnim in občasnim zunanjim sodelavcem, svojcem športnic in športnikov, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS, Fundaciji za šport, OKS, URI-Soča, Thermani Laško, vsem sponzorjem in donatorjem, medijem, strokovni službi ZŠIS-POK in drugim, ki so bili prav tako ves čas z nami.

*Predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite
Damijan Lazar in
Podpredsednik ZŠIS – POK in predsednik komisije za tekmovalni šport
Jože Okoren*

Še eno uspešno leto

Piše: Drago Perko in Jože Okoren

(foto: Vid Panikvar - Sportida)

V Ljubljani se je s slavnostno prireditvijo »Športnik invalid leta 2016« končalo uspešno leto športnic, športnikov in ekip, ki so doma in na tujem branili barve domovine.

Zbrane so nagovorili ...

Prireditve v hotelu Austria Trend hotel je organizirala Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite (ZŠIS-POK), častna pokroviteljica dogodka pa je bila dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport.

»Naši športniki so na paraolimpijskih igrah dosegli odlične rezultate. Želim si, da bi se tako nadaljevalo. Pri vseh vas pa se priporočam, da še naprej pomagate in stojite ob strani športu invalidov, da se v Sloveniji še bolj uveljavi,« je uvodoma dejal Damijan Lazar, predsednik ZŠIS-POK.

»Še eno leto se bliža h koncu. Na takih prireditvah se ozremo nazaj, v leto, ki je bilo (para)olimpijsko. Hvala vsem paraolimpijcem, športnikom invalidom, ki ste zmogli in ne le presegli in uresničili svoje cilje, ampak tudi cilje Slovenije. Hvala vam za to,« je med drugim povedala ministrica dr. Maja Makovec Brenčič.

»Šport bogati kakovost človeka. V URI-Soča se tega dobro zavedamo. Vemo, da smo običajno prvi, ki našim pacientom ponudimo možnost, da se vključijo v družbo. Šport je ena od teh možnosti,« je izpostavil mag. Robert Cugelj, generalni direktor URI-Soča, ki je ob tem spomnil, da je skrajni čas za izgradnjo večnamenske športne dvorane, ki bo namenjena športu invalidov.

Damijan Lazar,
predsednik ZŠIS-POK

Dr. Maja Makovec
Brenčič, ministrica za
izobraževanje, znanost
in šport

Mag. Robert Cugelj,
generalni direktor
URI-Soča

Franček Gorazd Tiršek
in Veselka Pevec,
zagotovo brez dvoma
najboljša športnik in
športnica za leto 2016

Slepi in slabovidni
kegljači, Moška ekipa
leta 2016.

Veselka in Franček Gorazd

Naziv najboljše športnice leta 2016 je osvojila paraolimpijska zmagovalka in dobitnica zlate medalje Veselka Pevec, ki se je že na paraolimpijskih igrah nekajkrat pošalila, ko je dejala, da je prišla, videla in zmagala.

«Pred dnevi pa je njej v čast Pošta Slovenije izdala poštno znamko.»

Veselka je športnica leta postala drugič (prvič leta 2014). Naziv najboljšega športnika leta 2016 je osvojil strelec Franček Gorazd Tiršek, ki je že dolgo znano ime v športnih krogih, pa tudi širša javnost ga dobro pozna. Njegovo že skoraj 10-letno nastopanje za slovensko reprezentanco je zaznamovalo uspešno zbiranje kolajn. Letos je na paraolimpijskih igrah obranil 2. mesto in srebrno medaljo iz Londona 2012.

Priznanji sta jima izročila dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport, ter Damijan Lazar, predsednik ZŠIS-POK.

Naj ekipa so kegljači

Po pregledu vseh rezultatov in predlogu Komisije za tekmovalni šport pri ZŠIS-POK ter sklepu Upravnega odbora ZŠIS-POK je najboljša ekipa leta 2016 moška reprezentanca slepih in slabovidnih v kegljanju, in sicer za osvojeno 1. mesto na evropskem prvenstvu v Koprivnici na Hrvaškem. Nastopili so v postavi: Safet Baltič, Jakob Vodusek, Tomaž Furlan, Miro Rus, Marjan Žalar, Igor Žagar, Sašo Kajtna, Mitja Osolnik in Franc Tomšič. Nagrado sta jim podelila Tina Cipot, vodja korporativnega komuniciranja družbe Lidl Slovenija – enega od sponzorjev ZŠIS-POK –, in Luka Pušnik, direktor službe za korporativno komuniciranje pri Zavarovalnici Triglav, d. d., ki je prav tako sponzor ZŠIS-POK.

Jernej in Luka

Parasmučar Jernej Slivnik in namiznotenisač Luka Trtnik sta prejela priznanje za najperspektivnejša mlada športnika. Podelil jima ga je prof. dr. Črt Marinček, dolgoletni strokovni direktor Univerzitetnega rehabilitacijskega inštituta – Soča.

Jernej Slivnik, dijak jeseniške gimnazije, je alpski smučar, ki je lani in letos na nekaterih pomembnih tekmah že opozoril nase. Ima status športnika

Luka Trtnik je prejel
priznanje za najbolj
perspektivnega
mladega športnika
iz roke dolgoletnega
sodelavca ZŠIS-POK
in člana UO, Vasje
Cimermana.

državnega razreda in vse možnosti za napredek. Nad njegovo kariero bdi trener Roman Podlipnik. Luka Trtnik (njegov trener je Darko Kojadinovič) ima kot mlad igralec namiznega tenisa že kar nekaj izkušenj za zeleno mizo. Nastopil je na nekaterih odmevnih tekmovanjih in dal vedeti konkurenci, da z njim ni šale. Že prihodnje leto bo imel veliko priložnost, kajti gostili bomo tradicionalni mednarodni turnir v namiznem tenisu za invalide. ZŠIS-POK bo tudi organizator EP, prav tako v namiznem tenisu – oba dogodka se bosta odvijala v Laškem.

▲ Prve uradne Paraolimpijske igre v letu 1972 so se udeležili v takratni jugoslovanski reprezentanci tudi slovenski športniki invalidi in tokrat smo se spomnili tudi njih.

◀ Prof. Dr. Marincsek je prejel priznanje za dolgoletno delo v športu invalidov iz rok Mag. Roberta Cuglja.

Za osvojeni medalji na Paraolimpijskih igrah sta zlato priznanje ZŠIS-POK prejela Veselka Pevec in Franček Gorazd Tiršek ter trenerka Polonca Sladič in pomočnik trenerja Aleš Kosmač.

Paraplezalec Gregor Selak je prejel za svoje dosežke v letu 2016, srebrno priznanje ZŠIS-POK...

... enako priznanje je prejel Skender Tošič za osvojeno zlato medaljo na Svetovnem prvenstvu v parakarateju.

Spomin na leto 1972

Ob tej priložnosti so vsi zbrani v dvorani pozdravili cenjene in spoštovane goste – nekatere udeležence prvih paraolimpijskih iger v nemškem Heidelbergu leta 1972. Prireditve so se udeležili Martin Gorenc (leta 1972 je nastopil v atletiki in košarki), Marjan Peternelj (atletika in košarka), Zlatko Bernašek (atletika in košarka) in Jože Okoren (atletika in košarka). V vodstvu odprave pa so bili prof. dr. Črt Marincsek (vodja medicinske ekipe na igrah, ki je v zahvalnem govoru orisal začetke v športu invalidov v Sloveniji izpred skoraj petdeset let.), Alenka Primožič (fizioterapevtka na igrah v Heidelbergu, sicer pa dolgoletna vodja fizioterapije na oddelku za rehabilitacijo pacientov z okvaro hrbtenjače na URI-SOČA, od koder izhajajo številni uspešni športniki) ter dr. Aleš Leo Vest (atletski trener). Posebna priznanja sta jim podelila dr. Boro Štrumbelj, direktor Direktorata za šport pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, ter mag. Robert Cugelj, generalni direktor URI-SOČA.

Mag. Robert Cugelj in **Jože Okoren** sta podelila priznanja za dolgoletno strokovno in organizacijsko delo v športu invalidov; prejeli so jih **Polona Sladič**, za dolgoletno nadvse uspešno delo v športu invalidov in kot strokovna sodelavka ZŠIS – POK na organizacijskem področju, predvsem na področju urejanja statusa športnikov – invalidov, **prof. dr. Črt Marincsek**, kot dolgoletni podpredsednik Zveze za šport invalidov Slovenije in njegov velik doprinos športu invalidov, kot strokovni direktor URI – SOČA ter večkratni vodja reprezentanc na uradnih mednarodnih tekmovanjih invalidov in **mag. Franc Hočevar**, za njegov doprinos kot nekdanji generalni direktor URI – SOČA, v uspešnem sodelovanju z ZŠIS – POK ter večkratni predsednik organizacijskih odborov za izvedbo uradnih mednarodnih prvenstev v Sloveniji.

Izjemni dosežki v letu 2016

Ob tej priložnosti smo podelili tudi zlate, srebrne in bronaste znake ZŠIS-POK za tekmovalne dosežke v letu 2016. Najzlahtnejši priznanji sta dobila Veselka Pevec in Franček Gorazd Tiršek; izročila sta ju Janez Slapar, predsednik Strelske zveze Slovenije, ter Ernest Jazbinšek, dolgoletni predsednik in sekretar Zveze za šport invalidov Slovenije (tudi sam uspešen strelec). Srebrni znak ZŠIS-POK sta prejela plezalec Gregor Selak in parakarateist Skender Tošič, in sicer iz rok Vasje Cimermana, člana upravnega odbora ZŠIS-POK. Dragica Bac, generalna direktorica Direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ter mag. Janez Sodrznik, podpredsednik Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez, sta podeljevala bronaste znake. Prejeli so jih plavalec Darko Đurič, kajakaš Dejan Fabčič, atlet Tadej Enci, Matej Brajkovič (biljard na vozičku), moška golbalska reprezentanca (Matej Ledinek, Blaž Koščak, Borut Višnikar, Boštjan Vogrinčič in Elvis Hodžič) ter showdown reprezentanca (Peter Zidar, Sanja Kos, Tanja Oranič, Miha Susman in Denis Repa). Z bronastim znakom so bili nagrajeni tudi slepi in slabovidni kegljači (Mitja Osolnik, Safet Baltič, Jakob Vodušek, Marjan Žalar, Igor Žagar, Tomaž Furlan, Miro Rus, Sašo Kajtna, Franc Tomšič, Danica Padežnik, Marija Fras in Karmen Vogrič).

Celotna prireditev na TV

Celoten dogodek je bil posebnega pomena tudi zato, ker je ekipa klasične televizije TIPK TV za gluhe in naglušne prireditev posnela. Posnetek je bil predvajan na TIPK TV, kar je velik korak k večji prepoznavnosti športa invalidov. Dogodek si bo mogoče ogledati tudi na lokalnih in regionalnih TV-postajah.

Prireditev je po mnenju navzočih profesionalno vodila Sabina Gosenca.

Darko Đurič in njegov trener Alen Kramar sta prejela bronasto priznanje.

Bronasto priznanje ZŠIS-POK je prejela tudi golbalska reprezentanca za osvojeno medaljo na evropskem prvenstvu divizije B in ponovno uvrstitev v divizijo A.

Showdown reprezentanca ob vodstvu Gregorja Habjan za osvojene medalje prejema bronasto priznanje ZŠIS-POK

Tadej Enci, gluhi atlet in trener Gregor Doberšek dobitnika bronastega priznanja za osvojeno medaljo na Evropskem prvenstvu v atletiki za gluhe športnike.

Bronasto priznanje so prejeli tudi slepi in slabovidni kegljači tako v ženski kot moški konkurenci.

Sprejem pri predsedniku Vlade RS in ministrici

Piše: Jože Okoren

(foto: Špela Rozman Dolenc, Vlada RS / Anže Malovrh / STA)

Ponosno skupaj z našimi paraolimpijci, dr. Maja Makovec Brenčič in dr. Miro Cerar.

Že tradicija je, da ob zaključku paraolimpijskih iger udeležence sprejmejo najvišji predstavniki države. Paraolimpijsko odpravo Rio 2016 in nekaj sodelavcev Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja sta tokrat v predsedniški palači sprejela predsednik Vlade Republike Slovenije, dr. Miro Cerar, in ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maja Makovec Brenčič, oba s svojimi najožjimi sodelavci. Razveseljuje dejstvo, da sta oba dobra poznavalca in predvsem podpornika športa invalidov.

Upravičeno govorimo o zelo uspešnem nastopu slovenskih paraolimpijcev v daljni Braziliji. Četudi je bila reprezentanca številčno okrnjena, saj prvič po dolgih letih nismo nastopili v nobenem ekipnem športu, je letošnji dosežek spoštovanja vreden. Tudi v športu invalidov že dolgo ni več prostora za amaterizem in površnost.

Prvi četrtek v oktobru je bilo v predsedniški palači od najvišjih predstavnikov oblasti, predsednika vlade, dr. Mira Cerarja, in ministric, dr. Maje Makovec Brenčič, prijetno slišati, da smo lahko

Dr. Miro Cerar je osebno čestital našim paraolimpijcem in njihovim trenerjem.

ponosni nase in da lahko računamo na njuno podporo in podporo države. Ta sprejem ni bil njen prvi stik s športniki invalidi, že pred tem sta priredila nekaj sprejemov. Pa ne samo to, še pomembneje je, da sta bila naša gosta tako rekoč na terenu. Težko je spregledati trend razvoja športa invalidov v svetu in njegovo širšo družbeno pomembnost. Tega se zavedata tudi naša gostiteljca, zato skušata športu invalidov posvetiti čim večjo pozornost. Ob njunem pozdravnem nagovoru je bilo bolj ali manj jasno, da razmeroma dobro poznata razmere v športu invalidov.

Predsednik vlade je v svojem nagovoru omenil pomen ukvarjanja s športom. Uspeh na paraolimpijskih igrah pa ni le uspeh majhne skupine, temveč uspeh države Slovenije. Ministrica nas je obiskala že pred odhodom v Rio. Tako je uspeh v Rio samo še podkrepila z izjavo, naj nadaljujemo v smeri še večjega vključevanja invalidov v športne vsebine ter naj ne odnehamo, država potrebuje čim bolj zdrave državljane, kar športniki so.

V svojem zahvalnem nagovoru gostiteljem je bila prav navdihujoča zlata strelka Veselka Pevec, ki je izzvala predsednika vlade, češ da bodo športniki poskrbeli, da jih bo še kdaj lahko poklical ob podobnem uspehu, tako kot jih je poklical v Rio in jim čestital.

V sproščenem pogovoru ob zaključku smo si imeli še marsikaj povedati in slišati zanimive vtise z

iger, ki so bili za nas še neznanka. Zanimivo je bilo kramljanje z nekaterimi bivšimi paraolimpijci, katerih športna kariera sega v leto 1972.

Hvala predsedniku vlade, hvala ministrici za sprejem in hvala službi obeh kabinetov za vso potrebno logistiko, organizacijo in prijaznost.

Nosilca medalj iz Rio in njuna trenerka Polonca Sladič so prejeli fotografijo iz rok ministric, ki jih bo za vedno spominjala na njihov Rio.

Veselka Pevec je v imenu paraolimpijske ekipe predala simbolično darilo dr. Maje Makovec Brenčič in dr. Miru Cerarju.

Na koncu je sledilo še skupinsko fotografiranje vseh prisotnih na sprejemu pri predsedniku vlade in ministrici za izobraževanje, znanost in šport.

Paraolimpijske igre v zadnjih 16 letih

Piše: Branko Mihorko

(foto: Vid Ponikvar - Sportida)

Paraolimpijske igre v zadnjih šestnajstih letih – velike razlike – edina stalnica so Ančo, Polona in Jože

Ko sem leta 2000 odhajal na svoje prve paraolimpijske igre v Sydney, nisem vedel in si sploh nisem mislil, da bo to tako zaznamovalo moje življenje. V šestnajstih letih sem bil na petih igrah, od katerih sem bil na štirih vodja ekipe in na enih voznik. Na vseh igrah so me spremljali nepogrešljivi strelec Franc Pinter – Ančo, njegova trenerka Polona Sladič ter podpredsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja in predsednik Komisije za tekmovalni šport Jože Okoren. To je trojica, ki je bila zraven na vseh igrah od leta 2000 – vem pa, da tudi že (predvsem slednji) mnogo prej.

Od leta 2000 se je veliko spremenilo, seveda na boljše. Same igre in naša ekipa so veliko bolj prepoznavni. S časom je šport invalidov po svetu zelo napredoval. To velja tako za dojemanje paraolimpijskega dogodka kot za rezultate in število držav udeleženk. Leta

2000 je sodelovalo 122 držav, letos pa kar 170. Le število športnikov ostaja približno enako, zato je vedno težje doseči zahtevne kvalifikacijske norme – kvote za uvrstitev na igre. Zaradi dodajanja novih športov in disciplin v številnih športih združujejo vrste invalidnosti v enotne skupine (najbolj je to opazno pri atletiki in plavanju) ter zmanjšujejo število športnikov po športih, kar je do športnikov velikokrat zelo krivično.

Vsake igre so zaznamovane s kulturo in delovnimi navadami države gostiteljice. Že kar takoj, ko zvem za organizatorja, si predstavljam, kakšne bodo igre – in se še nisem zmotil. Ob koncu iger v Riu smo se šalili, da na prihodnjih igrah v Tokiu sploh ne bo treba vstati s postelje in bodo že prinesli medaljo oziroma določili vrstni red, saj bodo prej natančno izmerili sposobnosti posameznika in izračunali druge dejavnike, ki vplivajo na uspeh. To

bodo pač »elektronske« igre, in če kaj, pričakujem, da bo tam vse »štimalo«.

Največji nosilci iger so seveda ljudje. Tu ne bom pisal o športnikih, trenerjih, sodnikih in drugih uradnih udeležencih, temveč o prostovoljcih, s strani organizatorja zaposlenih posameznikih ter o prostovoljnih in najetih voznikih. Vodja ekipe mora za vse sodelujoče zagotoviti delovni čas glede na pravila, ki veljajo v tisti državi. Načeloma naj ne bi nikjer presešel 9 ur. Vsak šesti ali sedmi dan pa je treba prostovoljcem dati prosto. Organizator po pogodbi za potrebe izvedbe tekmovanj »brezplačno« zagotovi nekaj avtomobilov (odvisno od številčnosti reprezentance), skupaj z vozniki. Vsi avtomobili morajo biti v času tekmovanj, za pomoč ekipi in organizatorju, na razpolago vodji, medicinskemu osebju in za pomožno logistiko. Organizator poleg tega zagotavlja še vse prevoze športnikov in trenerjev v okviru treningov in tekmovanj.

V Sydneyju 2000 je bilo prostovoljcev preveč. Dobili smo prostovoljce in prostovoljne voznike, in to še več, kot je bilo dogovorjeno. Težava je bila v tem, da so hoteli vsi delati ves dan in niso hoteli domov. Tako sem jih moral na silo pošiljati domov, da je lahko začel delati naslednji prostovoljec. Poleg tega si po šestih dneh dela niso hoteli vzeti prostega dneva. Takrat se še nisem zavedal, kako sladki problemi so to, kajti na naslednjih igrah sem doživel drugo skrajnost. Tudi sicer so bile zame igre v Sydneyju najlepše igre, ki sem jih doživel. Gledalcev

je bilo veliko, večina objektov je bila dosegljiva peš iz paraolimpijske vasi in tekmovanja so potekala gladko. Je pa res, da so bile to pač moje prve igre.

Atene 2004 bodo v mojem spominu ostale najtežje in najbolj nepredvidljive igre. Zapletov je bilo veliko, bili pa so zelo težko rešljivi. Prostovoljcev in voznikov ni bilo dovolj, na začetku sploh nobenega, čeprav je bila podpisana pogodba z organizatorji, da nam zagotovijo štiri prostovoljce in štiri voznike. Veliko mi je pomagala prof. Helena Burger (takrat še nismo imeli asistentke vodje). Tretjega dne se je pojavila Nemka, znanka naše golbalske ekipe, in nam ponudila pomoč. Moram reči, da je bila njena pomoč zelo dragocena. Kasneje so organizatorji zagotovili dva plačana voznika. Žal je eden čez dan delal kot bančni uslužbenec in ni imel dopusta, drugi pa je prvi dan odšel na bolniško in nas prišel obiskat zadnji dan. Tako smo ostali sami in se poskušali sami znajti. Tudi vozili smo sami. Po več dneh sem se naučil, da če kaj potrebujem in grem vprašat predstavnika organizatorja, ni dovolj, da se mi nasmehne in reče: »Takoj bo.« Vsak je potem izginil skozi bližnja vrata in ga nisem nikoli več videl. Torej, ko sem kaj želel, sem ga vprašal in potem odšel z njim skozi tista vrata, ga skoraj držal za roko in tako morda celo rešil problem. Organizator je odpovedal tudi vse sestanke z vodji ekip, ki bi morali potekati vsak drugi dan. Tako je rešil svoje probleme, ne pa naših. Gledalcev je bilo malo. V primerjavi z drugimi so bile to bolj žalostne igre (vsaj zame). Seveda ne govorim o športnih uspehih, kjer je bila zgodba povsem drugačna.

V Pekingu 2008 je bilo spet vse drugače. To so bile prve igre za Špelo Rozman. Sem pa kar malo »kriv«, da je prišla v šport invalidov. Ko sem vedel, da bom vodja (to je bilo skoraj dve leti prej), sem iskal nekoga z znanjem kitajščine. Tako sem s priporočilom kolega srečal Špelo, ki je takrat študirala kitajščino. Prej je nisem poznal. Vedeti je treba, da je bila slovenska ekipa v Pekingu daleč največja do tedaj, pa tudi zaradi izkušenj iz Aten in popolnega neznanja kitajščine je bila pomoč nujno potrebna. Število prostovoljcev, ki smo jih dobili, je bilo skoraj neomejeno. Še več, na vsaka vhodna vrata so postavili po dva študenta, ki sta jih odpirala. Namesto usmerjevalnih napisov so postavljali špalir. Enostavno jih je bilo preveč. Še bolj zanimivi so bili vozniki. Vsi so bili policisti, ki niso govorili angleščine ali katerega drugega jezika. Če sem želel kam oditi, mi je Špela napisala listek ali pa sem vprašal študenta vratarja (ta je znal nekoliko angleško), ki je željo prenesel vozniku. Vozniki so imeli natančno

predpisan delovni čas in čas za malico. Zgodilo se je celo, da so se odpeljali na malico v paraolimpijsko vas in me pustili tam, kjer sem pač bil, in se po koncu malice vrnili, pa tudi če je bilo 50 km stran. So pa bili vsi izredno prijazni. Vozniki so imeli celo navodilo, da odpirajo vrata avtomobila, in nikakor mi niso dovolili, da bi jih odpiral sam. Tako sem imel nenehne boje z vozniki, saj sem vedno pozabil, da vrat ne smem odpreti sam. Gledalcev je bilo veliko, vse je bilo polno, in celo zamenjali so jih večkrat, da so prišli tudi drugi na vrsto. Pogrešal pa sem več spontanosti pri gledanju tekem. Na igrišču so bili vedno animatorji s tablami, in ko so dvignili tablo »ploskanje«, so gledalci ploskali, žvižganje, so žvižgali ... Pogoste so bile komične situacije, ko odziv publike ni imel zveze z dogajanjem na igrišču. Animator je pač dvignil tablo.

V Londonu 2012 je bil vodja ekipe Roman Jakič. Sam sem bil na igrah le nekaj dni, in sicer z nalogo, da kombi z opremo iz Londona pripeljem v Ljubljano.

Primož Jeralič kljub nevršečnosti na pragi zadovoljen z debijem na igrah

Ekipa strelcev ima največ izkušenj z nastopi na Paraolimpijskih igrah

Te opreme je bilo »samo« dve toni. Ker na drugih področjih nisem bil aktiven, mi je pri opisu asistiral Špela. London 2012 so bile veličastne igre. Ves čas je bilo mogoče čutiti ponos Britancev in njihovo kraljevo tradicijo. Igre so bile organizirane smotno, brez potrebe po presežkih v infrastrukturi, bilo pa je ogromno poudarka na zapuščini, spreminjanju podobe paraolimpijcev in medijski prezentaciji. In vse to so dobro opravili. So se pa soočali z marsikatero organizacijsko težavo. Prostovoljcev na začetku nismo dobili. Potem ko smo na to opozorili, smo dobili izkušeno gospodično, ki nam je bila resnično v pomoč. Kasneje sta se nam pridružili še dve zelo sposobni prostovoljki, tako da je vse potekalo nemoteno. Imeli smo tudi precejšnje težave z namestitvijo: »V paraolimpijski vasi sva ugotovila, da so nas namestili na isti lokaciji kot slovensko olimpijsko ekipo. Žal sobe niso bile pripravljene za vselitev, nekatere pa tudi niso bile prilagojene za športnike paraplegike in tetraplegike. V dveh nočeh brez spanja nama je do prihoda reprezentance skupaj s prizadevnimi službami paraolimpijske vasi uspelo pripraviti sobe, skupne prostore ter prostore za zdravniško in fizioterapevtsko oskrbo. Namestitev reprezentance je bila opravljena brez problemov,« je v poročilu zapisal Roman Jakič, vodja odprave. Špela je dodala: »Voznikov nismo dobili, lahko pa smo vozili sami. Prostovoljci so smeli voziti, kar smo s pridom izkoriščali. Dobili smo dogovorjeno število vozil. Velika prednost v Londonu je krasno razvita mreža podzemne železnice, ki smo se je posluževali vsi, tudi naši gostje in novinarji. Predsednik je imel po svoje urejeno vse – prostovoljce, voznike in avto. Po začetnih težavah so igre stekle in vtis je odličen.«

In tako smo prišli do letošnjih iger – Rio 2016. Ko sem odhajal na pot, sem imel cmok v grlu. Pričakoval sem najslabše in najtežje igre. Toliko je bilo negativnih informacij, a na koncu je bilo ravno obratno. Res je, da so prireditelji varčevali, kar je bilo mogoče opaziti, čeprav so to dobro prikrivali. Že več kot mesec dni pred igrami so nam povedali, da voznikov ne bo, ker nimajo denarja, in da jih bomo morali najeti in plačati sami. To smo v dogovoru z vodstvom ZŠIS-POK tudi storili. Dobili pa smo dogovorjene prostovoljce, ki so se izredno trudili. Pomagala nam je tudi Slovenka, ki že nekaj let živi v Riu. Tako na tem področju ni bilo težav. Če sedaj, nekaj mesecev po igrah, pomislim, se ne spomnim nobenega večjega ali omembe vrednega problema. So pa igre imele dušo. Doživeli smo namreč pravo navijanje. Vsi se spoznajo na šport, to pa združijo s plesom in raznimi navijaškimi animacijskimi

vložki. Prvič se mi je zgodilo, ko sem gledal odbojko sede, da mi je bil premor med nizi prekratek. Ko igra ni potekala, se je še več dogajalo. Res krasna izkušnja. Tekme so bile razprodane, objekti so bili krasni, izvedba tekmovanj brez napak. Vse, na kar so opozarjali glede varnosti, se je izkazalo za morda sicer potrebno, vendar se ni zgodilo nič. Od vseh iger, na katerih sem bil, so bili na teh varnostni postopki najbolj ohlapni. Zelo lepe igre.

In Tokio 2020? Medalje bodo izdelane iz starih prenosnih telefonov in drugih električnih aparatov, so pred nedavnim sporočili iz organizacijskega odbora iger in pri tem opozorili na okoljevarstveni poudarek iger. Kaj sem že napisal na začetku? Približujejo se tehnično najbolj dovršene igre. Celo medalje bodo del tega. Počakajmo, ali bo res tako.

Darko Đurić je ponovno dokazal, da sodi v sam vrh plavalcev invalidov.

Dejan Fabčić je nastopil na dveh igrah v različnih športnih panogah, ki ju povezuje voda.

Sandi Novak in Roman Kežar ob zaključku maratona, ki je bil zaradi visoke vlage in temperature zelo težaven.

Dr. Maja Makovec Brenčič »Šport nas združuje«

Piše: Jože Okoren

(foto: Osebni arhiv)

prislunem mnenjem in stališčem drugih, pa četudi so ta morda kritična ali nasprotna mojim. In kadar presodim, da jih velja upoštevati, to tudi storim.«

Če se malo pohvalim, nisem imel prevelikih težav priti do vas (to ni protekcija?); pohvale vredno je, da je stavba ministrstva arhitekturno povsem dostopna. »Drži, stavba je arhitekturno prilagojena invalidom, kakor bi morali biti dostopni vsi javni objekti. Vse nove stavbe že morajo upoštevati standarde gradnje za dostopnost invalidom, starejše stavbe pa bo treba postopno prilagoditi.«

Maja Makovec Brenčič, doktorica znanosti s področja poslovedenja in organizacije, je ministrica za izobraževanje, znanost in šport postala maja 2015.

Pred tem je bila prodekanja na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani. Kljub številnim odgovornim in pomembnim funkcijam, tudi predavanjem na številnih mednarodnih univerzah, vedno najde čas tudi za športno udejstvovanje. Po rodu Notranjka je namreč že vse življenje predana športu. V času svojega ministirovanja, pa tudi že prej, je dodobra spoznala tudi šport invalidov. Njena naklonjenost športu invalidov je tako iskrena in pristna, da si ji dovolimo v prijetnem pogovoru zastaviti nekaj vprašanj.

Kako ste se znašli na tem odgovornem položaju ministrice in ali je bila odločitev težka?

»Odločitev resda ni bila lahka, a je bila skrbno pretehtana. Četudi je delo precej

drugačno od tistega na fakulteti in na ostalih funkcijah, ki sem jih opravljala, preden sem postala ministrica, mi predstavlja velik izziv.«

Predstavljamo si, da delo ministrice ni samo služba od sedmih do treh.

»Zaradi številnih obveznosti, ki jih prinaša ministrska funkcija, si pogosto zaželim, da bi bili dnevi daljši. Še zlasti, ker je področje delovanja MIZŠ obsežno in ker vsako od področij terja svoj čas in poglobljenost, da jih lahko dobro razumeš in uspešno rešuješ.«

Da vprašamo še drugače, kako pogosto trkajo na vaša vrata?

»Morda bo zvenelo kot oguljena fraza, a kolikor mi čas dopušča, so vrata moje pisarne vsakomur odprta. Z veseljem

Se strinjate, da smo Slovenci športna nacija?

»Slovenija je brez dvoma dežela športa in na to smo lahko upravičeno ponosni. Pogosto poudarim, da imamo Slovenci šport zapisan že v svojih genih. Športniki nas vsakodnevno razveseljujejo z vrhunskimi dosežki, na področju športne

Jože Okoren, predsednik KTŠ in velik zagovornik športa invalidov, je opravil intervju z Ministrico.

rekreacije smo tudi med najbolj aktivnimi narodi v Evropi. Posebno skrb namenjamo tudi športu otrok in mladih. Imamo dober pouk športne vzgoje in relativno dobro športno infrastrukturo z vrhunskimi centri za šport, kot so NC Planica, gimnastični center, Stožice, biatlonski center na Pokljuki, katerih dober glas se širi po svetu. Vesela sem, da je pri uresničevanju teh projektov pomagalo tudi ministrstvo, ki ga vodim. Šport je v Sloveniji nedvomno tako uspešen tudi zato, ker nas nikoli ni delil, temveč nas združuje.

Kako dobro ste poznali šport invalidov? Je vaše »srečanje« z njim potekalo le prek medijev ali ste ga spremljali tudi drugače?

»Tako šport nasploh kot tudi šport invalidov redno spremljam. Doživljam ga kot poseben navdih, kot motivacijo vsem nam, ko vidim, koliko dodatnega truda športniki invalidi vlagate v šport. Res pa je, da medijsko še nima toliko pozornosti, kot bi si jo nedvomno zaslužil. Upam, da se bo v prihodnje to spremenilo, za kar si bom kot resorna ministrica prizadevala tudi sama.«

Kakšen je vaš pogled na integracijo invalidov? V mislih imam vključevanje v redne osnovne in srednje šole? Vprašanje postavljam zato, ker je pri športni vzgoji še vedno precej otrok neaktivnih (pomanjkanje strokovnega kadra, dostop do objektov, rekvizitov ...), saj so športne vzgoje kar oproščeni?

»Integracija ali še bolj inkluzija otrok invalidov v redne osnovne in srednje šole je dober korak v polnopravno vključevanje invalidov v družbo. Pri tem si prizadevamo, da bi tudi na področju športne vzgoje imeli otroci invalidi zagotovljene dobre pogoje za možnost ukvarjanja s športom. Pri tem posebej pozdravljam projekt ZŠIS-POK, ki je pripravil odlični priročnik - ne samo za interesne dejavnosti

otrok z različnimi vrstami invalidnosti, pač pa tudi kot odlično gradivo za profesorje športne vzgoje. Na MIZŠ si tudi prizadevamo, da bi skupina, ki je sodelovala pri pisanju tega priročnika, postala tudi svetovalna skupina za področje športne vzgoje v celi Sloveniji. Predlog je, da bi se učitelji športne vzgoje, ki bi se prvič srečali z invalidi, lahko obrnili na pomoč strokovnjakov, ki vsakodnevno delajo z otroci invalidi.«

Vaše navodilo je, da je treba otroke že zgodaj navdušiti za redno in organizirano udeleževanje športnih aktivnosti, saj tako posameznika najlažje usmerimo v željeni šport.

»Optimalno je, če se lahko otroci srečajo s kar največ športi, kasneje pa se glede na želje in sposobnosti lahko usmerijo v šport, ki ga imajo najraje in v katerem najbolje izkoristijo svoje sposobnosti in znanje. Naša naloga je, da omogočamo najboljše pogoje za to, torej raznoliko, dostopno in kakovostno športno vadbo. Tu bi izpostavila zlasti projekt Zdrav življenjski slog, ki ima dokazano zelo pozitiven vpliv na zdravstveni status in možnost ukvarjanja s športom. Vanj vključenih preko 30.000 otrok, tudi otroci s posebnimi potrebami, invalidi.«

Ko govorimo o športu, ne mislimo samo na vrhunski šport, pomembno je tudi gibanje, rekreacija, ljubiteljski šport ...

»Strinjam se z vami. Vrhunski šport je posledica kakovostnega spodbujanja in usmerjanja otrok, ki se v mladosti s strastjo in pod budnim strokovnim vodstvom trenerjev ukvarjajo s športom. Pri tem mnogi resda ne postanejo vrhunski športniki, a vendarle pridobijo trajne gibalne navade za celo življenje in zdrav odnos do življenja. Zato je tudi zelo pomembno, da spodbujamo šport za vse. Dosegljiv mora biti vsem prebivalkam in prebivalcem Slovenije.«

Od prekaljenih menedžerjev že dalj časa poslušamo, da je šport posel, »dobesedno biznis«, in očitno ni nič drugače pri športu invalidov.

Kakšen je vaš pogled na to?

»Če se ozremo v preteklost, šport prvenstveno ni imel takšne konotacije. Šport je tista primarna človekova dejavnost, ki krepi zdravje, omogoča socializacijo, preprečuje vse bolj sedeči način življenja in zlasti na področju športa invalidov omogoča uveljavljanje invalidov v družbi. Če bi šlo res samo za posel, kot pravite, potem ne bi bilo na svetu na milijone mladih in malo manj mladih športnikov, ki se z veseljem predano ukvarjajo s športom. Nisem pa proti profesionalnemu športu tam, kjer je zanj možnost in interes na vseh

straneh. Pri nas so s tega vidika zaradi majhnosti države precej omejene možnosti. Razpolagam denimo s podatkom iz Avstrije, da tam od športa lahko po končani karieri živijo le približno štirje odstotki športnikov.«

Letošnje paraolimpijske igre so potekale v Riu de Janeiru, na isti lokaciji kot olimpijske igre. Igre ste obiskali, nato pa tudi pozorno spremljali paraolimpijske igre. Kakšna je vaša ocena nastopov na obeh igrah?

»Naši športniki, tako olimpijci kot paraolimpijci, so nas vse ponovno navdihovali - tako z vidika športnih dosežkov, kot tudi športnega vedenja in ljubezni do domovine, ki so jo izražali pri doseganju vrhunskih rezultatov. Pri tem je potrebno opozoriti, da niso pomembne samo medalje. Tako športniki invalidi kot tudi olimpijci so se v Riu odlično odrezali. Ponovno iskrene čestitke vsem! Seveda pa rezultata Veselke Pevec in Gorzda Tiršeka - Nanija predstavljata presežek. Njuno tekmovanje na isti dan v isti disciplini je bilo nepozabno in prav gotovo zgodovinski dan za slovenski paraolimpijski šport. Pri tem bi čestitala tudi vsem trenerjem, strokovnim in organizacijskim delavcem, ki so poskrbeli, da so imeli športniki dobre pogoje za tekmovanje in strokovne priprave.«

Že na začetku sva omenila arhitekturne ovire, s katerimi se pogosto srečujemo. Fakulteta za šport je za uporabnike invalidskih vozičkov še vedno nedostopna. Se strinjate, da smo včasih malce upravičeno kritični do tega?

»Vsi objekti, ki še niso dostopni športnikom invalidom, se morajo postopno prenoviti v smeri dostopnosti športnikom invalidom. Vse prenovljene telovadnice na FŠ so dostopne invalidom, prav tako bazen. Koraki v to smer so bili tudi na tej fakulteti torej že narejeni. Prav pa je, da invalidi neprestano opozarjate na težave (ne)dostopnosti.«

V naši zvezi si skupaj z Univerzitetnim rehabilitacijskim inštitutom - Soča, predvsem z njegovim direktorjem mag. Robertom Cugljem, že dalj časa prizadevamo za gradnjo namensko-športne dvorane, ki bi ustrezala potrebam vseh kategorij invalidnosti. Pomagala bi pri pridobivanju predvsem mlajših športnikov invalidov. Je to tudi interes države?

»Projekt podpiram, res pa je, da so sredstva v ta namen omejena za vso državo. Potrebe po novih objektih in prenovi športnih objektov so vedno velike. Potrebno se bo najprej lotiti t. i. sivih lis. To lahko storimo le s skupnimi močmi, še posebej z lokalnimi skupnostmi, pa tudi s Fundacijo za šport.«

Kljub temu tudi po zaslugi vašega ministrstva šport invalidov v Sloveniji dobiva mesto, ki mu pripada. Kako kaže z zakonom o športu, od katerega tudi invalidi veliko pričakujemo? V kateri fazi je?

»Zakon o športu je dobil zeleno luč strokovnega sveta za šport in izvršnega odbora OKS. Prestal je tudi medresorsko usklajevanje in do konca novembra bo predvidoma šel na vlado. Vesela sem, da smo ga uskladili tudi z ZŠIS-POK, saj marsikje izenačuje pravice športnikov invalidov s pravicami ostalih športnikov, tako z vidika usposabljanj kot tudi pravic športnikov. Uvaja tudi krovnost ZŠIS-POK, kar bo omogočalo dolgotrajno stabilnost športa invalidov.«

Kakšen je vaš pogled na prihodnost športa v Sloveniji?

»Po naravi sem optimistična in tudi na področju športa po moji oceni ni prevelikih razlogov za skrb. Imamo vrhunske športne objekte, vrhunske trenerje, vrhunske športnike. Pripravljamo pa tudi ustreznejšo zakonsko podlago za šport. Imamo odlične in tudi že razvojno usmerjene programe športa otrok in mladine. Prepričana sem tudi, da nas bodo tako športniki invalidi kot ostali športniki tudi v prihodnje razveseljevali. Na ministrstvu pa bomo skušali storiti vse, da bodo imeli za to čim boljše pogoje.«

Spoštovana ministrica, hvala za pogovor. Ob tej priložnosti se vam še enkrat zahvaljujemo za osebno podporo in podporo ministrstva, ki ga vodite, športu invalidov.

Želimo vam veliko uspehov pri nadaljnjem odgovornem delu, tudi v prid športa invalidov in več časa za vašo osebno »strast« pohodništvo.

»Hvala tudi vam, da ste nam lahko vsem vzor in v ponos, tako v vsakdanjem življenju kot tudi na športnih prizoriščih doma in po svetu.«

▲ Veselka Pevec ob prevzemu fotografije z zlato medaljo iz Ria iz rok ministrice.

Dr. Maja Makovec Brenčič je športu invalidov naklonjena in ga spremlja z velikim zanimanjem.

Izobraževanje trenerjev na Mednarodni kolesarski zvezi (UCI)

Piše: Aleksej Dolinšek

(foto: Osebni arhiv)

Izobraževanje trenerjev z mednarodno zasedbo, tudi slovensko.

Mednarodna kolesarska zveza (UCI – Union Cycliste Internationale) je krovna organizacija, ki bdi nad vsemi vrstmi kolesarskega športa.

Zavzema se za razvoj tekmovalnega in rekreativnega kolesarstva vseh oblik in po vsem svetu. Pri tem se opira na štiri temeljne vrednote: izobraževanje in razvoj, internacionalizacijo, etiko in odličnost. UCI si v zadnjih letih še posebej prizadeva za razvoj ženskega kolesarstva ter parakolesarstva na vseh celinah.

Sedež UCI je v švicarskem mestu Aigle, nedaleč od Ženevskega jezera na meji s Francijo. Predalpsko mesto ob reki Roni gosti precej velik kolesarski center s pokritim 200-metrskim dirkališčem oziroma velodromom, telovadnicami, laboratoriji in administrativnimi prostori. Zunanje površine obsegajo olimpijsko BMX-progo, steze za ciklokros ter obširno omrežje asfaltiranih kolesarskih poti. V sklopu objekta deluje svetovni kolesarski center (WCC – World Cycling Center), ki je temeljna izobraževalna in trenažna struktura za športnike, trenerje, mehanike in športne direktorje ekip z

vsega sveta. Center tako nudi vrhunsko podporo izobraževanju in treningom ter vsako leto gosti okoli 20 trenerjev in 100 športnikov, ki se pripravljajo na tekmovanja v različnih disciplinah, od dirkališča do BMX-a.

Izobraževanje trenerjev obsega tri ravni. Prvo in drugo raven izvajajo predavatelji UCI v državah gostiteljicah. Tretjo in najvišjo raven usposobljenosti pa lahko trenerji pridobijo le na sedežu UCI, kjer izpopolnjevanje obsega mesec dni trajajoče izobraževanje za polni delovni čas. Kandidati v tem času predelajo 11 teoretičnih modulov s področij treninga, fiziologije, psihologije, vodenja, nastavitve kolesa, posebnih okoliščin, varnosti ..., poleg tega pa poteka še praktično delo s športniki, ki so nastanjeni v centru. Dnevni urnik tako vsebuje 2–4 treninge s kolesarji ter teoretična predavanja in konzultacije z mentorji. Trenerji kandidati v času

usposabljanja pripravijo tudi obširno zaključno nalogo, ki ji sledi zaključni izpit.

Sam sem željo po tej dodatni usposobljenosti izrazil že pred nekaj leti. Ker je izobraževanje povezano z razmeroma visokimi stroški, sem na štipendijo Mednarodnega olimpijskega komiteja pač moral počakati do letos. Izobraževanje je sedaj za mano, uspešno sem ga opravil in pred menoj je čas, ko bom nove ideje in znanja prenašal v prakso. Vesel sem, da je to ena glavnih nalog, ki mi je bila zaupana tudi v projektu »Razvoj kadrov v športu – Trener mentor«. V tem projektu bom namreč prihodnji dve leti pridobil dodatne kompetence ter znanja širil med mlajše trenerje, ki bodo delovali predvsem na področju parakolesarstva v Sloveniji.

Katere pridobljene izkušnje se mi zdijo najpomembnejše? Zagotovo je to delo z različnimi starostnimi skupinami, predvsem z mladimi; v času bivanja sem tako delal s skupino korejskih kolesarjev, starih 14–16 let, ob koncu pa še s heterogeno skupino parakolesarjev. Način treniranja in tudi osebni odnos je treba prilagajati. In prav tu je po mojem mnenju največji prispevek tovrstnega usposabljanja. V Sloveniji vse prevečkrat zapiramo vrata povezovanju, mentorstva v klubih ne poznamo, prenosa znanja na mlajše ni ..., odprto mednarodno okolje pa je drugačno. Prepovedanih ali neprimernih vprašanj ni in vsak je pripravljen deliti »skrivnosti« uspeha, do katerih je prehodil celo

kariero. Kot mi je povedal eden izmed mentorjev, sicer trener in večkratni olimpijski prvak: »There is no secrets. It's just hard work. Very hard work.« (Ni skrivnosti, je le težko delo. Zelo težko delo.)

Rad bi se zahvalil Zvezi za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskemu komiteju, Kolesarski zvezi Slovenije ter Olimpijskemu komiteju Slovenije – Združenju športnih zvez, ki so me podprli na poti do pridobitve te izobrazbe ter mi zaupajo prenos znanj med športne kolege v kolesarstvu in drugih športih.

Aleksej Dolinšek pred leti ni imel izkušnje s treniranjem kolesarjev invalidov, danes pa je eden izmed boljših...

Idilčna švicarska pokrajina nudi kolesarjem odlične pogoje za treninge.

Izobraževanje je bilo sestavljeno tako s teoretičnim delom kot praktičnim trenerskim pristopom.

LIDL SLOVENIJA IN ZŠIS-POK: partnerstvo, ki premika meje

Piše: Eva Pečovnik, sodelavka v službi za korporativno komuniciranje v Lidlu Slovenija

VLidlu Slovenija radi poudarimo, da je naše partnerstvo z ZŠIS-POK prežeto s posebno energijo. Ne gre zgolj za poslovno sodelovanje, temveč za močno vez, ki jo napajata strast in predanost. S podporo ZŠIS-POK smo želeli pokazati, kako močan navdih so lahko športniki invalidi, ki s predanostjo in vztrajnostjo predstavljajo velik vzor za vse nas. In ni lepše potrditve, ko naš trud in dobre rezultate opazi tudi strokovna javnost. Zato smo izjemno veseli in ponosni, da smo na letošnji mednarodni konferenci za športni marketing SPORTO v Portorožu z ZŠIS-POK minuli mesec prejeli nagrado za najboljšo športno sponzorstvo v letošnjem letu.

Z našo skupno sponzorsko zgodbo SKUPAJ V BITKI: PARAOOLIMPIJCI IN LIDL SLOVENIJA smo zmagali v konkurenčno izredno močni kategoriji. Mednarodna strokovna žirija je med drugim dejala, da je sponzorstvo zasnovano celostno ter povezano s poslovnimi cilji podjetja Lidl Slovenija, izpeljava vseh aktivnosti, ki smo jih izvedli pa izjemno dovršena.

In teh ni bilo malo. Skupaj smo organizirali številne dogodke: novinarsko konferenco ob pričetku sodelovanja, Parafest, fotografsko razstavo Energija navdih v Arboretumu, sprejem za naše junake ob prihodu iz Risa ... V aktivnosti smo vključevali zaposlene v Lidlu Slovenija, ki so pripravljali navijaške plakate pred pričetkom paraolimpijskih iger in na podlagi katerih je nastal simpatičen video filmček, ki je navdušil javnost.

Skupaj smo se potrudili, da smo preko Lidlovih kanalov paraolimpijce tudi dodatno predstavili: z jumbo plakati, ki smo jih postavili v krajih, od koder prihajajo, plakate v Lidlovih trgovinah so opazili naši kupci, zgodbe paraolimpijcev smo predstavili na Lidlovi spletni strani. Ustvarimo boljši svet (www.boljsi-svet.si) ter se dogovorili za medijska partnerstva, ki so športnikom zagotovili vidnost in prepoznavnost, ki si jo še kako zaslužijo.

Navduševali pa so nas tudi športniki invalidi. Navdihujoč nastop Primoža Jeraliča na letnem srečanju naših zaposlenih, ambasadorjev zdravja v Lidlu Slovenija, med njimi odmeva še danes.

To so samo nekatera naša prizadevanja, s katerimi smo želeli podpreti paraolimpijce, z njimi slaviti njihove športne uspehe in jim pomagati pri povečanju njihove prepoznavnosti. Naš velik cilj je bil tudi prispevati k ozaveščenosti širše javnosti o športu invalidov.

Rezultati, ki smo jih v pol leta dosegli, pa so pokazali, da nam je to uspelo. Zanimanje za šport invalidov in paraolimpijce je močno naraslo. V povezavi s paraolimpijci ali ZŠIS-POK smo od februarja do septembra 2016 beležili več kot 120 medijskih objav, odlične je bil doseg vseh objav na družabnih Lidla Slovenija, prejeli smo številne pohvale s strani naših uporabnikov na Facebooku in Twitterju, kot tudi s strani naših zaposlenih. Marsikdo reče, da se mu je skozi naše sodelovanje s športniki invalidi spremenil pogled na svet, na lastno življenje, na motivacijo in voljo.

Skupna zgodba ZŠIS-POK in Lidla Slovenija dokazuje, da je z iznajdljivostjo in pozitivno energijo mogoče delati spremembe v pozitivno smer. Ko enkrat preskoči iskrica, vse začne potekati nekako lahkotno, spontano, naravno. In sodelovati na ta način nam je v resnično zadovoljstvo.

A tu se seveda naša skupna zgodba še ne konča. Tudi prihodnje leto načrtujemo marsikatero aktivnost, s katero bo šport invalidov še močnejše postal del zemljevida športa v Sloveniji.

ROKOMETNA VROČICA PRI LIDLU

URADNI PARTNER SVEŽINE

Intervju – Roman Pungartnik

Piše: Jože Okoren

(foto: Osební arhiv)

da obstajajo klubi, ki nimajo takšne medijske pozornosti, kot bi si jo zaslužili. Po končani športni karieri sem veliko deloval v rokometu, kasneje pa sem znanje, ki sem ga pridobil v tujini, poskušal prenesti v slovenski šport. Ker se šport zelo hitro razvija, se morajo organizacija in dogodki spremeniti v skladu z zahtevami sponzorjev in predvsem občinstva – navijačev.«

Če malo pobrskamo po spominu, je vaš klub, Celje – Pivovarna Laško, osvojil evropski naslov. Eden izmed večjih uspehov pa je zagotovo osvojitve srebrne medalje na EP v Ljubljani – Hala Tivoli?

»Kot športnik vsako tekmo doživljam posebej, vsaka zmaga je nekaj enkratnega. Eno je osvojitve naslova evropskega klubskega prvaka in drugo osvojitve srebrne medalje na EP. Oba dogodka sta dvignila Slovenijo na noge, še posebej, ker smo v finalu na EP tesno izgubili z močno reprezentanco Nemčije. V športu je veliko odrekanja, zato bi bilo nerealno izpostavljati samo eno ali dve tekmi. Najbolj sem bil vesel, da sem lahko razveselil svoje zveste navijače in spoznal veliko prijateljev.«

Športna pot vas je vodila tudi v tujino. Kakšne so izkušnje?

»V tujini na šport gledajo drugače kot doma, cenijo te kot športnika in kot osebnost. Sestavni del športa so zmage in porazi. V tujini sem to zelo dobro spoznal, v Sloveniji pa smo, kar se tiče doseganja rezultatov, včasih nerealni. Vrhunski šport je postal čisti biznis.«

Po končani športni karieri ste prevzeli odgovorno funkcijo v rokometni zvezi in kmalu zatem v rokometnem klubu Celje – Pivovarna Laško.

»Ja, bil sem dve leti direktor slovenskih rokometnih reprezentanc. Samoumevno je bilo, da bom deloval tudi v klubu, v

Roman Pungartnik je znano športno ime, ki se ga zagotovo dobro spominjamo (malo) starejši ljubitelji rokometu. Vrsto let nas je navduševal s svojo levico, predvsem v najboljšem slovenskem rokometnem klubu, Celje – Pivovarna Laško.

Pod njegovo taktirko so Laščani postali evropski klubske prvaki, ki so v finalu »dotolkli« slavno Barcelono. Pa ne samo slavno, predvsem nekajkrat finančno močnejšo. Opazili so ga tudi tuji menedžerji, zato je kar nekaj sezon s svojim bogatim rokometnim znanjem razveseljeval občinstvo v tujih klubih.

Kot športnega sodelavca smo ga opazili tudi v Zvezi za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskem komiteju. Kot »pravi« športnik ni potreboval veliko časa za razmišljanje, da je postal naš partner – zunanji strokovni sodelavec. Glede poslovnega sodelovanja razume vse (naše slovenske pisne in administrativne nebodigatreba formalnosti), kljub temu pa je že ob prvem uradnem razgovoru dal vedeti, da vse stavi na dano besedo in stisk roke.

Da bi ga malo поблиže spoznali tudi bralci naše revije, smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Kdaj vas je zaneslo v rokometne vode? Ali ste se preizkusili tudi v drugih športih?

»Že v 3. razredu osnovne šole so vsi moji vrstniki igrali roko, kar seveda ni čudno, saj je bil roko v Celju šport številka ena. Sprva sem deloval zelo neresno, potem pa mi je ta šport postal zanimiv, tako da sem se pričel aktivno ukvarjati z njim. To je bilo leta 1980.«

In vaša nadaljnja športna pot, vas je zanimal še kak šport?

»Seveda, športnika zanimajo tudi drugi športi. Vedno sem z veseljem spremljal vse športne ekipe v Sloveniji kot tudi v tujini. Vedno sem imel želje in ambicije, da bi po končani karieri ostal v športu. Ko spremljaš te športe, spoznaš,

katerem sem naredil prve športne korake. Pet let sem bil direktor v RK Celje – Pivovarna Laško; moja naloga je bila, da klub v organizacijskem in igralnem smislu dvignemo še stopničko višje. Organizacije dogodkov oziroma tekem smo se lotili tako, kot to počnejo v tujini – da je tekma tudi družabni dogodek.«

Povejte nam, kako ste prišli v stik s športom invalidov. Ali ste ga občasno tudi spremljali?

»Seveda sem kot športnik vesel vsakega uspeha, spremljal sem vse športe in seveda tudi športe invalidov. Na žalost je športnikom invalidom posvečene premalo medijske pozornosti. Za doseganje vrhunskih rezultatov je potrebno veliko odrekanja. In če nimaš maksimalne podpore, je to zelo težko.

«Slovenija je imela možnost, da dobi organizacijo evropskega prvenstva v odbojki sede. V tem sem videl veliko priložnost, da s svojim znanjem šport invalidov popeljem na višjo stopničko.»

Glavna »krivca« za to sta moja prijatelja Simon in Brane. Na njuno željo sem se z veseljem priključil temu projektu, najbolj od vsega pa me je veselilo to, da smo lahko odbojko sede predstavili širši slovenski javnosti.«

Lani ste po mnenju vseh nadvse uspešno vodili organizacijski odbor na EP v odbojki sede.

»Ja, to je bil zame velik izziv. Dogodek smo organizirali na najvišji možni ravni, odzivi športnikov, tako domačih kot tujih, so bili nadvse spodbudni. Dobili smo zelo veliko podporo s strani javnosti, kar pa me najbolj veseli, je, da je odbojka sede dobila nekaj novih igralk in da vse reprezentantke nadaljujejo svojo uspešno zgodbo. Če si športnik po srcu, ti ni težko sodelovati pri takšnih dogodkih.«

Zagotovo drži rek, da dober glas seže v deveto vas. Angažirali smo vas kot strokovnega sodelavca pri projektu organizacije evropskega prvenstva v namiznem tenisu za invalide. Vaše izkušnje bodo tu igrale pomembno vlogo.

»V veselje mi bo nadaljevati sodelovanje z vašo zvezo. Uspešno zgodbo, ki se je začela z organizacijo prvenstva v odbojki sede, bomo uresničili tudi v namiznem tenisu. Pri tem se zavedamo, da gre za obširnejši projekt. Prvenstvo se bo odvijalo (v Laškem)

v okolju, ki ga zelo dobro poznam. Tako bomo lahko izkoristili vse dane možnosti. Zavedam se, da je lestvica organizacije prvenstva postavljena zelo visoko. Prepričan pa sem, da nikoli ne more biti tako visoka, da ne bi mogla biti še višja. Ob maksimalnem angažiranju vseh vpletenih in ekipe, ki je podobne dogodke že organizirala, sem prepričan, da bo evropsko prvenstvo v namiznem tenisu takšno, kot ga še ni bilo.«

Kako pa kot zunanji opazovalec ocenjujete šport invalidov v Sloveniji?

»Vsi ti dogodki, ki so se odvijali v Sloveniji, so prispevali k večji prepoznavnosti športnikov invalidov. O tem ne nazadnje pričajo vrhunski rezultati, ki so jih v preteklem letu dosegali. Vidi se, da je velika podpora s strani javnosti, kar delno pripomore k motivaciji športnikov. Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komitej pa je tista, ki vse to omogoča in posledično dobiva večjo podporo s strani državnih institucij. Vse to je zelo pomembno, da lahko športniki dosegajo vrhunske rezultate, predvsem pa za motivacijo in pridobivanje mlajših invalidov.«

Gospod Pungartnik, hvala za pogovor in vaš dosedanji prispevek k uspešnosti športa invalidov. Priporočamo se za nadaljnje uspešno sodelovanje.

Roman Pungartnik, večini poznan kot odlični rokometar,...

Intervju s Primožem Jeraličem

Piše: Jakob Škantelj

(foto: Blaž Uršič, Sportida-Vid Ponikvar, prijavitim.se)

sem imel največ točk. Ta sanjski Rio, o katerem sem sanjal (smeh). Sezona je bila res zelo naporna, ker sem moral službo in družinske obveznosti usklajevati s treningom. Med sezono je bilo kar nekaj padcev, predvsem mislim na prometno nesrečo in vse okoli nje. Program za sezono je bil namreč že določen, zaradi nesreče pa se je vse podrlo.

K slovenski paraolimpijski kvoti ste največ točk prispevali ravno vi. Kako vam je odleglo, ko ste izvedeli, da je Slovenija zbrala dovolj točk za paraolimpijsko kvoto?

Prvič je bilo tako, da ni tekmovalna komisija odločala, kdo gre in kdo ne, ampak je organizator kvoto dodelil določenemu tekmovalcu. Dolgo pa nismo vedeli, ali smo leta 2015 zbrali dovolj točk ali ne, oziroma ali bo to dovolj, da se bo sploh kdo uvrstil. Sem torej prvi slovenski parakolesar, ki se je uvrstil z neposredno kvoto.

Potem pa so prišle septembrske paraolimpijske igre in dve vrhunski deseti mesti. Predvsem na cestni dirki vam je šlo odlično, a se je ob vašem vodstvu žal zgodila nesreča z gumo. Ali zdaj, tri mesece po tem, razmišljate, kaj bi bilo, če ne bi bilo tiste počene gume?

Žiga Urh je skrbel za pripravljalski del v telovadnici Vigor.

»Priznanje ima zadaj napisano Rio«

Slovenska paraolimpijska odprava se je s paraolimpijskih iger v Braziliji vrnila zelo zadovoljna, saj je domov prinesla dve medalji in številne uvrstitve med najboljših deset. Dve je prispeval parakolesar Primož Jeralič, ki je v kategoriji SH5 dvakrat zasedel 10. mesto. Debi na paraolimpijskih igrah je bil tako uspešen. Konec novembra mu je Kolesarska zveza Slovenije podelila nagrado za najboljšega parakolesarja leta 2016.

Za vami je izjemno uspešno leto. Najprej ste se uvrstili na paraolimpijske igre, nato pa tam zelo dostojno zastopali slovenske barve. Kakšni so spomini na sezono? Ta sezona je bila nadaljevanje preteklih. Vse se je moralo poklopiti, da se je eden od Slovencev uvrstil na paraolimpijske igre. Tokrat sem imel jaz to srečo, ker

Treniraj trdo, zmaguj lahko. Moto, ki Primoža spremlja že vrsto let.

Te stvari so še kar sveže v glavi. Pred nekaj dnevi sem na RTV gledal prispevke iz Ria in bili so tudi posnetki o tej cestni dirki, tako da sem podoživel celotno dogajanje. Kljub temu, da smo en dan prej na polno odpeljali kronometer, sem bil na dirki zelo svež, kar pomeni, da sem bil res v odlični formi. Zelo dobro sem se tudi integriral v deseterico in, tako kot ste rekli,

Primož samozavestno pred starom na kronometru.

Kolo je moja ljubezen in za svojo ljubezen se bom boril...

V družbi najboljših kolesark in kolesarjev je Primož Jeralič drugič dobil priznanje za najboljšega parakolesarja, tokrat v sezoni 2016.

sem bil nekaj časa v vodstvu v skupini. Vendar so nato parametri za moč in drugi parametri, ki sva jih gledala s trenerjem, pokazali, da sem v tistem šprintu iz ovinka dosegel osebni rekord. 45 sekund sem vrtil 376 vatov in material tega ni zdržal. Najprej mi je počila vilica, kar sem opazil šele naslednji dan, potem pa še ta nesrečna guma, ki se je spustila na začetku drugega kroga.

Ali vidite v tem motivacijo za naprej?

Zelo sem motiviran za nadaljnje delo, ampak po slovenskem sistemu v svetu športa invalidov na vrhunski ravni ne morem delati. Ne morem namreč ob amaterskem oziroma polprofesionalnem tempu treninga hoditi še v službo. To nikakor ne gre skupaj. Doma imam družino, dva majhna otroka.

«Najprej moram poskrbeti zanj. In če jima bom lahko zagotovil socialno varnost, se bom lotil profesionalnega športa.»

Če pa tega ne bom mogel, bom rekel hvala lepa in se bom s športom ukvarjal rekreativno. Žal je v Sloveniji tako, kot je. Hvala bogu, da mi je do zdaj ob strani stal moj klub Ride, pa tudi ZŠIS-POK in FIHO sta pomagala. Ob nesreči mi je namreč FIHO dodelil nekaj namenskih sredstev za novo kolo, za kar sem mu zelo hvaležen.

S svojimi rezultati ste že drugič prepričali Kolesarsko zvezo Slovenije. Drugič zapored ste namreč osvojili nagrado za najboljšega parakolesarja leta. Kaj vam pomeni ta nagrada? Ta nagrada je priznanje za moje dosedanje delo, hkrati pa tudi priznanje za to, kar smo parakolesarji naredili skupaj. Laični javnosti smo dokazali, da smo tukaj, da obstajamo in da smo se zmožni primerjati s športniki oziroma kolesarji brez invalidnosti.

Glede na to, da ste letos največji uspeh proslavili na največjem športnem dogodku na svetu, bi lahko primerjali lansko in letošnjo nagrado? Ali bi to sploh želeli?

Primerjam ju lahko samo po rangu oziroma višini. Sicer imata obe svojo zgodbo. Leta 2015 je bilo treba odpeljati sedem dirk na različnih ravneh, tudi na različnih celinah, se uvrstiti med prvih deset in odpeljati dirko za vsako ceno, ker smo zbirali točke za slovensko kvoto. To drugo priznanje ima malo drugačno zgodbo in pomen, a je zame nekaj posebnega, saj ima mogoče zadaj napisano Rio.

To je res priznanje zaradi Ria, saj sem se tam dobro odrezal. Mislim, da sem odlično predstavljal Slovenijo in vse športnike invalide, ki nimamo enakih možnosti.

Marsikdo bi rekel, da ste bili v tem izboru z olimpijskim nastopom skorajda brez prave konkurence, a seveda ni tako. Vsako leto se zdi, da je vse več dobrih parakolesarjev. Kako se po vašem mnenju razvija parakolesarstvo v Sloveniji? Razvoj je zelo odvisen od samoiniciative in tega, koliko si poleg treningov in službe pripravljeno vložiti v ta šport. Jaz sem zelo veliko vlagal in lahko rečem, da se danes že kažejo zametki napredka – upam, da bodo do konca leta postali realnost. Če pa bomo hoteli razviti parakolesarstvo in slediti tempu v svetu, se bomo morali vključiti v profesionalne klube, saj fantje na rekreativni ravni težko sledijo ali celo narekujejo tempo, kot ga imam jaz. Če pa hočeš biti boljši, moraš tudi trenirati z boljšimi.

Dober primer vse večje uveljavitve parakolesarstva se zdi ravno prireditev Kolesar leta 2016, na kateri ste prejeli to prestižno nagrado Kolesarske zveze Slovenije. Vas je ta vzela že povsem za svoje? Čisto za svoje nas še ni vzela, saj bo treba ustanoviti odbor znotraj kolesarske zveze.

“Videl sem že, da smo na njihovi spletni strani, da parakolesarstvo štejejo kot del kolesarske zveze, kar je super. Da pa bomo v zvezo povsem integrirani, bo treba doreči način in višino financiranja.”

Ampak mislim, da bo s časom šlo. Vsi opevajo prav integracijo športa invalidov v panožne zveze, a je to samo na papirju. Kljub vsemu vidim gromozanske premike na boljše, predvsem na Kolesarski zvezi Slovenije. Že drugo leto nam je namreč podelila priznanja istočasno kot kolesarjem, ki spadajo v isto panožno zvezo. Na tem mestu bi se ji rad zahvalil, ker v nas vidi potencial, ki ga je treba razviti, hkrati pa s tem sledi trendu razvoja v tujini.

Združevanja v panožne zveze je vedno več.

Tako je. In to je premik v pravo smer. Vendar bomo morali tudi invalidi vklopiti zdrav razum, in če želimo biti enaki z neinvalidi, bo pač treba sprejeti pravila panožnih zvez. Včasih se bo treba odreči

tej ali oni pravici. Če želimo, da nas sprejemajo in dojemajo kot prave športnike, se bomo morali tudi vesti kot pravi športniki.

Pravilna tehnika dihanja je še kako pomembna pri preventivi pred poškodbami.

Kolo je postalo prepoznavni znak našega paraolimpijca.

Golbalisti na EP skupine B

Piše: Matej Ledinek

(foto: Osebni arhiv)

Golbal reprezentanca je ponovno v diviziji A.

V začetku oktobra se je slovenska golbalska reprezentanca v zasedbi: Matej Ledinek (1), Borut Višnikar (4), Blaž Koščak (5), Boštjan Vogrinčič (7) kot kapetan in Elvis Hodžič (9) ter Ivan Vinkler in Klemen Bajc v vlogi trenerja oziroma pomočnika trenerja, udeležila zaključnega turnirja desetih ekip skupine B. Turnir se je odvijal od 4. do 8. oktobra v kraju Maia v predmestju Porta. V dveh skupinah je nastopilo 10 ekip, po pet v vsaki skupini: Poljska, Izrael, Rusija, Velika Britanija in Ukrajina v skupini A ter Portugalska, Madžarska, Španija, Danska in Slovenija v skupini B.

Po lanskem neuspehu v Litvi, kjer smo osvojili 9. mesto in nazadovale v slabšo jakostno skupino oziroma v skupino B, sta nas zapustila dolgoletna člana: kapetan Dejan Pirc in Zlatko Mihajlovič. Oba sta bila izkušena in pomembna igralca. Zaradi pomladitve ekipe smo nekoliko spremenili tekmovalne cilje. Naš osnovni cilj za letošnjo sezono, katere vrhunec je bilo prav evropsko prvenstvo na Portugalskem, je bil obstanek v

jakostni skupini B ter da v odgovornejšo vlogo na tekmah uvedemo mlade igralce, predvsem Boruta Višnikarja in Blaža Koščaka.

Med sezono smo igrali v ligi MEGL (Middle Europe Goalball League), v kateri smo osvojili prvo mesto. Kljub temu, da smo nastopile le tri reprezentance, Romuni, Madžari in mi, je bilo omenjeno tekmovanje zelo dobrodošlo za nabiranje izkušenj. Odigrali smo tudi mednarodni turnir v Izoli, kjer smo osvojili končno 3. mesto. Poleg nepotrebnih izkušenj predvsem za mlajše igralce smo prek omenjenih tekem oziroma tekmovanj dobili tudi pomembne povratne informacije o ustreznosti našega dela. Zaključni del priprav z zgoščenimi in napornimi treningi smo opravili avgusta in septembra. Na treningih so nam občasno pomagali nekateri bivši soigralci: Gorazd Dolanc, Dejan Pirc ter predvsem Zlatko Mihajlovič, ki se nam je pri zaključnih pripravah pogosto pridružil na treningih in pomagal, ko smo igrali. Za dobro voljo in pomoč vam na tem mestu še enkrat izrekamo iskreno zahvalo.

EVROPSKO PRVENSTVO

Od doma smo krenili v nedeljo, 2. oktobra, v zgodnjih jutranjih urah. Pot je potekala brez zapletov in okrog 11. ure dopoldne smo prispeli v Hotel Premium Maia. V popoldanskih urah sta Borut Višnikar in Elvis Hodžič uspešno opravila sta klasifikacijo in dobila zeleno luč za tekovanje, oba za 4 leta oziroma do 2020. V ponedeljek smo imeli enourni trening v dvorani, v kateri smo dan kasneje igrali 1. in 2. tekmo prvenstva. Sprva je bilo sicer predvideno, da bomo imeli trening v eni dvorani že v nedeljo ter nato še trening v 2. tekmovalni dvorani v ponedeljek, a organizacija na Portugalskem je bila sila povprečna in tako smo zaradi nam ne povsem znanih zapletov trening pred tekmovanjem opravili le v eni izmed obeh tekmovalnih dvoran.

V torek, 4. oktobra, smo prvo tekmo odigrali proti Madžarom, s katerimi se zelo dobro poznamo, saj smo letos igrali skupaj v ligi MEGL, poleg tega pa smo skupaj trenirali in igrali tudi v dveh vikendih te sezone, v začetku marca na Madžarskem ter sredi septembra pri nas, v Ljubljani. Prvi polčas je bil dokaj izenačen, v drugem pa smo nekoliko bolje odigrali v obrambi ter dodali nekaj učinkovitosti v napadu. Na koncu je bilo 14 : 7 v našo korist. Popoldanska tekma je bila proti Dancem. Kot proti Madžarom smo tudi na tej tekmi igrali slabše v prvem polčasu, v drugem pa smo le strli nasprotnikov odpor in na koncu je bilo 7 : 5 v našo korist. Po prvem dnevu smo tako imeli 2 zmagi in 6 točk.

V sredo, 5. oktobra, so nas dopoldne čakali domačini Portugalci. Tekma je bila zelo napeta

▲ Sprejem golbalistov na letališču Brnik, ob prihodu iz Evropskega prvenstva.

in dolgotrajna, saj zaradi glasnega spodbujanja s tribun ni imela enakega ritma, kot ga ima običajna tekma. Vsaka prekinitve je bila zaradi glasnih navijačev namreč precej daljša kot sicer, za nameček pa so Portugalci velik del tekme vodili, tako da je bila evforija še toliko večja. V zadnjih minutah nam je uspelo, da smo se iz zaostanka 5 : 7 vrnili v igro z izenačenjem na 7 : 7. V zadnjih sekundah pa smo dosegli še gol za vodstvo in zmago s končnim rezultatom 8 : 7. Popoldne smo igrali proti Špancem, ki so bili do takrat poleg nas še edina neporažena ekipa v skupini. To tekmo smo vsaj navzven dobili najbolj rutinirano in mirno. Dobro smo igrali v prvem in drugem polčasu ter na koncu zmagali s 6 : 3. Bili smo prvi v skupini in po vseh odigranih tekmah v skupinskem delu tekmovalja smo za nasprotnika dobili četrtouvrščeno ekipo iz druge skupine. To je bila ekipa Poljske, s katero v zadnjih letih težko igramo, saj so bile vse tekme z njo tesne in napete.

Pa vendar na začetku četrtfinalne tekme, 6. oktobra, proti Poljakom ni kazalo tako. Povedli so sicer nasprotniki, nato pa smo odigrali nekaj dobrih minut in po besedah trenerjev so se zdeli Poljaki precej zgubljeni in nemočni. Potem pa je tekma vendarle začela počasi, a vztrajno pridobivati dinamiko naših že skoraj tradicionalno napetih in živčnih dvobojev iz zadnjih let. Po vodstvu s 6 : 2 nismo izkoristili kazenskega strela za 7 : 2 in nasprotnik se nam je do polčasa približal na 6 : 4, nato pa smo v prvih dveh metih drugega polčasa prejeli še 2 zadetka in rezultat je bil izenačen. Tekma je bila celoten drugi polčas izenačena, a nam je slabi dve minuti pred koncem z uspešno izvedenim kazenskim strelom

vendarle uspelo pridobiti vodstvo, ki ga do konca tekme kljub nekaj težavam nismo več izpustili iz rok. S končnih 9 : 8 smo se uvrstili v polfinale. Mimogrede, ekipo Poljske smo v četrtfinalu premagali tudi pred dvema letoma na evropskem prvenstvu divizije B v Budimpešti, takrat z 8 : 7.

7. oktobra, pred polfinalno tekmo z Veliko Britanijo, smo bili odločeni igrati na zmago, oziroma da na igrišču pustimo največ, kar znamo. V primerjavi s četrtfinalno tekmo s Poljaki smo bili bistveno bolj sproščeni. V prvem polčasu smo odigrali precej dobro in nekaj časa tudi vodili, v drugem pa smo nekoliko padli v obrambi, v napadu pa je zmanjkalo nekaj natančnosti, zaradi česar je bilo nasprotniku nekoliko lažje. Rezultat je bil nazadnje poravnana na 7 : 7, zatem pa so Britanci povedli z dvema goloma in kljub vloženemu trudu se jim do konca tekme nismo uspeli več približati, izenačiti ali povesti. Doživeli smo prvi poraz na turnirju. Bilo je 7 : 9 v korist Velike Britanije. Po tekmi smo bili seveda malce razočarani, vendar je bilo v vsem tem tudi veliko pozitivnega, saj smo se borili do konca in proti zelo kakovostnemu nasprotniku pokazali dobro energijo.

Glavni trener Ivan Vinkler in pomočnik Klemen Bajc sta v zadnjih letih naredila veliko, da se je slovenski golbal vrnil med najboljše v Evropi.

Zadnjo, sedmo tekmo, tekmo za tretje mesto, smo v soboto, 8. oktobra, odigrali proti ekipi Izraela. Z njo smo igrali v polfinalu prejšnjega evropskega prvenstva skupine B v Budimpešti, prav tako pa tudi letos na turnirju v Izoli, v skupinskem delu tekmovalja. V obeh primerih smo zmagali. Naj še omenim, da je ekipa Izraela letos v Izoli osvojila

prvo mesto. Tudi pred to tekmo smo bili sproščeni in polni adrenalina. Na začetku so sicer povedli Izraelci z 0 : 1, a smo potem v nekaj minutah prišli do preobrata na 3 : 1, polčas pa se je zaključil s 3 : 2. Tudi v drugem polčasu smo igrali dobro in vodstva kljub napetim trenutkom nismo več izpustili iz rok. Po vodstvu s 6 : 3 so se nam nasprotniki približali na 6 : 5, vendar nam je uspelo zadeti še enkrat ter tekmo mirno pripeljati do zmage s 7 : 5, končnega tretjega mesta in uvrstitve v elitno skupino A. Na igrišču smo se vso tekmo glasno spodbujali in vsak, ki je igral, je prispeval pomemben del k uspehu.

“Po koncu tekme smo bili srečni, divje srečni. To je najboljši opis dogajanja, ki se ga spominjam od trenutkov, ki so sledili takoj po tekmi. Vsi smo se objemali, skakali, kričali.”

Po dolgi sezoni, potem ko sta nas leto pred prvenstvom zapustila pomembna igralca, smo s pomlajeno ekipo dosegli zelo dober rezultat in se bomo lahko prihodnje leto ponovno kosali z najboljšimi evropskimi ekipami. Seveda smo na uspeh na tekmovalju že pred njegovim začetkom pomislili prav vsi, a smo se hkrati zavedali, da bomo za kaj takega morali to, kar smo trenirali, zelo dobro prenesti na tekmo. In v športu se to vedno ne zgodi.

Ob prihodu na brniško letališče nas je prijetno presenetila skupina učiteljev in vzgojiteljev iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani, od koder kot dijaka prihajata dva igralca naše ekipe, Borut Višnikar in Elvis Hodžič, Klemen Bajc pa v zavodu dela kot vzgojitelj. V zavodu smo opravili tudi veliko večino treningov – kot tudi že v preteklosti. Delegacija je prišla z dobro voljo in transparenti v pozdrav naši ekipi. Povsem nepričakovano, a zato toliko lepše.

Lahko rečem, da smo bili na tem prvenstvu poleg tega, da smo bili uspešni, tudi psihično dovolj močni in stabilni. Le tako smo lahko zmagovali rezultatsko tesne tekme – takšne pa so bile skoraj vse. Ni bilo vedno tako. Zdaj je bilo in naj tako tudi ostane. Letos so se nam vse stvari sestavile. Pokazali smo velik del tistega, kar znamo. Veselimo se novih treningov in dela, ki nas čaka do prihodnjega tekmovalja.

3 × Š = Šola, Šport in Še kaj

Piše: Lena Gabršček

(foto: Vid Ponikvar-Sportida, Blaž Uršič)

Simpatična Lena se razvija v odlično igralko v odbojki sede.

Čeprav je življenjski tempo danes res hiter in imam včasih občutek, da me dogodki kar prehitevajo, se da z voljo in dobrim načrtovanjem veliko usklajevati. Pri tem je zelo pomembno spodbudno okolje – v prvi vrsti starši, sorodniki in drugi ljudje, ki so nam blizu, takoj za njimi pa učitelji, trenerji in drugi strokovni delavci. Vsaj tako se je izkazalo v mojem primeru.

Rojena sem brez leve roke pod komolcem, a že od malih nog nosim protezo, ki mi je sprva omogočila lažji in bolj zdrav razvoj, danes pa mi je v pomoč tudi pri veliko vsakdanjih opravilih. Kot otrok se nikoli nisem zavedala, da sem drugačna od drugih, za kar se moram zahvaliti predvsem staršem, ki so me na ta način vzgajali in mi vseskozi stali ob strani. Vedno sem nekako našla pot, da sem stvari speljala do konca in bila pri tem po navadi precej uspešna. Pri vsem skupaj mi je bila (in mi še vedno je) v pomoč moja trma in vztrajnost, saj sem stvari, ki sem se jih lotila, vedno skušala pripeljati do konca.

Prvi dokaz za to, da so bili učitelji pomemben del mojega uspeha, je moj učitelj trobente, ki sem jo igrala v osnovni šoli. V glasbeno šolo sem se vpisala predvsem zato, ker se je vanjo vpisala moja starejša sestra Ana, ki je moj velik vzor že od nekdaj; in tako sem vedno želela delati stvari, ki jih je počela ona. A sama nisem imela toliko izbire kot drugi in lahko sem se odločala le med trobento in rogom, ki ju je mogoče igrati samo z eno roko, kar je že na začetku nekoliko zmanjšalo motivacijo za delo. Izbrala sem trobento in tako postala ena redkih mladih trobentačic v celjski regiji. Priznati moram, da sem bila vedno bolj navdušena nad

športom kot nad glasbo, tako da mi brez podpore učitelja najbrž ne bi uspelo vztrajati tako dolgo. On pa me je vedno znova znal pritegniti h glasbi in pod njegovim mentorstvom sem se udeležila treh tekmovalj na državni ravni in prejela srebrno plaketo v triu trobent.

“Glasbo sem vzljubila do te mere, da sem kasneje, po končanih osmih letnikih trobente, glasbeno pot celo nadaljevala in zaključila še nižjo glasbeno šolo iz tube.”

V športu je imela glavno vlogo moja učiteljica športne vzgoje, ki sicer najbrž ni imela z mano

preveč dela, saj sem uživala v vsakem športu in tako nisem imela težav pri nobeni športni aktivnosti. Kljub temu pa je vseskozi nekako verjela vame, me spodbujala in mi dala še večji zagon. Najbolj sem se navdušila nad odbojko, pri kateri vztrajam še danes. Tako sem do drugega letnika srednje šole usklajevala šolo, glasbeno šolo in treninge, kasneje pa sem glasbeno šolo zamenjala za petje v pevskem zboru Antona Schwaba. Vse skupaj me je prisililo, da sem postala zelo organizirana, saj mi je le na ta način uspelo in tako sem športu ostala zvesta tudi na fakulteti, kjer danes študiram psihologijo. Ni bilo vedno lahko, a ker sem takšen človek, ki je težko dolgo pri miru, mi je dinamičen slog, ki sem si ga izbrala, ustrezal, poleg tega pa sem bila pri vsem uspešna, kar me je dodatno motiviralo. Tako sem že v osnovni šoli dvakrat postala športnica šole in kasneje še v gimnaziji, kjer sem bila dve leti zapored predstavnica dijakov v svetu šole, ob koncu pa za piko na i postala še zlata maturantka. Ob vsem tem smo z dekletki v reprezentanci odbojke sede, ki sem se ji priključila leta 2009, dosegale izjemne uspehe in se leta 2012 udeležile paraolimpijskih iger v Londonu. Podpora ekipe in ekipni duh se mi namreč zdita zelo pomembna. Prav zato sem se odločila za ekipni šport.

“Vesela in ponosna sem, da sem lahko članica slovenske reprezentance in igram skupaj s soigralkami, ki so v tem času postale moje zelo dobre prijateljice. Lahko bi rekla, da so moja »druga družina«, in danes si težko predstavljam življenje brez njih in odbojke.”

Če bi lahko zavrtela čas nazaj, ne bi spremenila ničesar in bi se še enkrat odločila za vse podvige, ki sem si jih zadala v življenju. Prav vsaka aktivnost je namreč pripomogla k temu, da sem danes lahko ponosna na veliko stvari. Poleg tega sem na ta način postala močnejša, samostojnejša, spoznala sem mnogo ljudi, postala zelo organizirana, predvsem pa sem spletila veliko novih prijateljstev. Tako so v moje življenje vstopili ljudje, ki jih imam rada in na katere se lahko zanesem.

Lena zvestabo športu pripisuje k organizaciji svojih šolskih in občolskih dejavnosti.

Vedno s ponosom za slovensko reprezentanco...

Za volanom v zimo

Letne pnevmatike ste zamenjali za zimske. Je avtomobil tako dovolj dobro pripravljen na spopad z zimskimi razmerami? Svetujemo, kaj še lahko storite, da avto ob nizkih temperaturah, poledici ali snegu ne bo počepnil.

Menjava ni vse, kar je treba narediti s pnevmatikami pred zimo. Preverite tudi tlak. Ustreza naj navodilom izdelovalca, v glavnem pa velja, da naj bo za 0,2 bara višji od tlaka v letnih pnevmatikah. Višji tlak namreč izboljša vozne lastnosti in zmanjša kotalni upor. Tako se zimske pnevmatike kljub višjim blokom na tekalni površini pri večjih hitrostih in obremenitvah ne bodo pretirano segrevale.

Za lažji vžig

A če zjutraj ne morete zagnati avtomobila, vam zimske pnevmatike ne pomagajo kaj dosti. Pred zimskimi ohlaiditvami zato preglejte mehaniko avtomobila – nekaj lahko postorite sami doma, priporočamo pa tudi obisk v avtomehanični delavnici.

Avtomobilom z dizelskim motorjem iz sistema za dovod goriva spustite vlago, zamenjajte filter za gorivo in po potrebi zamenjajte motorno olje za takšnega z večjo viskoznostjo. Slednje velja tudi za bencinske motorje, saj takšno olje olajša hladen zagon pri nizkih temperaturah.

Največ nevšečnosti pozimi voznikom običajno povzroči akumulator – njegova učinkovitost pada premo sorazmerno s temperaturo. Akumulator ima pri 0 °C le 80 % svoje nazivne zmogljivosti, pri -20 °C pa le še 50 %.

Pri zaganjanju hladnega motorja tako najprej izklopite vse električne porabnike. Če kljub temu akumulatorju ne zaupate povsem, velja v prtljažnik položiti zaganjalne kable, ki pridejo najpogosteje prav ravno pozimi.

Poudarek: /Ali je akumulator že utrujen, preverite tako, da v temi in pri ugasnjem motorju za nekaj minut prižgete dolge luči in nato zaženete motor.

Če bodo luči pri prižganem motorju svetile opazno svetleje, je akumulator v slabem stanju in ga bo treba zamenjati./

Luči in tekočine

Pozimi so za varno vožnjo zelo pomembne tudi brezhibne luči, saj so dnevi kratki, vidljivost pa je v zimskih dneh dosti slabša. Ob delovanju luči preverite še stanje nadomestnih oziroma rezervnih žarnic in jih po potrebi dopolnite.

Je hladilniku avta dovolj hladilne tekočine? Ste ji dodali tudi sredstvo proti zmrzovanju, da bo še vedno v tekočem stanju, četudi bo zunaj -25 °C? Preverite delovanje naprave za pranje vetrobranskega stekla, zadnjega stekla in brizgalnih šob. V posodo za pralno tekočino natočite zimsko pralno sredstvo. Preglejte tudi metlice brisalnikov.

Kaj pa neobvezna zimska oprema?

Med obvezno zimsko opremo zakon šteje le zimske pnevmatike ali snežne verige v prtljažniku, a preudaren voznik bo poskrbel tudi za drugo pozimi priporočljivo opremo. V avtu velja imeti strgalo za zaledenela stekla, po možnosti tudi metlico za sneg, prav pa pridejo tudi pršila za odmrzovanje stekel in ključavnic.

Ne pozabite na toplo odejo in par rokavic za primer, če ostanete na cesti.

Poleg dodatne plastenke tekočine za čiščenje stekel je priporočljivo imeti še kakšno plastenko motornega olja, še zlasti če se odpravljate na daljšo pot. Pomislite tudi na prenosno baterijo za mobilni telefon ter seveda poln rezervoar goriva.

V avto pa vzemite še dobro voljo in potrpežljivost. Pozorno spremljajte razmere na cesti, ki se pozimi lahko hitro spremenijo. To v topli in udobni kabini avta hitro spregledamo in zato voznikega sloga ne prilagodimo dovolj hitro. Srečno pot na vseh vaših zimskih poteh.

Več vsebin za varen in brezskrben vsakdan najdete na <http://vsebovred.triglav.si/>.

Ste vaše vozilo že pripravili na zimo?

- ✓ Zamenjajte pnevmatike.
- ✓ Po potrebi tudi motorno olje.
- ✓ Preverite akumulator, brisalce in luči.
- ✓ Uporabljajte zimsko pralno sredstvo in
- ✓ hladilno tekočino s sredstvom proti zmrzovanju.

Več na vsebovred.triglav.si.

Vedeti moraš, zakaj

Piše: Jakob Škantelj

(foto: Blaž Uršič, osebni arhiv)

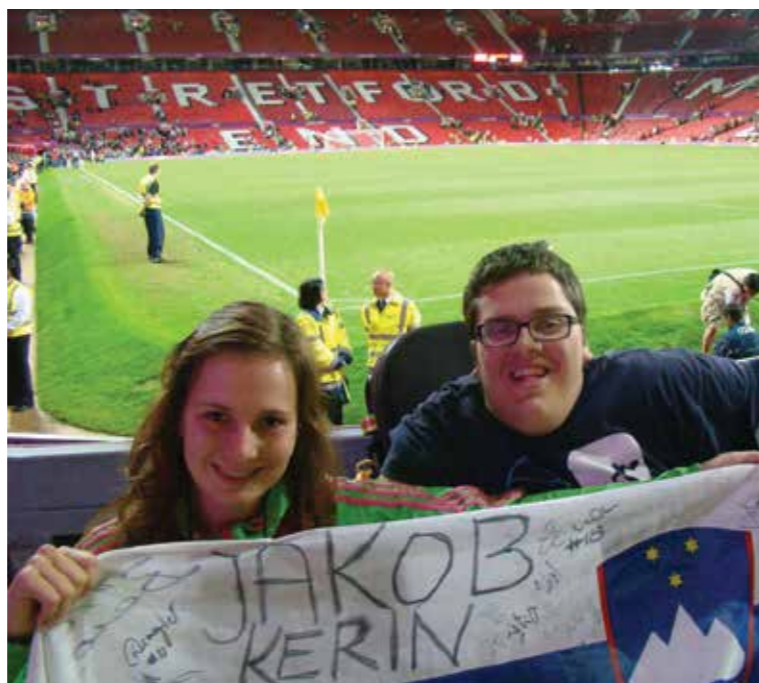
Jakob je diplomiral iz novinarstva in želja po dodatnem znanju ne usahne.

Jakob velik ljubitelj športa in član reprezentance v dvoranskem balinanju (BOCCIA).

Pred slabim mesecem sem obiskal športni dogodek, ki po odmevnosti sicer ni bil nič posebnega. A kot velikokrat pred tem sem si ga hotel ogledati v živo in se, kot radi rečemo, prepričati na lastne oči.

Kmalu pa je bilo jasno, da majhno zanimanje za dogodek ni bilo prav nič pretirano, saj sem se, kot mnogi drugi gledalci, vse bolj začel izgubljeni v nezanimanju za slabo predstavo obeh ekip. To je nekje na polovici tekme preraslo v razmišljanje o povsem drugi temi – v dečka na tribuni, ki ga nisem dobro videl, a je kljub temu dobival vedno jasnejšo podobo: tako zelo jasno in podrobno, da je fantič v mojih mislih dobil celo ime in prihodnost, ki ga čaka čez 20 let.

Ta je bila seveda precej oddaljena, a se je začela prav na podobni tekmi, kot sem jo le še z enim ušesom v tistem trenutku poslušal jaz. Fantič je bil navdušen nad igro, nad bojem, nad tem, da so se igralci v dresu njemu ljubega kluba podili po igrišču in iskali pot do zmage. Ne spomnim se sicer, ali je njegova ekipa zmagala, a fant se je zagledal v šport – ne v igro, ki jo je takrat gledal, in ne v svoj klub, ampak v tekmovalce, ki ga prinaša šport na splošno, v boj, taktiko, navdušenje in razočaranje

V družbi svoje družine si zelo rad ogleda kakšno tekmo v nogometu tudi v živo. (na sliki Jakob s sestro Kerin).

gledalcev; v adrenalin in evforijo, ki jo je prinesla zmaga njegovega kluba proti velikanu iz tujine, in žalost po porazu naslednji teden. Kmalu ni bilo pomembno, ali je spremljal svoj ali kateri drug klub, reprezentanco ali katerega od posamičnih športov. Leta so minevala in fant se je moral odločiti za svojo poklicno pot. Prav nič nenavadno ni bilo, da si je želel združiti svoj poklic in šport, tako da je kljub dolgotrajni domišljiji v moji glavi zanj ostala le ena smer – novinarstvo. Ne katerokoli, ampak poklic športnega novinarja.

In študij mu je na tem področju prinesel resnično velike spremembe. Na prvi študijski praksi je prvič opravljal vlogo športnega novinarja, in to z velikim veseljem in zagnanostjo. In četudi se s plačilom še ni mogel preživljati, je delo začel v študijskih letih opravljati profesionalno, v določenem obdobju zelo resno in vsakodnevno, ves čas pa se je zavedal odgovornosti in prednosti tega, zanj zagotovo sanjskega poklica. V tistem trenutku pa se mi je podoba nekoliko spremenila. Fant je dobil dodatek v obliki invalidskega vozička. Tudi sam se je, kot bi se prikradel v moje misli, tega zavedel in spoznal, da kot tetraplegik ne more združevati vsakodnevnega dela in študija. Slednji je prevladal in vse do konca, ki ga na tem mestu predstavlja diploma, mu je posvetil svoj čas. Ob tem pa na aktualno športno dogajanje ni nikoli pozabil.

Celo bolj se je vpel vanj – na svoj način, precej bolj aktiven, kot ga je poznal poprej. Neko poletje med študijskim oddihom mu je zelo uspešen športnik invalid povedal za šport, v katerem je lahko kljub svoji težki invalidnosti zelo uspešen. Predstavil mu je bocce, dvoransko balinanje, ki ga je še tisto jesen tako navdušilo, da ga je kmalu začel trenirati. Na to je čakal kar lep čas in prišla je priložnost, ko bi se lahko izpolnile nekatere njegove sanje. Tiste največje. Tiste, ki te prestrašijo, ko pomisliš nanje. A to je bilo enkratno. Imel je – in upam, da zdaj, ko pišem te vrstice, še vedno ima – te cilje, zaradi katerih je začel trenirati.

Zanj so te sanje podobno velike, kot si jih je narisal v poklicnem svetu in jih tudi dosegel. Podobne so izzivu, ki ga je videl v združevanju svojega dela, študija in treniranja, čeprav je lahko pri vsaki od teh aktivnosti hitro pomislil na oviro. In tudi je. A je še hitreje uvidel nekatere druge vidike, ki marsikoga ustavijo že na začetku poti. Delo je, tudi na njegovem področju, le opravljati si ga moraš želeti. Študira lahko vsak, ne glede na invalidnost, le

vztrajen mora biti. Prav tako lahko vsak igra bocce, a če ne trenira in se ne trudi, bo težko uspešen.

Ravno ko je v mojih mislih začel razmišljati o svoji svetli prihodnosti, pa me je prijatelj nagovoril s stavkom, ki bi ga v tistem trenutku popolnoma razumel tudi on: »Jakob, zakaj to počneš?« Žal pa mu nisem znal odgovoriti, zakaj 25-letnik med tekmo prve slovenske lige zaspi in sanja o zgodbi, ki je strašljivo podobna njegovi.

Jakob sanja sanje velikih. Tudi mi verjamemo, da mu bo uspelo.

Treningi potekajo tako z celotno reprezentanco kot...

... tudi posamezno, le s svojim asistentom.

Boccia

Piše: Jakob Škantelj (foto: ZŠIS-POK in Blaž Uršič)

»Obdržati se je druga zgodba«

Bliže kot je konec koledarskega leta, več je pogledov v preteklost in prihodnost. Nič drugače ni v športu in tako tudi v slovenski boccii. Po končanih igrah v Riu se začneja nov paraolimpijski cikel, ki ga bo prvič v celoti vseh štirih let izvedla tudi slovenska bocciarska reprezentanca. Vlogo trenerke je in bo opravljala mlada Katarina Šotl.

Sezona je zaključena. Kako ste zadovoljni z njo?

Sezona sicer ni šla povsem po načrtih in željah. Proračun nam žal ni dovoljeval popolne izvedbe trenažnega procesa v času priprav na tekmovanja. Pomanjkanje treningov pa se je posledično poznalo na tekmah. Vendar so bile izkušnje, ki smo jih pridobili, dragocene za načrtovanje dela v prihodnje.

Letos ste nastopili na turnirjih v Nemčiji, na Češkem, Hrvaškem in na odprtem svetovnem prvenstvu na Portugalskem. Kakšna je vaša splošna ocena slovenskih reprezentantov na teh turnirjih?

Vsak turnir je po mojem mnenju zgodba zase. Zato je težko posploševati, saj so na uspešnost posameznih tekem vplivali različni dejavniki. Pričakovanja so bila na Češkem višja, kot so bili rezultati, na drugih tekmovanjih pa je ta ali oni posameznik prijetno presenetil. Glede na našo situacijo, ko smo na mednarodnem področju še razmeroma neizkušeni, je zame najpomembnejša igra oziroma razvoj igre, ki ga posameznik pokaže na tekmovanjih, sam rezultat pa na tej točki niti ne toliko. Pomembno je, da se športnik čim bolj približa svoji najboljši igri na treningu in jo pokaže tudi na tekmah. Upošteva jo vse dejavnike, lahko rečem, da sem z reprezentanti zadovoljna. Vemo, kje so naše

pomanjkljivosti, in v prihodnje bomo delali na tem, da jih v čim večji meri odpravimo.

Vrhunec sezone je bilo ravno tekmovanje v Póvo de Varzimu, ki je bil celo zadnji turnir pred paraolimpijskimi igrami. Kljub izjemno močni konkurenci je Matjaž Bartol dosegel 13. mesto. Kako blizu ali daleč tistim res najboljšim so slovenski reprezentanti?

Ravno take uvrstitve kažejo, da se lahko tudi mi približamo največjim, da tudi za manj izkušene, a nič manj zagrete in motivirane obstaja možnost za uspeh. Povsem druga zgodba pa se je v tem krogu odvijala, dokazati, da ne gre le za slučaj. To pa zahteva ogromno dela, treningov in seveda čim več tekmovalnih izkušenj.

Na kakšen način se jim lahko približajo?

Kot sem že omenila, je nujno potreben redni trening v pogojih, ki zagotavljajo ustrezno izvajanje vaj (predvsem dovolj veliki prostori in primerna podlaga). Poleg tega so ključne tekmovalne izkušnje, ki jih imamo v primerjavi z drugimi občutno premalo.

S treningi za novo sezono ste sicer že začeli, a se malo razlikujejo od tistih v preteklosti. Kakšne spremembe ste naredili v procesu treningov, da bi bili bližje prej omenjenemu cilju?

Prva sprememba je v sami organizaciji

treningov. Glede na to, da so tekmovalci iz različnih krajev, načrtujemo treninge ločeno glede na kategorije. Še vedno ohranjamo skupne treninge, vendar v manjšem obsegu. Na določenih treningih so prisotni tudi drugi tekmovalci, ki služijo kot podpora in poskrbijo za raznolikost simulacij iger.

Tekmovalci bodo letos tudi veliko individualno trenirali po danem programu. Ker je v našem prostoru zelo malo ligaških tekem, te izkušnje pa so zelo pomembne, sodelujemo tudi z južnimi sosedi. Načrtujemo organiziranje treninga tekem pred večjimi tekmovanji.

Z zaključkom v Riu de Janeiru se je za vse paraolimpijske športe začel nov štiriletni cikel priprav. Prav v boccii pa je bilo za ta štiriletni cikel uvedenih največ novosti na področju tekmovanj in zbiranja točk za igre v Tokiu. Kakšne so glavne novosti?

S ciljem, da bi čim več državam omogočili sodelovanje na tekmovanjih ter tako prispevali k razvoju tega športa, so na Bisfedu spremenili kvalifikacijsko pot do paraolimpijskih iger. Ta pot se začne z odprtim regijskim pokalom, ki bo organiziran najmanj dvakrat in največ trikrat letno v posamezni regiji. Do sodelovanja na tem dogodku so upravičene vse države. Naslednja raven tekmovanja je World Open (odprti svetovni pokal), ki se bo odvijal enkrat letno, in sicer v posamezni regiji. Število tekmovalcev bo omejeno na 112, na ta dogodek pa se bodo lahko kvalificirali glede na rang lestvico regionalnih tekem, rezultatov regionalnih tekem prejšnjega leta ter svetovne rang lestvice. Poleg tega bo do paraolimpijskih iger dvakrat organizirano Regionalno prvenstvo, in sicer prihodnje leto verjetno ponovno na Portugalskem ter še leta 2019. Svetovno prvenstvo pa bo leta 2018, a se še ne ve, kje.

Kaj po vašem mnenju to pomeni za slovensko reprezentanco?

Po eni strani to omogoča napredovanje, vendar pod pogojem, da se redno udeležujemo tekem.

Kakšni so potemtakem tekmovalni cilji za prihodnjo sezono?

V prihajajoči sezoni želimo najprej sodelovati na evropskem pokalu v Sant Cugat, kjer smo v preteklosti že uspešno nastopali, junija pa se želimo udeležiti evropskega prvenstva v Póvo.

Dotakniva se še dogajanja izven reprezentance.

Na novembrskem državnem prvenstvu smo lahko videli opazen napredek ravni boccie v Sloveniji, saj so bile tekme precej bolj izenačene kot v preteklosti. Ali gre razvoj boccie v Sloveniji v pravo smer?

Boccia je v zadnjih nekaj letih v Sloveniji naredila

velik korak naprej. Že število tekmovalcev na posameznih tekmovanjih je iz leta v leto večje. Letos je presegljo številko 40. Zato me zelo veseli, ko vidim toliko tekmovalcev vseh starostnih skupin, ki so ta šport vzeli za svojega ter imajo resen in zrel odnos do njega. Želim si, da bi ti tekmovalci v prihodnje imeli več priložnosti dokazovanja na tekmah, vendar so razmere trenutno takšne, da omogočajo le dve posamični tekmi in ekipno tekmovanje. Še posebej pa bi rada pohvalila delo Ciriusa, od koder prihaja nova generacija mladih športnikov, ki kažejo velik potencial. Čeprav se ta šport vidno razvija, menim, da je še veliko prostora za izboljšave, predvsem na področju klasificiranja tekmovalcev.

Kakšne so želje oziroma pričakovanja za prihodnja leta?

Predvsem si želim, da bi vsi, ki si želijo trenirati ta šport, imeli to možnost. In kot sem omenila že prej, dobro bi bilo povečati število ligaških tekmovanj. Delati je treba na promociji tega športa, da še povečamo konkurenčnost, še posebej v kategoriji BC1. Potrebe se večajo tudi po strokovni plati. Še vedno nimamo klasifikatorja, ki bi lahko naše tekmovalce ustrezno razvrstil v posamezne kategorije.

Bartol ubranil naslov, Finkštova ponovno na vrhu

V soboto, 19. novembra, je v Kamniku potekalo državno prvenstvo za vse najboljše bocciarje v Sloveniji. Na tekmovanje, ki ga je organizirala Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite, so se namreč lahko v vsaki kategoriji uvrstili le štirje najboljši iz ligaških tekmovanj. Tako smo predzadnjo soboto v novembru videli številne dobre mete in napete tekme. Zanimivo je bilo predvsem v kategoriji BC4, kjer so bili rezultati izjemno izenačeni, tekme pa napete vse do zadnjih nizov. Na koncu je sicer z vsemi zmagami tretjič zapored državni prvak postal Matjaž Bartol, pred Jakobom Škantljem in Nikom Čižkom. V kategoriji BC2 je po treh letih na vrh ponovno prišla Primorka Natalie Finkšt, ki je slavila pred Bojanom Poredošom in Fabiem Rizzijem. V kategoriji BC3 je državna prvakinja prvič postala Nika Škof, medtem ko je v BC1 slavil Boris Šmigoc.

Dobili smo tudi prvega prvaka v kategoriji BC5, kar je postal Sanel Rebronja, med neklasificiranimi tekmovalci, ki ne smejo nastopati na mednarodno priznanih turnirjih, pa je zmagal Armin Čatič. Ekipni državni prvak je postala ekipa Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine.

Barbara daje napotke sodnikom na državnem prvenstvu v BOCCI.

Slovenska reprezentanca je željna velikih uspehov.

Odbojkarice sede osvojile prvenstvo v Italiji

Piše: Lena Gabršček

(foto: Osebni arhiv)

podcenjevale svoje zadnje nasprotnice Madžarke, ki so jih Slovenke pred tem že premagale. Zmaga proti Madžarkam bi Italijankam zagotovila prvo mesto; tega so se očitno dobro zavedale ter morda malce prehitro slavile, nato pa jih je presenetila odlična in borbena igra Madžark, ki so tekmo dobile z rezultatom 3 : 2. To je prineslo nepričakovan preobrat, saj so imele tako Italijanke, Madžarke in Slovenke dve dobljeni tekmi in en poraz, a so Slovenke osvojile največ nizov in tako na prvenstvu zasedle prvo mesto. Druge so bile Italijanke, tretje Madžarke in četrte Hrvatice.

Izkazalo se je torej, da rek »žoga je okrogla« res drži. Tako so članice slovenske ženske reprezentance z nekaj športne sreče na conskem prvenstvu v Italiji zmagale, kar jim je prineslo dodatne točke na evropski lestvici. Poleg tega so si s to zmago že zagotovile nastop na evropskem prvenstvu, ki bo novembra prihodnje leto v Poreču.

Ekipe odbojkaric sede je na conskem prvenstvu v Italiji zmagala.

Zadnji vikend v septembru so članice slovenske ženske reprezentance v odbojki sede nastopile na conskem prvenstvu v Follonici v Italiji, kjer so poleg njih nastopile še članice italijanske, hrvaške in madžarske reprezentance. Čeprav so bile Slovenke glavne favoritinje, pa tokrat ni šlo brez zapletov – in tako je bilo napeto do zadnje minute.

Prvo tekmo so naša dekleta odigrala proti Madžarkam. Pokazala so odlično igro in nasprotnice brez večjih težav premagala s 3 : 0 v nizih. Isti dan je potekala tudi tekma med Hrvaško in Italijo, ki so jo dobile Italijanke, prav tako z rezultatom 3 : 0. Naslednja tekma je Slovenke čakala naslednji dan, in sicer proti domačinkam – Italijankam, ki so na sceni odbojke sede precej nove, naša dekleta pa so proti njim nazadnje igrala marca na Kitajskem, kjer so brez večjih težav zmagala. Tako so Slovenke v tekmo morda vstopile nekoliko preveč samozavestno, Italijanke pa so bile

izredno motivirane in odločene, da pred domačim občinstvom pokažejo, kako so v zadnjem času napredovale. Tekma je bila zelo napeta – po rezultatu 2 : 2 je sledil še zadnji, zlati niz, v katerem so bile Italijanke bolj zbrane in ga dobile z rezultatom 15 : 13. Na sosednjem igrišču so Madžarke premagale Hrvatice s 3 : 1. A vse je čakala še ena tekma, in sicer tekma med Slovenijo in Hrvaško ter tekma med Madžarsko in Italijo. Slovenke so kljub velikemu razočaranju po prejšnji tekmi uspele zaigrati dobro in proti Hrvatcem brez težav zmagati s 3 : 0. Italijanke pa so očitno nekoliko

Športi pod okriljem Mednarodnega paraolimpijskega komiteja v novi preobleki

Piše: Špela Rozman Dolenc

(foto: IPC)

Mednarodni paraolimpijski komitej (IPC) je dal športom, katerih krovna organizacija so, novo preobleko. Uvedli so namreč besedo PARA.

Osnove uporabe besede Para so:

- Ne nanaša se na paraolimpijske igre ali z njimi povezane aktivnosti in se uporablja v kontekstu, ki ni vezan na paraolimpijske igre;
- Dogodek, dejavnost ali oseba mora biti podvržena pravu IPC-ja ali članice IPC-ja;
- Dogodek, dejavnost ali oseba mora upoštevati zahteve klasifikacijskega kodeksa IPC (IPC Athlete Classification Code).

Beseda paraolimpijski in izpeljanke so blagovna znamka IPC-ja in se uporablja v povezavi s paraolimpijskimi igrami.

Novo angleško poimenovanje panog in krovnih organizacij se torej glasi.

Alexis Schaefer, direktor trženja in marketinga pri IPC, je obrazložil, da so šli v prenovo z namenom, da bi se športi s predpono Para ločili od isto imenovanih športov neinvalidov, novo poimenovanje in podoba pa bi omogočila bolj dosledno in enotno promocijo Para športov. Ta poteza zagotavlja, da se bosta Agitos (logo IPC) in beseda paraolimpijski uporabljala zgolj v povezavi s paraolimpijskimi igrami.

Staro ime	Novo ime panoge	Novo ime zveze
IPC Alpine Skiing	Para alpine skiing	World Para Alpine Skiing
IPC Athletics	Para athletics	World Para Athletics
IPC Biathlon	Para biathlon	World Para Nordic Skiing
IPC Cross-Country Skiing	Para cross-country skiing	World Para Nordic Skiing
IPC Ice Sledge Hockey	Para ice hockey	World Para Ice Hockey
IPC Powerlifting	Para powerlifting	World Para Powerlifting
IPC Shooting	Shooting Para sport	World Shooting Para Sport
IPC Snowboard	Para snowboard	World Para Snowboard
IPC Swimming	Para swimming	World Para Swimming
IPC Wheelchair Dance Sport	Para dance sport	World Para Dance Sport

Novo angleško poimenovanje panog

Star logotip

Nov logotip

Proces rebrandiranja bo potekal naslednjih 12 mesecev. V slovenščini bomo do nadaljnega uporabljali uveljavljena imena, bomo pa v prihodnosti povzeli mednarodno poimenovanje.

Skupaj do integracije

Piše: Drago Perko

(foto: Blaž Uršič)

Eminentni gostje na konferenci v Mariboru.

Maribor je konec oktobra v organizaciji Specialne olimpijade Slovenije uspešno organiziral evropsko konferenco specialne olimpijade, konferenca pa je imela delovni naslov »Skupaj do integracije«

Kar 58 vodij

Častni pokrovitelj dogodka je bil predsednik Republike Slovenije **Borut Pahor**. V torek je zbrane nagovorila **Dragica Bac**, generalna direktorica direktorata za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja. Dogodek so si v živo ogledali in spremljali dr. **Boro Štrumbelj**, generalni direktor direktorata za šport na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, **Bogdan Gabrovec**, predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije, in dr. **Andrej Fištravec**, župan Mestne občine Maribor.

Strokovnega posveta se je udeležilo 58 vodij evroazijskih programov, skupaj pa približno 130 udeležencev, ki so opravili temeljit pregled minulega dela. Ob tem so si izmenjali znanja in izkušnje, ki jih bodo večje uporabljali pri delu v svoji državi. »Hvala Mariboru, hvala Sloveniji, hvala organizatorjem, ki so opravili izjemno delo. Nisem vedel, kaj lahko pričakujemo, dobili pa smo izvrstno

Ljubomir Miličević, predsednik Specialne olimpijade je zadovoljen z obiskom in odzivom po konferenci.

konferenco, ki je za zgled in vzor vsem,« je dogajanje v Mariboru komentiral **David S. Evangelista**, predsednik evropske specialne olimpijade.

Organizacijski in vsebinski uspeh

Ljubomir Miličević, predsednik Specialne olimpijade Slovenije, pa je o tem povedal: »Evroazijska konferenca poteka vsaki dve leti. Prvič smo jo organizirali leta 1993, zdaj pa drugič. Moto konference je bil iskanje načinov poti do inkluzije, kar je naše dolgoročno poslanstvo. Gre pa dejansko za integracijo oseb z motnjami v duševnem razvoju. Mi to počnemo s pomočjo športa. Sodeč po vseh odzivih je konferenca uspela po vsebinski in organizacijski plati. Omenjena konferenca je tudi potrdilo, da Specialna olimpijada Slovenije dela dobro. Pomembno je, da so bili tu tudi ljudje, ki odločajo – tudi takrat, ko gre za pridobivanje sredstev.«

Iz prvega dne velja omeniti nagovor Davida Evangeliste, ki je skupaj z Micheline Van Hees ocenil delovanje regionalnih vodij in izpostavil izzive, ki sledijo v skladu z globalno strategijo. Denis Doolan in Marian Murphy sta govorila o mentorstvu ter o standardih kakovosti. Mo Clarke je spregovoril o mladih športnikih, Bettina Lehmann in Tobias Stabler pa sta predstavila šole, ki izvajajo inkluzijo v praksi. Beseda je stekla o zdravstvenem programu. V sredo so delegati prisluhnili Fioni Haynes, ki je predstavila način (in pomen) pridobivanja medijske pozornosti. Temu je sledilo predavanje o pomenu zgodbe (športnika), ki odpira vrata do potencialnih sponzorjev in podpornikov. Zbrani v Mariboru, dogodek je gostil hotel Habakuk, so se seznanili s pomenom sodelovanja z globalnimi partnerji. Za konec so bile obelodanjene podrobnosti skorajšnjega praznovanja 50-letnice specialne olimpijade. Avstrijski kolegi so ob tej priložnosti vnovič predstavili zimske svetovne igre, ki jih bo marca gostil Schladming.

Bečirovič in Galič

Po koncu predavanj in razmišljanj so se udeleženci konference zbrali v športni dvorani na Železničarju, kjer so se jim pridružili nogometaši, ki so dopolne nastopili na finalu lige SOS v malem nogometu. V želji pokazati, da šport združuje in povezuje, sta zbrane pozdravila tudi nekdanja športna asa Sani Bečirovič in Marinko Galič. Sani se je preizkusil kot trener, Marinko pa je tudi zaigral. »Šport ne pozna razlik. Vesel sem, ker

imajo osebe z motnjami v razvoju prek nogometa in športa možnost, da ne le spoznavajo druge države in kulture, ampak se počutijo del nečesa velikega. To je glavno sporočilo tega dogodka,« je bil navdušen Bečirovič. »Veseli sem, ker sem bil del te zgodbe. Veliko teh fantov poznam, ker igrajo dvakrat na leto tudi pri meni v centru. Ti fantje in dekleta razumejo vse, veliko veselje pa imajo, ker lahko sploh brcajo žogo,« je bil navdušen Galič. Oba visoka in cenjena gosta sta izrekla javno podporo konferenci in Specialni olimpijadi Slovenije.

Konferenca je bila odlično organizirana s strani Specialne olimpijade Slovenije.

Bečirovič je bil nad dogodkom navdušen.

Opravičujemo se avtorici članka "Slana koža, nasmeh nas boža", ki je bil objavljen v prejšnji številki revije Športnik. Avtorica omenjemega članka in fotografij je Sara Slokan.

Specialna olimpiada Slovenije

O lesku zlate medalje Skenderja Tošiča

Piše: David Lavrič

(foto: Osebni arhiv)

O lesku zlate medalje Skenderja Tošiča in tistih, ki so pripomogli, da je njen lesk tak.

Ko se zbere na enem mestu 1024 tekmovalk in tekmovalcev iz 118 držav iz vsega sveta in med temu si okrog vratu nadene najzlahtnejše medalje slovenski tekmovalec, je treba temu dosežku posveti nekaj besed. Kaj besed, stavkov, da se ve, kaj se doseže s skupnim trdim delom, dobro organizacijo in zagnanimi tekmovalci in tekmovalkami.

In komu je ta uvod namenjen? V prvi vrsti seveda najboljšemu karateistu vsega sveta Skenderju Tošiču, Karate kluba Zmaj iz Ljubljane, katerega član je zlati Skender Tošič, a nenazadnje, morda celo že za uvod Karate zvezi Slovenije (KZS), ki se je aktivno vključila, da je

▲ Skender Tošič in njegov trener Peter Šircelj na SP v Linzu oktobra 2016, ko je postal svetovni prvak

bila ustanovljena Komisije za osebe s posebnimi potrebami.

In zdaj ob predstavitvi »zlatega leska« Skender Tošič predstavimo poti in delo tistih, ki so lesku pripomogli.

Zlati Skender Tošič je vedel kaj hoče!

Lesk zlate medalje za slovenske športnike s posebnimi potrebami je zasvetil v času od 25. do 30. oktobra letos, ko je avstrijski Linz gostil najboljše karateiste s posebnimi potrebami iz vsega sveta. Na prvenstvu je skupno nastopilo 1024 tekmovalk in tekmovalcev iz 118 držav.

In v Linzu se je Igorju Dobriču pridružil član Karate kluba Zmaj, Skender Tošič, ki je bil pred usodno nesrečo pred dvanajstimi leti priznan karateist in je, kot tekmovalec navduševal na karate boriščih. A se po nesreči ni vdal, ravno nasprotno! S svojo trmo in zagnanostjo na svetovnem prvenstvu para-karateja, kjer je skoraj sto tekmovalk in tekmovalcev iz 26-tih držav očaralo svetovno občinstvo s svojimi sposobnostmi in impresivno močjo voljo bil zraven tudi član Karate kluba Zmaj iz Ljubljane Skender Tošič.

Še več, čeprav je Skender Tošič prvič nastopil na SP v kategoriji para-karate v invalidskem vozičku je vse svoje nastope opravil zelo samozavestno, predvsem pa vrhunsko. Vedeti je treba, da je sistem tekmovanja v katah v teh kategorijah, je drugačen, saj so tekmovalci ocenjeni z ocenami.

In tu je bil naš tekmovalec med najboljšimi, saj so mu sodniki po prvem nastopu podelili ocene, ki so mu omogočile nastop za zlato medaljo. Kljub temu da so bili njegovi nasprotniki domačini s strani sodnikov celo nekoliko favorizirani, si naš predstavnik Skender Tošič s tem ni belil glave. Držal se je napotkov svoje trenerja ter svoj nastop opravil suvereno in zaslužno osvojil zlato medaljo. Da je bil njegov nastop zagotovo brezhiben in boljši od konkurentov dokazuje podatek, da je avstrijski tekmovalec Swobota poleti na para olimpijskih igrah v brazilskem Riu nastopil v kajaku in osvojil srebrno medaljo.

Ob nedavni predstavitvi zlatega Skenderja Tošiča, ko so mu člani kluba in Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite pripravili posebno novinarsko konferenco je bilo sporočeno, da so na zasedanju skupščine Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK), ki je v Riu potekal v dneh pred odprtjem letošnjih olimpijskih iger, ki so seveda že za nami, soglasno potrjeno, da bo KARATE postal novi olimpijski šport in bo vključen v program olimpijskih iger

v Tokiu leta 2020. S tem so se uresničile dolgoletne želje in sanje milijone karateistov po vsem svetu. Napočil je čas, da tudi para-karateju izborimo svoje mesto, je poudaril na takratni novinarski konferenci naš svetovni prvak Skender Tošič in dodal: »Verjamem, da bom v Tokiu zraven.« Mi tudi, sodeč po njegovem pristopu in zagnanosti!

O klubu, ki nosi pravo ime - Karate kluba Zmaj!

Za tiste, ki jih zanima zgodovina karateja - Nihče ne zna natančno povedati, kdaj se je pojavil karate. Njegov izvor ostaja zavil v tančico skrivnosti, dokumentirana zgodovina karateja ne obstaja.

“Legenda pravi, da je nastal davno na Kitajskem, v osrčju ene najstarejših civilizacij, za njegovega duhovnega očeta pa velja indijski menih Bodhidharma, ki naj bi to vsestransko obliko samoobrambe in šolo samodiscipline ponesel na Japonsko.”

Tam naj bi se karate v 14. stoletju kot skupek mnogih vplivov z različnih koncev sveta dokončno preoblikoval v tradicionalno borilno veščino, kakršno poznamo danes.

Karate, ki so ga zaradi pridiha mističnosti njegovi privrženci stoletja vadili na skrivaj, so najboljši japonski inštruktorji po drugi svetovni vojni ponesli v ZDA in Evropo, od koder se je razširil po celem svetu in pri tem doživel številne spremembe tako glede telesnih kot duhovnih metod učenja. Kmalu so nastale prve nacionalne in mednarodne zveze in federacije, ki so organizirale vse bolj priljubljena tekmovanja v karateju. Prvi Evropski karate kongres se je odvijal leta 1963 v Parizu, kjer so tri leta kasneje organizirali tudi prvo Evropsko prvenstvo v karateju, ki se ga je udeležilo 53 tekmovalcev iz šestih držav. Leta 1970 je bila osnovana Svetovna karate zveza (WKF), ki jo je leta 1985 priznal tudi Mednarodni olimpijski komite.

Karate se danes uvršča med tri najbolj razširjene borilne športe in med štiri najbolj priljubljene športe na svetu. Kot tak se je dolgo boril za sprejem v olimpijsko družino in letos so se želje milijonov

ljubiteljev karateja in profesionalnih karateistov po vsem svetu naposled uresničile.

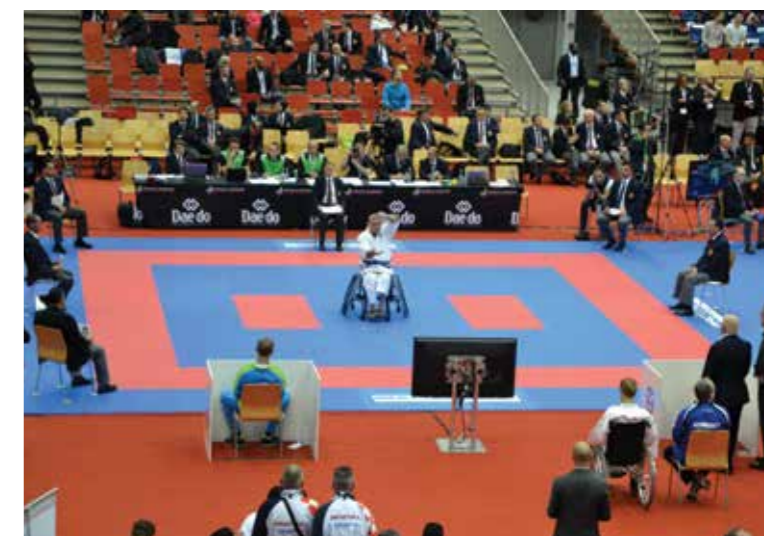
Kot že zapisa, a velja še enkrat poudariti, da je na zasedanju skupščine Mednarodnega olimpijskega komiteja, ki je v Riu de Janeiru potekal pred slavnostno otvoritvijo 31. olimpijskih iger, so 3. avgusta soglasno potrdili, da je karate dokončno postal novi olimpijski šport, ki bo prvič vključen v program olimpijskih iger v Tokiu leta 2020.

Tisočletno izročilo karateja, njegov vpliv na vsestranski razvoj duhovnih in fizičnih sposobnosti posameznika ter plemenitost in vrlino olimpijskega športa so trdni temelji, na katerih KARATE KLUB ZMAJ že dvajset let gradi svoje poslanstvo. Člani kluba karateja ne spoznavajo zgolj kot borilno veščino, temveč tudi kot obliko rekreativnega iskanja notranjega ravnovesja in koncentracije ter optimalnega razvoja motoričnih sposobnosti in samodiscipline.

Velja dodati, da KARATE KLUB ZMAJ deluje v Ljubljani od junija 1996 in se uvršča med najuspešnejše karate klube v Sloveniji, ki se ponosa z dobro organiziranim vodstvom in vrhunsko izobraženimi trenerji tradicionalnega karateja. Združujejo uspešne tekmovalce, reprezentante, rekreativce, otroke, od leta 2014 pa organizirajo tudi vadbo **karateja za osebe s posebnimi potrebami in invalide.**

KARATE KLUB ZMAJ, ki ga kot društvo podpira tudi **Mestna občina Ljubljana**, se ponosa s številnimi uspehi svojih članov, ki so postali večkratni

Nastop Skenderja Tošiča na SP v Linzu oktobra 2016, ko je postal svetovni prvak

ekipni in posamični državni prvaki v različnih kategorijah. Tako je **Juš Markač** bil mladinski evropski prvak leta 2011, član ekipe, ki je osvojila 3. mesto na ekipnem evropskem prvenstvu leta 2014, in nosilec bronaste medalje s sredozemskih iger 2014. **Danijel Rihtarič** je dosegel 3. mesto na evropskem mladinskem prvenstvu leta 2011 in 3. mesto na ekipnem evropskem prvenstvu leta 2014. Aljaž Klaneček je letos osvojil 5. mesto v katah na evropskem prvenstvu U21. V članskih vrstah imamo trenutno tri člane karate reprezentance Slovenije.

V KARATE KLUB ZMAJ je trenutno včlanjenih **187 otrok**, rekreativcev, invalidov in članov. Vsako leto priredijo tudi več različnih družabnih srečanj, ob katerih člani kluba ohranjamo prijateljske stike. Med najbolj priljubljene aktivnosti spadajo klubska in medklubska tekmovanja, obisk božička za najmlajše, novoletna klubska večerja in poletna karate šola, kjer se poleg karateja dogajajo raznovrstne športne in družabne aktivnosti (plavanje, nogomet, košarka, hokej). Tekmovalno sezono vsako leto zaključijo s klubskim piknikom, ki znatno prispeva k sproščenemu vzdušju med člani Karate kluba Zmaj, ki ga lahko najdete in bolje spoznate tudi s pomočjo njihove spletne strani www.karateklubzmaj.si.

Brez prave organizacije na ravni države ni pravih dosežkov zato je tu Karate zveza Slovenije (KZS) in Komisije za osebe s posebnimi potrebami.

Vedeti velja, da na ravni Svetovne karate zveze (WKF) že nekaj let potekajo intenzivne aktivnosti za razvoj in uveljavitev karateja za invalide.

To področje v Sloveniji aktivno pokriva Karate zveza Slovenije (KZS). Ta se je aktivno vključila, najprej tako, da je bila ustanovitvena Komisije za osebe s

posebnimi potrebami. WKF so namreč menili, da bodo to disciplino najboljše predstavili in popularizirali, če se ti tekmovalci s posebnimi potrebami predstavijo na najvišjem nivoju uradnih karate tekmovanj.

“Tako so se tekmovalke in tekmovalci s posebnimi potrebami, kot predstavitveni šport prvič pojavili na 21. Svetovnem članskem prvenstvu v Parizu leta 2012.”

Po zelo dobri izvedbi prikaza in dobrem odzivu športne javnosti so v WKF odločili, da invalidi dobijo priložnost nastopa na najpomembnejšem tekmovanju, 22. Svetovnem članskem prvenstvu v karateju od 5. do 11. novembra v Bremnu v Nemčiji. Dodajmo, da je takrat Slovenijo v tej konkurenci zastopal **Igor Dobrič** iz Žalca, ki je za las zgrešil bronasto medaljo in je na koncu osvojil za športnike nehvaležno, vendar kljub temu odlično 4. mesto.

Velja dodati še to, da je WKF v začetku leta to športno disciplino preimenoval v Para-karate. Tako je to zdaj tudi na ravni na **Karate zveza Slovenije (KZS)**, ki jo vodi predsednica Komisije za Para-karate pa je Kranjčanka Špela Štefe.

Ob koncu velja dodati, tako sta ob uspeh novega svetovnega prvaka Skender Tošiča, poudarila predsednik Komisije za tekmovalni šport in podpredsednik Zveze za šport invalidov Slovenije - Paraolimpijski komite, Jože Okoren in predsednik Karate zveze Slovenije dr. Igor ZELINKA, trudili se bomo, da bodo naši športniki s posebnimi potrebami uspešni kot mož (tokrat - Skender Tošič), ki je Sloveniji priboril zlato lesketajočo medaljo na minulem SP v Linzu. Da pa ta ne bo zadnja, bodo zagotovo pripomogli tudi pokrovitelji naših športnikov s posebnimi potrebami, ki se zavedajo odziva njihovih vrhunskih dosežkov.

Zato je prav, da omenimo nosilnega pokrovitelja Karate zveza Slovenije (KZS), to pa je podjetje GES, gradbeništvo, energetika, sanacije d. o. o. iz Celja, ki je našel skupni interes za podpis Pogodbe o Generalnem sponzorstvu s Karate zvezo Slovenije.

In še podatek (spletna stran), ki pove več o tem kaj, kje in s čim se še ukvarja Karate zveza Slovenije (KZS) www.karate-zveza.si.

Novinarska konferenca ob povratku zlatega - Skenderja.

Pester smučarski program v Kranjski Gori

Piše: Drago Perko

(foto: Drago Perko)

Kranjska Gora bo v prihajajoči sezoni ponudila pester izbor vrhunskih prireditev na najvišji ravni, ob klasičnih postajah svetovnega pokala smučarjev skakalcev v bližnji Planici in alpskih smučarjev v Kranjski Gori že drugo leto tudi svetovni pokal smučarjev invalidov. To pa ne bo edina dejavnost, s katero v Kranjski Gori utrjujejo dobro začrtano sodelovanje s smučarji invalidi. Ti bodo tekmovali tudi na preizkušnjah evropskega pokala, slovenski del ekipe pod vodstvom nekdanjega paraolimpijca Gala Jakiča pa pripravlja poseben kamp Agitos, namenjen mladim smučarjem širše regije, kjer bo sodelovalo približno 40 tekmovalcev iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Romunije, Bolgarije in Grčije. Dejavnosti parasmučarjev v Kranjski Gori so predstavili na novinarski konferenci v okviru začetka sezone v tem gorenjskem zimskošportnem središču. Gostitelji so poudarili nekaj novosti, ki se obetajo turistom in vrhunskim smučarjem (med drugim novo progo za slednje v Podkorenu, tako da bodo sprostili tudi več prog za običajne smučarje), z zasneževanjem prog pa so že začeli, tako da bodo prve naprave zagnali predvidoma 2. decembra.

Vzpodbuda regiji

»Fundacija Agitos je fundacija paraolimpijskega komiteja. Letos je med izbranimi programi tudi smučarski kamp v Kranjski Gori, skupen projekt Zveze za šport invalidov Slovenije - Paraolimpijskega komiteja in Društva Albatros, ki ga izvaja. Namenjen je razvoju športa mladih invalidov; med 9. in 15. februarjem bo sodelovalo 40 mladih smučarjev, starih od 10 do 17 let. Tak razvojni kamp je

vzpodbuda regiji, da začne sodelovati. Partnerji si moramo pomagati in uporabljati dobre prakse, ki smo jih razvili v minulih letih,« je kamp opisal Jakič.

Kamp bo potekal med 9. in 15. februarjem, že prej, med 18. in 20. januarjem, pa bo v Kranjski gori prvi vrhunec sezone za smučarje invalide, tekma za svetovni pokal. Mesec zatem, med 13. in 14. februarjem, pa bodo smučarji nastopili še na preizkušnjah evropskega pokala. Maja bo Kranjska Gora gostila seminar Sport forum za alpsko smučanje in paradeskanje.

Kompliment Kranjski Gori

»Na tem mestu hvala vsem lokalnim partnerjem na čelu z ASK Kranjska Gora, ki nam zagotavljajo izvrstne razmere. Kranjska Gora se je v lanski sezoni izkazala kot izjemen organizator in gostitelj, hkrati pa potrdila, da je

Kamp v Kranjski Gori je namenjen razvoju športa mladih invalidov.

invalidom prijazna. Zato ne čudi podatek, da je bila letos tekma pri nas postavljena ob bok tekmovanjem v St. Moritzu in svetovnemu prvenstvu v Trbižu kot športni dogodek sezone,« je o največjem od teh dogodkov še dejal Jakič.

Smučarski klub Albatros in Zveza za šport invalidov Slovenije - paraolimpijski komite sta partnerja v projektu.

Slovenija vnovič v evropskem vrhu

Piše: Drago Perko

(foto: Osebni arhiv)

odigrali še 5 tekem; tako so zaključili turnir, na katerem so odigrali 11 tekem vsak z vsakim na 3 dobljene nize. Turnir se je končal pozno popoldne in zadnje tekme so odločale o končnih uvrstitvah. Igralci so se šli pred podelitvijo odličij in priznanj osvežit, nato pa so se udeležili svečanega zaključka in podelitve, ki so jo Poljaki izvedli zelo slovesno.

Preden se posvetimo podelitvi in rezultatom, bi rad bralcem Športnika malce približal mesto Wrocław, ki leži nedaleč od češke meje. Wrocław slovi kot študentsko mesto, kar je mogoče ob sprehodu po mestu tudi zaznati, saj smo srečali veliko mladih ljudi. Ta vtis se potrdi ob večernih urah, ko mesto zaživi v zanimivem nočnem utripu. Zanimive so predvsem študentske četrti, kjer je ponudba cenovno zelo ugodna in kjer veliko študentov zvečer poišče kraj za sprostitev. Odrptih je veliko diskotek, kjer lahko mladi plešejo, saj Poljaki ples preprosto ljubijo. Kot zanimivost imajo

Zaključek sezone; začetek sezone in vse, kar je bilo vmes, so naši showdownisti uspeli obrniti sebi v prid, uvrstiti se med najboljših 12 in znova doseči odlične uvrstitve.

Slovenci se evropskega turnirja dvanajstih najboljših že dolgo nismo udeležili v tako velikem številu – zadnjič leta 2010 v popolnoma enaki sestavi. Tokrat so si vstopnico na turnir priigrali: Peter Zidar, vodilni na svetovni lestvici, Miha Susman, dvanajsti na lestvici, Tanja Oranič, peta na lestvici, in Sanja Kos, ki je na lestvici šesta. Žal pa je Miha Susman zaradi bolezni tik pred odhodom odpovedal udeležbo, zato je ZŠIS-POK zaprosila IBSO za zamenjavo igralca, preko tako imenovanega »wild card« za Aleksandra Saba. Prošnjo smo utemeljevali z njegovimi nekdanjimi uspehi in s trenutno dobro formo. Dodaten argument je bil dober rezultat, ki ga je Sandi teden pred ETT dosegel na 3. prvenstvu ZDSSS na Okroglem.

Na dolgo pot, slabih 1000 km in dobrih 11 ur vožnje, smo se odpravili z udobnim in prostornim kombijem ZŠIS-POK, v

katerem smo se počutili zelo dobro. Pot je bila zahtevna, saj nas je vse od jutra spremljal dež, na Češkem pa tudi sneg in žled. V Wrocław smo prišli srečno, nato smo odšli v hotelske sobe na zaslužen počitek. Zvečer je bilo še nekaj sestankov in obvezen pregled opreme igralcev. Hotel je bil zelo lep, domiselno opremljen, tako da je bilo bivanje v njem res prijetno, saj je bilo za nas dobro poskrbljeno. Kot vsi vemo, dobro počutje močno vpliva na rezultate, a žal se nismo dobro počutili samo mi, zato je bilo pričakovati močno konkurenco. Dočakali smo jo naslednji dan.

Že prve tekme so šle na nož. Bile so izenačene, dolge in naporene. Vsak igralec je prvi dan odigral 6 tekem, kar pomeni 4 ure tekmovalne igre s polno koncentracijo in maksimalnimi napori, vloženi v dobre udarce in kvalitetno obrambo. Prihodnji dan so tekmovalci

diskoteko v treh nadstropjih urejeno kar v veliki katedrali, ki jo Cerkev ne uporablja več. Wrocław slovi tudi po cerkvah oz. katedralah, ki jih je v mestu kar 110. Katedrale so zelo lepe in predvsem ponoči so vse lepo osvetljene. Nanje so domačini zelo ponosni. Tu najdemo številne veroizpovedi, zato je mesto odprto res vsem. Različnost je tu doma kot v drugih evropskih vele mestih. Mesto je znano tudi po številnih malih možicah, ki nas pričakajo tako rekoč na vsakem vogalu. Vsak od njih prikazuje določeno delo ali podobo iz zgodovine oz. vsakdana. To so majhni bronasti palčki, ki so posejani kar sredi ulice, na vogalih stavb in v parkih. Postavljeni so tako, da lahko slepim predstavljajo neprijetno oviro. Za konec naj povem, da je Wrocław podoben Škofji Loki, saj je prijazen slepim in slabovidnim, čeprav so palčki vsepovsod. V mestu je velika šola za slepe in slabovidne, kjer se izobražuje veliko mladih slepih in slabovidnih, zato je športna dejavnost med slepimi tu zelo živahna.

V moški konkurenci v zadnjih letih prevladuje Peter Zidar, ki zmaga je tudi turnir za turnirjem. Zmagal je tudi tokrat, že tretji turnir Top twelve zapored. V ženski konkurenci se do prvega mesta prebijemo nekoliko težje, a na stopničkah smo skoraj vedno. Sanja Kos in Tanja Oranič nas vedno razveseljujeta z dobrimi rezultati. Tako je bilo tudi tokrat, saj je bila Tanja na koncu odlična tretja, Sanja pa četrta. Aleksander Sabo je turnir zaključil na presenetljivem sedmem mestu, kar pomeni, da je dobro tretjino nasprotnikov premagal in dokazal, da nanj še vedno lahko računamo.

Tokrat nam je udeležbo na ETT poleg ZŠIS-POK sofinancirala tudi ZDSSS. Za pomoč se obema zvezama iz srca zahvaljujemo in upamo, da smo z rezultati upravičili njuno zaupanje.

3. PRVENSTVO ZDSSS (Okroglo, 12. 11. 2016)

Organizator 3. prvenstva ZDSSS v showdownu je bila Zveza društev slepih

in slabovidnih Slovenije. Izvajalec tekmovalja je bilo Športno društvo slepih in slabovidnih iz Škofje Loke. Prvenstvo je potekalo v soboto, 12. 11. 2016, na Okroglem pri Naklem, v domu oddiha za slepe in slabovidne. Tekmovali so v kategoriji moških in žensk. Prvenstva se je udeležilo 13 moških in 3 ženske. Sprva je bilo prijav tako pri ženskah kot pri moških več, nato pa so se posamezniki zaradi bolezni ali drugih obveznosti opravičili.

Showdown je le eden izmed dveh specifičnih športov, s katerima se slepi ukvarjajo. Tako showdown kot golbal sta uveljavljena v svetu športa invalidov. Zato pričakujemo, da bo showdown postal paraolimpijski šport, kar nas lahko dodatno spodbudi, da ga gojimo, razvijamo, promoviramo in podpiramo.

Dopoldne smo odigrali razigravanje po skupinah, kjer smo dobili najboljše igralce in igralke ter tiste, ki sodijo v drugi del lestvice. Po kosilu smo prav tako po skupinah odigrali vsak z vsakim. Tako smo dobili polfinaliste in tiste, ki so se borili za nižja mesta. V polfinalu smo odigrali na 3 dobljene nize in tako dobili finaliste. Tekmovalje se je zaključilo ob šestih zvečer, ko smo razglasili rezultate. Na razglasitev je prišel tudi predstavnik ZDSSS Emil Muri, ki je vsem prisotnim namenil pozdravne besede ter najboljšim podelil pokale in odličja. Gregor Habjan je kot selektor slovenske reprezentance v showdownu pohvalil odločitev ZDSSS, da organizira to tekmovalje, saj s tem zelo pripomore k dvigu kvalitete igralcev in popularnosti showdowna v Sloveniji, ki žal iz leta v leto pada. Tudi določeni posamezniki so bili podobnega mnenja. Na ta način so se zahvalili ZDSSS, ki tako podpira showdown.

Končni rezultati

Moški: 1. Peter Zidar, CE, 2. Miha Susman, LJ, 3. Aleksander Sabo, MS.

Ženske: 1. Sanja Kos, CE, 2. Jana Fuhrer, CE, 3. Maša Pupaher, MB. Takšen vrstni red je bil pričakovan.

Hvala tudi vsem sodnikom (Marko Čenčič, Marko Jeretina in Gregor Habjan), ki so dobro opravili svoje delo. S tem turnirjem se je sezona končala. Pričela pa se je že nova – s slovensko ligo med Medobčinskimi društvi, ki bo ponovno prinesla nove rezultate, nova presenečenja in, upam, tudi nove talente.

Več o rezultatih in dogajanju na domačih turnirjih si lahko preberete na naši spletni strani www.showdown.si.

▲ Peter Zidar kljub močni konkurenci ostaja v vrhu med showdownistov.

Tanja Oranič trenutno najboljša slovenska igralka v showdownu, uspešno nastopa tudi na mednarodnem nivoju. (na sliki desno)

DRŽAVNA PRVENSTVA 2016

Piše: Primož Jeralič

(foto: Arhiv ZŠIS-POK)

“V letu 2016 je v koledarju Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja (ZŠIS-POK) je bilo organiziranih in izvedenih 35 državnih prvenstev za invalide.”

Posebnosti DP do konec leta 2016:

Strokovna služba planirana državna prvenstva usklajuje z nastopi slovenskih reprezentantov hkrati pa je potrebno organizacijo in izvedbo državnega prvenstva prilagoditi času in kraju izvedbe. Nekatera državna prvenstva je potrebno uskladiti s panožnimi zvezami in njihovim koledarjem tekmovanj.

Strokovni sodelavec Primož Jeralič prijaviteljem, ob morebitnim težavam pri oddaji prijave elektronsko, nudi telefonsko podporo pri oddaji prijav. S strani uporabnikov dobivamo pozitivne informacije, da jim je program olajšal delo in, da je oddajanje prijav veliko enostavnejše kot do sedaj. Z novim prijavnim programom smo tako pridobili kar preko 240 novih registriranih športnikov in športnic invalidov, namreč brez obvezne registracije oddajanje prijav ni mogoče, ki jo znotraj ZŠIS-POK ročno potrdi administrator programa.

Podatki po posameznih prvenstvih koledarja ZŠIS-POK do konec leta 2016:

30. BALINANJE OSEBE Z MULTIPLO SKLEROZO

V nedeljo 16. oktobra je na balinišču, balinarskega kluba Krim, potekalo že tradicionalno DP oseb z multiplo sklerozo v balinanju za ekipe. Na državno prvenstvo so se uvrstile le najboljše ekipe, ki so na območnih tekmovanjih skozi leto pokazale najboljšo igro. Državno prvenstvo je potekalo v organizaciji ZŠIS-POK in Zveze multiple skleroze Slovenije s predstavnico Ano Mohar, ki je dolgoletna športna sodelavka pri omenjeni organizaciji. Naslov ekipnega zmagovalca pri ženskah si je

priporila ekipa Ljubljanske podružnice. Pri moških pa je slavila ekipa Gorenjske podružnice.

REZULTAI ŽENSKE:

1. mesto: LJUBLJANSKA PODRUŽNICA (Alojzija Sodec, Sonja Japelj, Mojca

Kozamernik in Taja Habič),
2. mesto: GORENJSKA PODRUŽNICA (Gabrijela Gašperič Volarič, Tina Zupančič in Tatjana Čepon),
3. mesto: PREKMURSKA PODRUŽNICA (Nada Kerec, Erika Mataja, Romana Dobrila in Marija Prajner).

Pri ZŠIS-POK se že aktivno pripravljamo na novo tekmovalno leto 2017. V ta namen smo zaključili z zbiranjem prijav na razpis za izvajalce državnih prvenstev. V začetku leta 2017 bo na spletni strani www.zsis.si, objavljen nov koledar državnih prvenstev, ki ga je potrdil Komisija za tekmovalni šport pri ZŠIS-POK. Koledar bo razposlan elektronsko na vse invalidske organizacije in njihova društva.

V letu 2017 se obeta nekaj novosti na področju lovljena rib s plovcem, ki bodo za ribiče invalide sprejemljive in bodo minimalno izpolnjevale zahteve Ribiške zveze Slovenije. Na vseh državnih prvenstvih si želimo, da bi bil prispevek mlajše generacije, po zgledu plavalcev in balinarjev v BOCCI boljši.

Rezultati državnih prvenstev so dostopni v arhivu ZŠIS-POK ter na spletni strani www.zsis.si.

REZULTAI MOŠKI:

1. mesto: GORENJSKA PODRUŽNICA (Andrej Oman, Srečko Žagar, Ljudmila Bartelj in Sašo Živič),
2. mesto: PREKMURSKA PODRUŽNICA (Anton Magdič, Jože Kerec in Marjeta Jakič),
3. mesto: KAMNIŠKO-ZASAVSKA PODRUŽNICA (Bojan Cvenk, Andrej Lopatni in Polona Kregar).

31. NAMIZNI TENIS

23. oktobra 2016, je v športni dvorani v osnovni šoli v Logatcu potekalo v organizaciji ZŠIS-POK, državno

prvenstvo invalidov v namiznem tenisu. Izvajalec državnega prvenstva je bil Namiznoteniški klub Logatec. Državnega prvenstva se je udeležilo 81 tekmovalcev iz cele Slovenije in nastopili so v 11 različnih tekmovalnih kategorijah, tako v moški kot v ženski konkurenci. Ob koncu je sledilo še tekmovanje tipa OPEN, kjer se pomerijo vse kategorije med seboj.

REZULTAI ŽENSKE:

NT4 in 5

1. mesto: Barbara Meglič (DP GORENJSKE),
2. mesto: Anderja Dolinar (DP GORENJSKE),
3. mesto: Bogomira Jakin (PARAS);

NT6 do 10

1. mesto: Jolanda Belavič (MDI VELENJE),
2. mesto: Margareta Zajc (MDI VELENJE);

NT NAC

1. mesto: Irena Elizabeta Klosternik (MDI VELENJE),
2. mesto: Boža Meža (MDI VELENJE),
3. mesto: Alenka Hutinski Nikl (DI MUTA).

REZULTAI MOŠKI:

NT1 do 3

1. mesto: Primož Kancler (DP MARIBOR),
2. mesto: Ljubiša Gajič (DP LJUBLJANA),
3. mesto: Bojan Lukežič (DP LJUBLJANA);

NT4 in 5

1. mesto: Edi Ravnjak (ODIDRAVINJSKE DOLINE),
2. mesto: Andrej Žnidar (DI SLOVENJSKA BISTRICA),
3. mesto: Tomaž Praček (DP NOVA GORICA);

NT6 do 7

1. mesto: Luka Trtnik (SONČEK - ZDCPS),
2. mesto: Jožef Tomažin (PARAS),
3. mesto: Jože Cverle (DIO LAŠKO);

NT8

1. mesto: Jordan Jakin (PARAS),
2. mesto: Branko Pagon (DI ZAGORJE),
3. mesto: Tonček Ribič (MDI LITJA);

NT9 do 10

1. mesto: Uroš Herič (MDI ŽALEC),
2. mesto: Anton Leber (MDI VELENJE),
3. mesto: Žan Stare (NK B2 CENTER);

NT NAC

1. mesto: Drago Klep (DI SLOVENJSKA BISTRICA),
2. mesto: Boris Govednik (DI METLIKA),
3. mesto: Peter Ofič (MDI RADLJE OB DRAVI).

OPEN ŽENSKE:

1. mesto: Jolanda Belavič (MDI VELENJE),
2. mesto: Barbara Meglič (DP GORENJSKE),
3. mesto: Anderja Dolinar (DP GORENJSKE).

OPEN MOŠKI:

1. mesto: Drago Klep (DI SLOVENJSKA BISTRICA),
2. mesto: Boris Govednik (DI METLIKA),
3. mesto: Bojan Lukežič (DP LJUBLJANA).

32. PIKADO

V soboto, 5. novembra 2016 je v OŠ na Borovnici potekalo DP invalidov v pikado za ekipe. Na državnem prvenstvu je

nastopilo 11 ženskih ekip in 12 moških ekip (109 tekmovalk in tekmovalcev). Organizator državnega prvenstva je bila ZŠIS-POK, izvajalec DI Vrhnika. Zbrane je v pozdravnem nagovoru pozdravil predsednik DI Vrhnika, Ciril Podbregar, Župan Občine Borovnica, Bojan Čebela in predstavnik ZŠIS-POK, Primož Jeralič.

REZULTAI ŽENSKE:

1. mesto: DI MARIBOR (Justina Cvetko, Jožefa Simonič, Ana Tement, Cveta Bratkovič in Marija podgorelec),
2. mesto: DI KOČEVJE (Jelka Poje, Milka Stevanič, Ivanka Šoštar in Angelca Žafran),
3. mesto: DIO LAŠKO (Katarina Ojsteršek, Lidija Simonič, Ana Tement, Cveta Bratkovič in Marija Podgorelec).

REZULTAI MOŠKI:

1. mesto: DI TRBOVLJE (Branko Deželak, Srečko Obrovnik, Franjo Sovdat, Ignac Jamšek in Ivan Kaligaro),
2. mesto: MDI MEŽIŠKE DOLINE (Uroš Vališer, Svard Fortin, Ljubo Djurdjič, Silvo Levar, Mihael Lesnik in Mirko Bavče),
3. mesto: DI MUTA (Gorazd Kolar, Marjan Žigart, Ivan prijol, Ludvik Breznik in Drago Vimer).

33. BOCCIA - DVORANSKO BALINANJE

V soboto 19.11.2016 smo uspešno zaključili sedmo sezono boccie-balinanja za osebe z invalidnostjo. V Kamniku (telovadnica CIRIUS Kamnik) je potekalo državno tekmovanje v organizaciji ZŠIS-POK, na katerem se je med seboj po kategorijah pomerilo sedemnajst klasificiranih, štirje neklasificirani tekmovalci ter štiri ekipe, ki so dosegli najvišje število točk na dveh ligaških tekmovanjih za posameznike in enem za ekipe.

REZULTATI POSAMIČNO:

BC1

1. mesto: Boris Šmigoc (SONČEK);

BC2

1. mesto: Natalie Finkšte (OBALNO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO),
2. mesto: Bojan Poredoš (POMURSKODRUŠTVO),
3. mesto: Fabio Rizzi (OBALNO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO);

BC3

1. mesto: Nika Škof (CIRIUS KAMNIK),
2. mesto: Zikret Hirkič (CIRIUS KAMNIK),
3. mesto: Ana Mandelj (CIRIUS KAMNIK);

BC4

1. mesto: Matjaž Bartol (PANTA REI),
2. mesto: Jakob Škantelj (DP LJUBLJANA),
3. mesto: Niko Čížek (PANTA REI);

BC5

1. mesto: Sanel Rebronja (SONČEK),
2. mesto: Ezana Zulič (CIRIUS KAMNIK),
3. mesto: Ana Kopač (SONČEK);

NEKLASIFICIRANI

1. mesto: Armin Čatič (CIRIUS KAMNIK),
2. mesto: Lena Vraničar (PANTA REI),
3. mesto: Peter Hvastja (CIRIUS KAMNIK).

REZULTATI EKIPE:

1. mesto: DP LJUBLJANA (Jakob Škantelj, Boris Šmigoc, Adam Dimitrovič in Silo Mehle),

2. mesto: CIRIUS 2 (Indira Radič, Ezana Zulič, Ajša Perme in Žan čop),
3. mesto: PANTA REI (Matjaž Bartol, Lena Vraničar, Tim Vodnik in Nataša Bartol).

34. HITROPOTEZNI ŠAH - EKIPNO

V soboto, 26. novembra je v Zagorju potekalo ekipno državno prvenstvo v hitropoteznem šahu za leto 2016. Državno prvenstvo je potekalo v organizaciji ZŠIS-POK. Izvedbeni del prvenstva je opravilo DI Zagorje v prostorih Delavskega doma v Zagorju. Glavni sodnik na tekmovanju je bil Vadlja Branko. Tekmovalce je v pozdravnem nagovoru pozdravil

predsednik DI Zagorja, Zvone Poznič in predstavnik ZŠIS-POK, Primož Jeralič. Zbrane je tekom tekmovanja prišel pozdraviti župan Zagorja, Matjaž Švagan. Rezultati so objavljeni tudi na straneh Šahovske zveze Slovenije.

1. mesto: DI ZAGORJE
(Marko Jurič, Franc Kotnik, Janez Grčar, Baj Bajraktarevič),
2. mesto: DI MARIBOR
(Mirko Slana, Franc Zajšek, Anton Janžekovič in Maksimilijan Dular),

tekmovalk in tekmovalcev, ki so se pomerili po sistemu Švicar, 9 kol in igralni čas 30 minut na igralca. Državno prvenstvo je potekalo v organizaciji ZŠIS-POK in izvedbi MDSS Ljubljana. Glavni sodnik na tekmovanju je bil Marjan Butala. Naslov državnega prvaka za leto 2016 je osvojil Vlado Turičnik iz MDSS Maribor.

REZULTI:

1. mesto: Vlado Turičnik (MDSS LJUBLJANA),
2. mesto: Franc Mlačnik (KPŠRD),
3. mesto: Aleksander Uršič (MDSS KOPER).

Koledar izvajalcev in lokacijo izvedbe pripravi ZŠIS – POK na osnovi razpisa in po potrditvi Komisije za tekmovalni šport pri ZŠIS – POK. Nato se pravočasno pripravi in razpošlje razpis za posamezna prvenstva. ZŠIS – POK sodeluje z izvajalcem vse do izvedbe in priprave poročil o izvedbi in udeležbi. Predstavniki zveze sodelujejo na prvenstvu samem. ZŠIS – POK pripravi vse potrebno (zastave, medalje, morebitne pokale...) Zagotovi plačilo sodnikov, najem objekta, medalje in obrok prehrane (običajno gre to za kosilo).

V letu 2016 se ZŠIS-POK zahvaljuje izvajalcem (društvom invalidov in Zvezam) državnih prvenstev za invalide, za opravljeno delo in prispevek. Obvestila o novo izbranih izvajalcih in nov koledar državnih prvenstev za leto 2017, bo razposlano v začetku novega leta.

REZULTAI ŽENSKE:

1. mesto: DI MUTA
(Alenka Nikl Hutinski, Stanislava Urnaut in Milena Mevc),
2. mesto: MDI MURSKA SOBOTA
(Marija Barber, Antonija Rantaša, Erika Car in Angela Marič),
3. mesto: MDI DRAVA RADLJE OB DRAVI
(Marica Simonič, Anita Orter, Alojzija Jeršič in Silva Kovačič).

3. mesto: MDI GORIŠKE
(Edvard Mihelj, Jože Ipavec, Kemal Buljič in Čedo Pelengič).

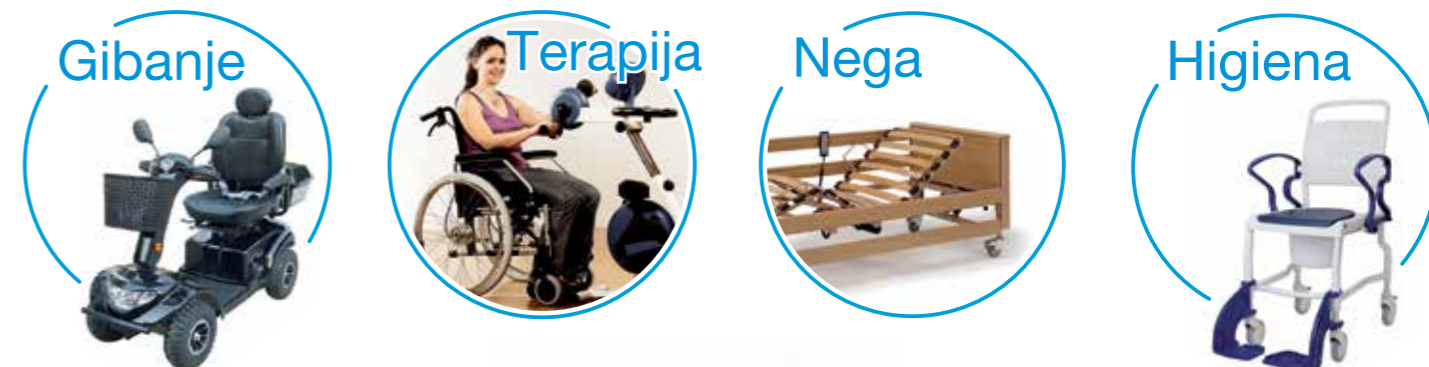
35. POSPEŠENI ŠAH ZA SLEPE IN SLABOVIDNE

V soboto, 3.12.2016 in nedeljo, 4.12.2016 je v Domu Oddiha na Okroglem potekalo državno prvenstvo slepih in slabovidnih v pospešenem šahu za leto 2016. Na državnem prvenstvu je nastopilo 21.

REZULTAI MOŠKI:

Za polno življenje

Izdaja, izposoja, prodaja in servis medicinskih pripomočkov

Zložljiv aktivni invalidski voziček
AVANTGARDE

Voziček na elektromotorni pogon
B400 | B500 | B600

Fiksen aktivni invalidski voziček
BLIZZARD

ottobock.

Vozičke izdajamo v cenovnem standardu na naročilnico za medicinski pripomoček na podlagi testiranja na URI-SOČA in prejete odločbe ZZS.

Za merilne liste in tehnične informacije o posamičnem vozičku se oglasite v našem salonu, nas pokličite oz. nam pišite:
M: 051 440 725 (Matej)
E: servis@socaoprema.si

BREZPLAČNI KLIC
080 19 01

SOČA OPREMA d.o.o.,
Linhartova 49a, 1000 Ljubljana
T: 01 437 42 52
M: 051 220 726
W: www.socaoprema.si
E: socaoprema@siol.net

Pogodbeni dobavitelj ZZS
ZZS Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

»Mesto bi morali dodeliti nam«

Piše: Jakob Škantelj

(foto: Jakob Škantelj)

Hokej na električnih vozičkih je zelo hitra in atraktivna športna panoga in kjer hitrost in okretnost vozička pomeni veliko.

Hokej na električnih vozičkih velja za izjemno dinamičen in za gledalce zanimiv šport. Prav tako je povsem ustrezen za težje gibalno ovirane, kar dokazujejo tudi nekateri člani slovenske reprezentance.

Vodi jo selektor Damir Bakonić, ki je hkrati trener slovenskega kluba The Trouble Makers. S 43-letnim Radovljičanom smo se pogovarjali o končani sezoni, zapletu v nesojenim evropskim prvenstvom in ciljih za naprej.

Kako ste zadovoljni s preteklo sezono? V Pragi ste osvojili celo visoko tretje mesto.

S preteklo sezono sem zadovoljen. Rezultatsko gledano pa sem pričakoval nekoliko boljši izkupiček, predvsem na reprezentančni ravni. Seveda izstopa zelo dobra uvrstitev na klubskem turnirju v Pragi, ki dokazuje, da znamo in zmremo.

Udeležili ste se tudi turnirja v bavarski prestolnici, kjer pa so bili nasprotniki premočni, tako da ste zasedli končno sedmo mesto. Kakšne so glavne razlike, ki ste jih opazili, med vami in temi močnejšimi tekmeči?

Na tem tradicionalnem turnirju se vsakič srečamo z zelo dobrimi ekipami, ki za razliko od nas igrajo v močnih nacionalnih ligah, kar je poglobljena razlika. Poleg tega se turnir igra brez klasifikacije – omejitev

točkovnega seštevka ocene igralcev na igrišču –, tako da smo proti ekipam, ki imajo v igri dva ali celo tri bolj fizično sposobne igralce, praviloma povsem nemočni.

Z reprezentanco bi se morali udeležiti evropskega prvenstva na Nizozemskem, a ste na koncu ostali doma. Kaj se je pravzaprav dogajalo okoli tega evropskega prvenstva, ki je doživelo kar nekaj preobratov?

Organizacija evropskega prvenstva je bila sprva zaupana španski zvezi, ki je dober mesec pred dogodkom odstopila od organizacije.

“Vodstvo mednarodne zveze je poiskalo novega organizatorja in prvenstvo s prvotno načrtovanimi udeleženci izvedlo na Nizozemskem.”

To je bilo za nas sporno, zato smo se pritožili. Še danes namreč menimo, da so Španci kot prvotni organizatorji neupravičeno nastopili na tem

prvenstvu, saj so imeli nastop zagotovljen kot organizatorji in ne kot dovolj visoko rangirana reprezentanca na svetovni jakostni lestvici. Ob njihovem odstopu od organizacije bi morali, glede na veljavne pravilnike, njihovo mesto dodeliti Sloveniji, vendar se to ni zgodilo.

Septembra ste treninge po dveh letih preselili v novo športno dvorano, in sicer se z ekipo potite v dvorani vojašnice Edvarda Peperka. Kakšni pogoji so najboljši za hokej na električnih vozičkih?

Selektor slovenske reprezentance, Damir Bakonić, daje zadnje napotke svoji ekipi.

Slovenski ekipi kljub pritožbi ni bilo dodeljeno mesto na evropskem prvenstvu.

Hokej na električnih vozičkih še ni paraolimpijska športna panoga.

Po dveh letih gostovanja v dvorani Fakultete za šport smo se letos preselili v omenjeno dvorano, predvsem zato, da končno lahko treniramo in igramo z ogrado. Pri parketu je najbolj pomembno, da je čist, v nasprotnem primeru prihaja do zdrsanja koles in posledično do nepotrebnih trkov ter lahko tudi do poškodovanja opreme (vozičkov).

Letošnjo sezono ste končno lahko začeli trenirati s posebno ogrado, ki omejuje velikost igrišča. Kako se razlikujejo treningi s t. i. »bando«? Kakšne prednosti je prinesla ta novost?

Glede na to, da se vsa tekmovanja igrajo z ogrado, je treba ta del opreme uporabljati tudi pri vadbi. Uporaba ograde že na treningih izboljša občutek za prostor, hkrati pa omogoča izvedbo nekaterih taktičnih zamisli v igri (igra z odbojem).

Pred kratkim je bila v mednarodno zvezo sprejeta še ena država. Svojo zvezo je ustanovila Slovaška. Kakšne so zahteve oziroma koliko držav zdaj še manjka temu športu, da bi bil sprejet med paraolimpijske?

Zelo veseli smo vseh novih članov, ki se pridružijo naši družini, vendar se bojim, da smo od paraolimpijskih iger še precej oddaljeni. Nedvomno je treba pridobiti še več reprezentanc, predvsem zunaj Evrope. Že kar nekaj časa snubimo Američane in Kanadčane. Že z njihovo prisotnostjo bi bili precej bližje temu cilju.

Če in ko bi bil ta šport sprejet, bi ga videli na zimskih ali poletnih paraolimpijskih igrah?

Po eni strani je povsem vseeno, v kateri program bi nas uvrstili, le da pridemo zraven. Osebnostno menim, da bolj sodimo v program poletnih kot zimskih iger.

Kakšni so načrti za prihodnost?

Že dlje časa si prizadevamo povečati število igralcev, da bi lahko pričeli z domačim ligaškim tekmovanjem. V ta namen bomo nadaljevali s promocijsko dejavnostjo in pridobivanjem novih igralcev. V prihodnje bo treba razmisliti tudi o dodatnih terminih za vadbo, kajti le enkrat tedensko udejstvovanje ni dovolj za vidnejši napredek. Leta 2017 nas na reprezentančni ravni čakajo kvalifikacije za svetovno prvenstvo leta 2018, pri klubskem delu pa poleg treningov načrtujemo udeležbo na vsaj dveh mednarodnih turnirjih v tujini. Naša dolgoletna želja je tudi izvedba klubskega turnirja na domačih tleh in upamo, da nam ga bo uspelo organizirati v prihajajočem letu. Ne nazadnje pa si želimo tudi boljše opreme, predvsem vozičkov, s čimer bi bili bolj konkurenčni.

1. svetovno prvenstvo IBSA v šahu za slepe in slabovidne

Piše: Blaž Kosmač

(foto: Blaž Kosmač)

V začetku oktobra se je v romunskem mestecu Calimanesti odvijalo 1. svetovno prvenstvo IBSA za slepe in slabovidne šahiste. Slovenska odprava je štela pet članov, tri igralce (Mateja Žnuderla ter Franca in Janeza Mlačnika) ter trenerja in spremljevalca Blaža Kosmača in Leona Mazija.

V Romunijo smo se odpravili dan pred začetkom prvenstva z letališča v Benetkah. Po vseh obveznih procedurah smo se brez večjih nevšečnosti prebili do letala za Bukarešto, kjer smo pristali okoli 12. ure. Pred letališčem sta nas čakala avtomobila romunske zveze slepih, ki sta ju vozila prijazna voznika, le da sta imela težave s tujimi jeziki. Začela se je sila zanimiva pot po romunskem podežlju, kjer ni manjkalo bližnjih srečanj z udarnimi jamami in nasproti oz. mimo vozečimi vozili. Neverjetno veliko prometa za nedeljo. Kasneje smo izvedeli, da smo se vozili po glavni balkanski poti do Madžarske. Po treh urah vožnje smo prispeli v manjše mesto, polno velikih hotelov in manjših bazenov. Že naslednji dan pa se je začelo zares.

1. krog

Janez Mlačnik: Rasim Nizam (Bolgarija) – 0:1
Costica Marchidan (Romunija): **Franco Mlačnik** – 0:1
Gabriela Ilieva (Bolgarija): **Matej Žnuderl** – 0:1

Janez je v prvem krogu dobil zelo močnega nasprotnika, na katerega se je dobro pripravil. Partija je trajala dolgo in bila napeta vse do konca. Prednost je Janezu počasi polzela iz rok – izkušnje so prevladale. Franc in Matej sta imela lažja nasprotnika in suvereno zmagala.

2. krog

Franco Mlačnik: Sergey Grigorchuk (Ukrajina) – 0:1
Matej Žnuderl: Lubov Zsilzova-Lisenko (Ukrajina) – 0:1
Tudorel Tupilusi (Romunija): **Janez Mlačnik** – 0:1

Na vrsto so prišli še močnejši nasprotniki. Franc je igral proti 2. nosilcu turnirja ali, drugače povedano, z enim od favoritov za zlato medaljo. Nasprotnik ga je presenetil v otvoritvi, a Franc je dobro otvoritveno podkovan, tako da ga nepričakovana otvoritev ni preveč zmedla. Igrala sta na videz dolgočasno partijo, ki se je ob obojestranski časovni stiski končala slabo za Franca. Analiza je pokazala, da je izpustil zmago, a neusmiljena ura je naredila svoje. Matej je imel, kot bomo videli v nadaljevanju, za nas zelo neugodno nasprotnico Lubov Zsilzovo, ki igra zelo hitro in še dobro za povrh. Matej je prišel na partijo odlično pripravljen, imel že v otvoritvi zaključno žogico, vendar bi moral izvesti težko kombinacijo z žrtvijo topa, česar žal ni storil. Janez s svojim nasprotnikom ni imel večjih težav.

3. krog

Alejandro Martinez Colomar (Španija): **Franco Mlačnik** – 0,5:0,5
Janez Mlačnik: Adi Akman (Izrael) – 0:1
Eliezer Crymsky (Izrael): **Matej Žnuderl** – 0:1

Franco je igral partijo, polno preobratov, kjer bi lahko zmagala oba, tako da je bil remi pravičen rezultat. Janez je igral proti igralcu, ki že dolgo ni igral med slepimi, tako da je bil za vse manjša neznanka, a je Adi igral zelo lepo in upravičeno vknjižil točko. Matej je upravičil vlogo favorita.

4. krog

Matej Žnuderl: Igor Shepelev (Ukrajina) – 0,5:0,5
Franco Mlačnik: Mihai Nistor (Romunija) – 1:0
Ivana Horbalova (Slovaška): **Janez Mlačnik** – 0:1

Matej je bil dolgo slabši, a se je vztrajno branil in po skoraj petih urah igre uspel remizirati, kar je bil lep uspeh. Franc in Janez sta svoja nasprotnika nadigrala v stilu.

5. krog

Roberto Clemente Llamero (Španija): **Matej Žnuderl** – 1:0
David Zanoletty Garcia (Španija): **Franco Mlačnik** – 1:0
Lubov Zsilzova-Lisenko (Ukrajina): **Janez Mlačnik** – 1:0

Črn dan. Res da so imeli vsi naši igralci po ratingu močnejše nasprotnike, a so položaji figur na šahovnicah kazali drugače. Matej je imel dolgo enako pozicijo, Franc je ravno tako dolgo stal dobro, medtem ko je imel Janez proti Lubov partijo dobljeno. Žal se je Ukrajinka zopet izmuznila.

6. krog

Franco Mlačnik: Mihai Bursuc (Romunija) – 1:0
Matej Žnuderl: Alejandro Martinez Colomar (Španija) – 0:1
Janez Mlačnik: Costica Marchidan (Romunija) – 1:0

Franco je nasprotnika nadigral v stilu. Matej se je že v otvoritvi znašel v poziciji, kjer je samo ena poteza pravilna, žal je ni našel, se potem še zelo dolgo boril, a zaman. Janez je zmagal igro preobratov, na srečo je zadnjo napako naredil nasprotnik.

7. krog

Lubov Zsilzova-Lisenko (Ukrajina): **Franco Mlačnik** – 1:0
Emil-Peter Vaduva (Romunija): **Janez Mlačnik** – 0,5:0,5
Vasile Carapit (Romunija): **Matej Žnuderl** – 0:1

Še tretjič se je Ukrajinka poigrala s fortunou naših in iz izgubljenega položaja zopet izšla kot zmagovalka. Ne Janez ne nasprotnik nista pridobila otipljive prednosti, tako da je bil remi edini logičen izhod. Matej si je zmago prigaral. Po otvoritvi je bil zaradi manjšega spregleda slabši, a je vztrajal pri aktivni igri in prisilil nasprotnika k obrambi, kjer je večja možnost napak. Ko je Vasile rešil že skoraj vse svoje težave, je, kot se rado zgodi, naredil usodno napako.

8. krog

Franco Mlačnik: Roberto Clemente Llamero (Španija) – 0:1
Matej Žnuderl: Martin Mikulec (Slovaška) – 1:0
Janez Mlačnik: David Zanoletty Garcia (Španija) – 1:0

Franco je imel dolgo enako pozicijo, žal se ni izšlo. Matej je zmagal suvereno, medtem ko se je Janez maščeval za bratov poraz in lepo premagal Španca.

9. krog

Roberto Clemente Llamero (Španija): **Janez Mlačnik** – 1:0

Adi Akman (Izrael): **Matej Žnuderl** – 1:0
Martin Mikulec (Slovaška): **Franco Mlačnik** – 0:1

Janez in Matej sta se pogumno borila, žal pa se ni izteklo, kot smo si želeli, medtem ko Frančeva zmaga ni bila vprašljiva.

Nastopilo je 31 tekmovalcev iz osmih držav. Zmaga je pričakovano šla v Ukrajino. Zmagal je Sergey Wassin pred Sergeyem Grigorchukom (oba iz Ukrajine), medtem ko se je na tretje mesto zavihtel Španec Albert Oliver Gutierrez.

Naši igralci so se uvrstili na sredino lestvice: 15. mesto **Franco Mlačnik**, 17. mesto **Matej Žnuderl** in 18. mesto **Janez Mlačnik**. Lahko povemo, da so se naši trije mušketirji borili do zadnje poteze in občasno pokazali zares navdušujočo igro. Pred turnirjem so iz nam neznanih razlogov skrajšali čas za razmišljanje, kar je zagotovo »pripomoglo« k slabši učinkovitosti v najpomembnejših trenutkih igre.

Pot nazaj je potekala podobno kot v Romunijo, le v obratnem vrstnem redu. Po nas sta zopet prišla prijazna »poliglota« in nas v enem kosu dostavila do letališča, kjer smo se končno počutili varne.

Matej Žnuderl

Janez Mlačnik

Franco Mlačnik med potezo.

Slovenski kegljači uspešni na turnirjih

Piše: Franci Pirc

(foto: Franci Pirc)

Rijeka. 5.11. 2016

Na ta dan se je na Reki odvijal XXII. Mednarodni kegljaški turnir za slepe in slabovidne. Kegljšče 3.maj na Kntridi je bilo zavito turobno deževno vreme, vendar je bilo na stezah živahno, nagrajeno z odličnimi rezultati. Nastopilo je 34 tekmovalcev, v 8 ekipah iz Slovenije, BiH in Hrvatske. Iz logističnih težav se ekipa Napredka iz Beograda ni mogla udeležiti tega turnirja. Ta turnir je bil zametek neke balkanske lige.

Zmagovalci po kategorijah:

Ekipno

1. KPŠRD Ljubljana 1903 keglja
2. Kranj – SAVA 1897
3. Rijeka 1862
4. Kranj – SORA 1808
5. Koper 1765 itd.

Posamezno: Ženske:

- B1:** 1. Bojić Sarajevo 427
B2: 1. Pirc Alojzija Kranj 682, 5. Jug Milka Kranj 550
B3: 1. Vidmar Marija Rijeka 689

Moški:

- B1:** 1. Osolnik KPŠRD 564, 2. Baltić Koper 549, 3. Muhič KR Sava 493, 5. Novak S. KR Sora 469

- B2:** 1. Kajtna KPŠRD 729, 2. Lampe KR Sava 692, 5. Žagar KPŠRD 639, 9. Guberac Koper 507

- B3:** 1 Vučenović Rijeka 751, 2. Muškardin Rijeka 709, 3. Furlan Koper 709, 5. Žalar KR Sava 694, 6. Podjed KR Sora 655, 7. Pirc F. KR pos. 652, 8. Novak J. KPŠRD 610

Ljubljana 12.11.2016

V soboto 12.11. se je v Ljubljani, na

kegljišču ŠPORT Ljubljana na Staničevi 41, odvijal 5 memorial »Pavleta Ribiča«, dolgoletnega reprezentanta v kegljanju za slepe in slabovidne. Udeležilo se je 47

tekmovalcev, v 10 ekipah, iz Hrvaške, Srbije, BiH in iz Slovenije. Po uvodnem spominu na dolgoletnega prijatelja smo začeli borbo z keglji.

Kegljšče je bilo odlično pripravljeno, kar so posledično odlični rezultati. Ekipno je bil vrstni red sledeči. Zmagala je z odličnim rezultatom ženska ekipa SKS Zagreb z 2062 keglji (Deša 623, Mehulič 700 in Markešič z 739). Druga je bila KPŠRD Ljubljana z 2003, tretja SKS Rijeka z 1955, četrti Kranj SAVA 1922, sedmi Kranj SORA z 1806, osma KPŠRD II. 1788, deveti KPŠRD III. 1720 in deseta ekipa MDSS Koper z 1563 podrtimi keglji.

Posamezno Moški: V kat: B1 je bil najboljši Mitja OSOLNIK z 582, drugi JUSIĆ Zagreb 557, tretji BJELAJAC Osijek 548, 5. MUHIĆ KR SAVA 507, 6. BALTIĆ Koper 504 itd.

V kat: B2 je bil prvi Riječan Jelušič z 717, drugi Kajtna KPŠRD 717, tretji Žagar KPŠRD z 709, četrti Lampe KR SAVA z 682 itd. V kat: B3 je bil najboljši Žalar KR SAVA z 733 pred Rečanom Dumenčićem z 712 in Bjekićem iz Beograda 708, 4. Tomšič KPŠRD 704 itd.

V ženski konkurenci prva v B1 Petra Deša iz Zagreba z 623 keglji, v B2 Mehulič Zagreb z 700, pred Pirc A. KR Sora z 684., 6. Jug KR 605, 9. Natalija Žitnik Metaj z 528. V kat. B3 je zmagala Zagrebčanka Markešič z 739, pred Fras Celje 713, tretja Zorko KPŠRD z 653.

To je bil drugi turnir v okviru balkanske lige, tretji bo v Kranju 25.11. in 26.11. 2016.

V nedeljo, 20. 11. 2016, se je na kegljišču v Radencih odvijal prvi krog lige slepih in slabovidnih v kegljanju. Organizator lige je ZDSSS, izvajalec pa je bilo domače MDSS Murska Sobota, pod vodstvom Jelke Orban. Sodelovalo je 13 ekip iz 8 društev. Ekipo sestavljajo trije člani, in sicer eden popolnoma slep (B1), eden močno slaboviden (B2) in eden slaboviden (B3 ali B4). Po dolgem in napornem tekmovalstvu so se ekipe razvrstile v sledečem vrstnem redu: 1. Kranj SAVA 35 točk, 2. Ljubljana ZMAJI 33, 3. domačini iz M. Sobote 25 točk itd.

Naslednji, drugi krog se bo odvijal v Mariboru 7. januarja 2017.

V petek, 25. 11., in soboto, 26. 11. 2016, se je v Kranju zbralo skoraj 80 % evropske kegljaške elite slepih in slabovidnih. Tekmovalje se je odvijalo v čast 3. decembru, mednarodnem dnevu invalidov in prazniku MO Kranj. Pokrovitelji tekmovalstva so bili MO Kranj, Občina Škofja Loka, Elektro Gorenjska in domače MDSS. Zbralo se je 21 ekip iz BiH, Hrvaške, Srbije, Slovaške in vseh slovenskih MDSS, z 88 tekmovalkami in tekmovalci. V boju s keglji so v ekipnem tekmovalstvu zmagali gostje iz SKS Zagreb I. s 1936 podrtimi keglji, druga je bila Ljubljana I. z 1912, tretji pa so bili kegljači iz

Osijeka s 1881 podrtimi keglji. Ostale slovenske ekipe so se uvrstile takole: 4. KOPER 1879, 5. Kranj SAVA 1861, 9. mešana ekipa N. Gorica in Kranj SORA 1756, 12. in 13. mesto sta si razdelili II. in III. ekipa Ljubljane itd.

V posamezni konkurenci so bili po kategorijah rezultati takšni:

Moški

- B1:** 1. Osolnik, LJ, 556, 2. Jusić, ZG, 542, 3. Bjelajac, OS, 542.
B2: 1. Sarapa, OS, 707, 2. Furlan, KP, 693, 3. Pangeršič, KP, 693.
B3: 1. M. Žalar, KR, 726, 2. Črneli, KOP, 691, 3. Tomšič, LJ, 684.
B4: 1. Dizdarević, SA, 757, 2. Lah, CE, 666, 3. Pirc, KR, 625.

Ženske

- B1:** 1. Deša, ZG, 622, 2. Vogrič, NG, 469, 3. Bojić, SA, 416.
B2: 1. Pirc, KR, 662, 2. Novkovič, BGD, 655, 3. Šerfez, 643.
B3: 1. Markešič, ZG, 718, 2. Fras, CE, 685, 3. Strižova, SVK, 663.
B4: 1. Orban, 614.

“V okviru tekmovalstva se je odvijal tudi 6. memorial Borisa Žukeviča v kat. B2. Nastopilo je 32 tekmovalk in tekmovalcev. Prvo mesto je osvojil Darko Sarapa iz Osijeka s 707 keglji pred domačinko Alojzijo Pirc s 695, tretji je bil Tomaž Furlan iz koprškega društva s 693 podrtimi keglji.”

Turnir je bil po udeležbi 2. največji v Evropi, takoj za evropskim prvenstvom, ter je bil že priprava in preizkus za kandidature 18. EP v Sloveniji leta 2018.

V ligi v dveh skupinah tekmuje osem ekip

Piše: Jože Globokar

(foto: Arhiv Mitja Dečman, Gregor Gračner)

V tekmi z ekipo iz Slovenije je bila boljša domača ekipa (v belih dresih)

Prvo kolo Regionalne NLB Wheel lige

V Regionalni NLB Wheel ligi v letošnji sezoni v dveh skupinah in dvokrožnem sistemu tekmuje osem ekip. V skupini A - KIK Zmaj in KIK Una Sana (BiH), KKI Zagreb (Hrvaška) in KKK Singidunum (Srbija), v skupini B pa Castelveccchio (Italija), ekipa iz Slovenije, RSV Kärnten (Avstrija) in KKI Vrbas (BiH). Ekipa so že odigrale prvo kolo. Za skupino A ga je v organizaciji ZPS 5. novembra v Gradačcu pripravila KIK Zmaj, za skupino B pa 6. novembra 2016 ekipa Castelveccchio v Gradiški.

Gradačac - V uvodni tekmi je favorizirana ekipa organizatorjev KIK Zmaj brez težav porazila KKI Zagreb (75:50), druga tekma je zmago prinesla ekipi KIK Una Sana, ki je novinko v ligi KKK Singidunum ugnala s 65:42, v tretji tekmi sta se pod koši srečali KKK Singidunum in KKI Zagreb. Nekoliko utrujeni Srbi so tekmo dobili z minimalno razliko 58:57. V zadnji tekmi prvega kola skupine A je bila boljša KIK Una Sana.

Dobila je tri četrtine in tekmo z ekipo KIK Zmaj zaključila z rezultatom 66:58.

Najboljši strelci v skupini A - **Ramo Rekanović** 52, **Armin Aziraj** 47 (oba KIK Una Sana) **Sabid Karupović** KKK Singidunum 44.

V skupini A po prvem kolu vodi KIK Una Sana, druga je KIK Zmaj, tretja KKK Singidunum, četrta pa KKI Zagreb.

Gradiška - V sosedskem obračunu med ekipama Castelveccchio in ekipa iz Slovenije so domačini upravičili vlogo favorita in zmagali s 57:37. Visoko koš razliko so si priigrali v zadnji četrtini, ko je ekipa iz Slovenije povsem popustila. V drugem srečanju je ekipa KKI Vrbas že v prvi četrtini zabeležila visoko razliko in tekmo z RSV Kärnten (77:48) zanesljivo pripeljala do konca. Ekipa iz Slovenije je v tretji tekmi morala priznati premoč ekipi RSV Kärnten (61:68). Tekmo je izgubila v prvi četrtini v

kateri so si severni sosedje priigrali 10 točk prednosti. Castelveccchio in KKI Vrbas sta v zadnji tekmi skupine B po treh četrtinah prikazali enakovredno igro (44:43). Toda v zadnji četrtini so bili domačini boljši in z več športne sreče slavili s 60:54.

KIK Zmaj (v belih dresih) je brez težav premagal KKI Zagreb

Najboljši strelci v skupini B- **Robert Holderiig** RSV Kärnten 47, **Ademir Demirović** Castelveccchio 41, **Adnan Čejvan** KKI Vrbas 40.

V skupini B po prvem kolu vodi Castelveccchio, druga je KKI Vrbas, tretja RSV Kärnten, četrta pa ekipa iz Slovenije.

Tekme so ob tehničnem delegatu **Milanu Lukanu** vodili sodniki **Mitja Dečman** (SLO) in **Damir Kunošič** (BiH) in **Saša Lakić** (A).

DRUGI KROG NLB WHEEL LIGE

Košarkarske ekipe na vozičkih nadaljujejo s tekmovanji v Regionalni NLB Wheel ligi. V organizaciji Zveze paraplegikov Slovenije sta drugo kolo pripravili ekipi KKI Vrbas (26. novembra v Banja Luki - skupina B) in KIK Una Sana (27. novembra v Bihaću - skupina A).

Banja Luka

Ekipa NLB WHEEL lige sta na tekmovanju v Banja Luki obiskala trener **Igokee Dragan Bajić** in košarkar **Vuk Radivojević** in s tem izkazala podporo regionalnemu tekmovanju, ki ga že deveto leto vodi Zveza paraplegikov Slovenije. Gostoma se je za podporo zahvalil vodja lige Gregor Gračner.

V uvodni tekmi so domačini KKI Vrbas z zanesljivo zmago (79:51) porazili Slovenijo.

V drugi tekmi med moštvi Castelveccchio in RSV Kärnten je bil obračun odločen že v prvem polčasu saj so Italjani povedli z visoko razliko tridesetih točk in tekmo rutinirano pripeljali do konca (76:34).

Ekipi Slovenija in Castelveccchio sta se pod koši srečali v tretji tekmi. Po dokaj enakovrednem prvem polčasu so v nadaljevanju Slovenci povsem popustili in tekmo izgubili s 45:74.

V zadnji tekmi drugega kola skupine B je bila boljša ekipa KKI Vrbas. Dobila je vse četrtine in proti RSV Kärnten zanesljivo slavila z rezultatom 60:38.

Tekme sta ob tehničnem delegatu **Mitju Dečmanu** (SLO) vodila sodnika **Damir Kunusić** (BiH) in **Hrvoje Pencinger** (CRO)

Najboljši strelci - **Ramo Rekanović** KIK Una Sana 118, **Sabid Karupović** KKK Singidunum 89, **Enes Kamberović** KIK Zmaj 74.

V skupini B po drugem kolu vodi Castelveccchio, druga je KKI Vrbas, tretja RSV Kärnten, četrta pa Slovenija.

Bihać

Favorizirana KIK Una Sana je v prvi tekmi upravičila svojo vlogo in KKI Zagreb porazila z 81:56.

V drugem srečanju si je ekipa KKI Zmaj že v prvem polčasu priigrala visoko razliko in tekmo s KKK Singidunum (81:27) zanesljivo dobila.

V tretji tekmi je bila boljša KIK Zmaj, ki je KKI Zagreb porazila z rezultatom 78:66. Hrvatje so v prvi četrtini povedli za eno točko v nadaljevanju pa povsem popustili.

Tekmo sta ob tehničnem delegatu **Milanu Lukanu** (SLO) vodila sodnika **Mitja Dečman** (SLO) in **Mersud Topić** (BiH).

Najboljši strelci - **Ademir Demirović** Castelveccchio 94, **Elvir Modronja** KKI Vrbas 81, **Robert Holderiig** RSV Kärnten 78.

V skupini A po drugem kolu vodi KIK Una Sana, druga je KIK Zmaj, tretja KKK Singidunum, četrta pa KKI Zagreb.

Zahvala za podporo ligi

Tekma v skupini A

Nastopili tudi tuji ročni kolesarji

Piše: Jože Globokar

(foto: Arhiv ZPS)

Že tradicionalno na ljubljanskem maratonu

Po ulicah slovenske prestolnice je 30. oktobra 2016 potekal že 21. tradicionalni Volkswagen Ljubljanski maraton.

“V vseh kategorijah je po ljubljanskih ulicah teklo rekordnih 28.000 tekačev iz 57 držav sveta.”

Na 21-kilometrski trasi so se odlično odrezali tudi ročni kolesarji Zveze paraplegikov Slovenije

- KK Bauerfeind. Nastopilo je dvanajst ročnih kolesarjev in dva predstavnika s freewheel-om. S časom 35:47 je slavil Marko Sever, drugo mesto je s časom 37:26 osvojil Marko Doberšek, tretji je bil italijanski predstavnik Ronald Ruepp (39:42). Za njimi so se uvrstili Edo Ješe, Gregor Habe, Peter Cerar, Matej Lednik, Ivo Ozebek, v ženski konkurenci pa Anka Vesel in Tanja Cerkvenik ter freewheel-ista Janez Učakar in Marko Zupančič. Poleg drugouvrščenega predstavnika Italije, so nastopili še Italijan Robert Kaufmann ter predstavnika Republike San Marino Rosano Valenti in Mirko Tomassoni.

▲
Ročni kolesarji pred množico tekačev.

Jadrajo tudi paraplegiki in tetraplegiki

Piše: Jože Globokar

(foto: Arhiv JK Bohinj)

Jadranje na mirnih vodah

Bomo dobili novo športno panogo?

Zvezo paraplegikov Slovenije je 20. oktobra 2016 obiskal predstavnik Jadranskega kluba Bohinj. Predstavil je njihov klub in ponudil sodelovanje pri morebitni ustanovitvi nove športne panoge paraplegikov in tetraplegikov – Jadranje na mirnih vodah.

Jadranski klub Bohinj je bil ustanovljen z namenom razvijanja jadranskega športa na Bohinjskem jezeru. Za Bohinjsko jezero so primerne jadrnice MINI 12, ki merijo v dolžino 3,85 m. V klubske lasti imajo šestnajst jadrnic, s katerimi prirejajo tekmovanja za podjetja in gostujoče jadrne klube

V letu 2016 so se uspeli povezati z britansko zvezo za mini jadrnice (<http://www.ukassociation2-4mr.co.uk/>), ki so nekoliko drugačne in se imenujejo 2,4 M. Ugotovili so, da so mini jadrnice primerne za športno aktivnost invalidov, kar v Veliki Britaniji razvijajo zelo sistematično in so tudi zelo uspešni. Na letošnjih Paraolimpijskih igrah v Rio so osvojili bronasto medaljo. Kot zanimivost tega športa poudarjajo, da v tej panogi neinvalidni in invalidni jadranci lahko enakovredno tekmujejo.

Občina Bohinj je v letošnjem letu uredila prostore za vodne športe, kjer imamo svoj pomol, poleg tega pa sta na območju »Pod Skalco« še dva pomola, primerna za dostop invalidnim jadralcem.

V maju 2017 bo Jadranski klub Bohinj pripravil za paraplegike in tetraplegike predstavitev jadrnanja.

Šolska športna tekmovanja za mlade športnike invalide

Piše: Jana Čander

(foto: Arhiv ZŠIS-POK)

Šolska športna tekmovanja med drugim sestavlja atletika...

Šolska športna tekmovanja za mlade športnike invalide 2016/2017

Tako kot vsako leto Zveza za šport invalidov Slovenije-Paraolimpijski komite skupaj z Zavodom RS Planico organizira šolska tekmovanja za mlade invalide.

V tem šolskem letu so se športom v katerih tekmujejo mladi pridružili še veliki kanu, judo in dvoransko balinanje - boccia.

Učenci, učenke, dijaki in dijakinje invalidi vsako šolsko leto na finalnih tekmovanjih pokažejo kako pomembna je rekreacija, kako pomemben je šport. Časovni okvir tekmovanj:

v mesecu aprilu Dvoransko balinanje – boccia – srednje šole

17.5.2017 Namizni tenis – osnovne šole

17.5.2017 Atletika – srednje šole

18.5.2017 Veliki kanu – osnovne šole

20.5.2017 Plavanje – osnovne in srednje šole

7.6.2017 Judo – osnovne šole

7.6.2017 Atletika – osnovne šole

Razpisna dokumentacija za šolska športna tekmovanja dostopna na:

Kontaktna oseba za šport mladih:
jana.cander@zsis.si, 01 5300892.

... dvoransko balinanje (BOCCIA)...

... karate in ostale atraktivne športne panoge za mlade športne navdušence.

Priprave za nastop na ZOI 2018 – v polnem teku

Piše: Drago Perko

(foto: Blaž Uršič)

Slovenija bo imela v novi smučarski sezoni najmočnejšega aduta v mladem Jerneju Slivniku, dijaku 2. letnika športnega oddelka jeseniške gimnazije.

Jerneju uspeva, da uspešno združuje šolo in vrhunski šport, nad njegovo kariero pa bdi trener Roman Podlipnik.

Prave predispozicije

»Jernej je fajn fant, mlad in nadarjen športnik in človek na mestu. Pri njegovem delu je viden napredek, ima pa vse možnosti za razvoj. Uspeva mu, da se osredotoči na šport, ko smo na treningu, in na šolo, ko se uči. Kot pravi športnik ima na tem področju še rezerve. Od njega pričakujem, da še naprej živi športno,« je povedal Podlipnik. »V tem hipu precej prosto smučamo na treningu, ki ga trikrat ali dvakrat tedensko opravljamo v Avstriji. Manjka mu še nekaj gotovosti med količki, a to bo prišlo s treningi in tekmami,« pove Podlipnik, ki še doda, da je pred tedni v Avstriji en dan treniral tudi z Japonci, kar je bila nova dragocena izkušnja za Jerneja, ki tako kot Roman upa, da bo kmalu zapadel sneg in da bo lahko treniral v Kranjski Gori.

Podpora v šoli

»Na Gimnaziji Jesenice smo Jerneja sprejeli v naš športni oddelk kot vsakega drugega vrhunškega športnika. Je pa bila za nas v kolektivu prva

Mladi up smučanja invalidov se razvija v odličnega športnika.

taka izkušnja, da je med vrhunskimi športniki invalid. Že na prvem sestanku smo spoznali, da smo lahko veseli, ker je prišel k nam. Celoten kolektiv se je potrudil, da smo ga vključili v delo na gimnaziji. Ni pričakoval nobenih dodatnih privilegijev. Pravico ima, to tudi koristi, do organizirane dodatne učne pomoči. Če bo dlje časa odsoten, bo lahko koristil tudi učenje na daljavo. Na voljo ima tudi dodatne ure. Ker je priden in opravlja vse šolske obveznosti, si je za dodatne ure izbral športno vzgojo, kjer s svojim razrednikom Boštjanom Modrijanom še dodatno krepi svojo moč,« je nad Jernejem navdušena ravnateljica Lidija Dornig.

Trenira v Avstriji

V teh dneh Slivnik odhaja na trening v Avstrijo, za kondicijsko vadbo pa poskrbi v dopoldanskem času v šoli. Za njim so v tej sezoni tudi štiri tekme. Na Nizozemskem je v konkurenci 63 tekmovalcev iz 22 držav zasedel 11., 13., 15. in 21. mesto.

V pričakovanju Kranjske Gore

V tej sezoni ga čaka tudi nastop v Kranjski Gori, ki bo gostila tekme evropskega in svetovnega pokala. Lani na domačem tekmovanju zaradi mladosti še ni mogel nastopiti, pred kratkim pa je na tekmah evropskega pokala izpolnil zahtevano normo. Tako so v njegovem taboru prepričani, da ovir za nastop na domači dirki ne bi smelo biti. »Že nekaj let treniram v Kranjski Gori in se mi zdi dobro, da so tu tudi tekme. Upam, da bom letos lahko nastopil kot tekmovalac. To je tekma, ki vsakemu pomeni zelo veliko, ker lahko nastopiš pred domačim občinstvom in pokažeš, kaj znaš,« je o tej tekmi dejal Slivnik. »Kranjska Gora bo zanesljivo eden najtežjih terenov za smučarje invalide, tudi zame bo to ena najtežjih tekem, a mislim, da težav ne bo. Nastopil bom tudi na evropskem pokalu, kjer je dobro tekmovali na čim več tekmah doma. To daje dodatno spodbudo in zagon,« pravi mladi smučar, ki pa je kot dolgoročni cilj izpostavil paraolimpijske igre, prva želja so že naslednje v Južni Koreji.

ZŠIS-POK vključena v projekt »Razvoj kadrov v športu 2016–2022«

Piše: Simon Božič in Aleksej Dolinšek

(foto: Osebni arhiv in Blaž Uršič)

ZŠIS-POK je po prvem projektu Razvoj kadrov v športu, ki je trajal od leta 2014 do 2015, vključena v nov projekt, ki bo trajal od leta 2016 do 2022.

Vanjski sta trenutno vključena dva trenerja športa invalidov, in sicer Simon Božič (trener odbojke sede), ki je bil že vključen v prvi projekt, ter Aleksej Dolinšek (trener kolesarstva), ki se je v projekt prvič vključil letos.

Nov projekt je v primerjavi s prejšnjim vsebinsko zasnovan drugače. Namen projekta je povečanje kakovosti, konkurenčnosti in kompetenc kadrov v športu.

“Cilj projekta pa je pridobivanje znanja na področju športa in vključevanje novih spoznanj v prakso, pridobivanje izobrazbe oziroma najvišje ravni usposobljenosti, interdisciplinarno strokovno usposabljanje, prenos znanja na trenerje NPŠŠ ali MPŠŠ oziroma v programe tekmovalnega športa in na mlajši vrhunski kader v športu ter pridobivanje izkušenj skozi delo trenerja.”

V celoten projekt je vključenih 120 kandidatov in 40 sodelujočih konzorcijskih partnerjev, ki prihajajo iz različnih področij: nekdanji vrhunski športniki, vrhunski trenerji, kineziologi in doktorski študentje.

▲
Aleksej Dolinšek
trener parakolesarjev
in velik ljubitelj
kolesarstva nasploh.

Vključenost trenerjev športa invalidov v projekt Razvoj kadrov v športu 2016–2022 je zelo pomembna za individualen razvoj trenerjev, ki posledično vpliva na kakovostnejše delo s športniki, kar jim omogoča večji napredek, posredno pa vpliva

tudi na ZŠIS-POK, saj bodo ti trenerji prenašali znanje na druge, to pa naj bi dolgoročno vplivalo na boljše rezultate športnikov invalidov ter na njihovo večjo prepoznavnost. Poleg strokovnega trenerskega izpopolnjevanja udeležba v projektu zajema praktično delo v okviru aktivnosti konzorcijskih partnerjev.

“Na ZŠIS-POK že nekaj časa prepoznavamo problem vključevanja mladih športnikov invalidov v organizirano vadbo. Odločili smo se, da konstruktivno pristopimo k problemu ter skušamo najti rešitve, ki bi izboljšale pogoje za šport invalidov pri nas – posebej rekreativne aktivnosti, namenjene mladim.”

Osnovne naloge projekta so informiranje javnosti, povezovanje partnerjev ter izvedba organizirane vadbe in športnih prireditev, namenjenih mladim invalidom. V informacijski družbi je hiter dostop do pomembnih podatkov izjemnega pomena, zato smo na spletni strani ZŠIS-POK dodali opise posameznih paraolimpijskih športov. Poleg tega je na voljo obrazec za hitri kontakt, ki vsem zainteresiranim omogoča neposreden stik s strokovnjakom s posameznega športnega področja. Podstrani športov vsebujejo tudi informacije o izvajalcih, društvih in klubih po Sloveniji, kjer lahko pridobite več informacij ali se vključite v organizirano vadbo. Informacije o športih trenutno še dopolnjujemo in bodo v celoti objavljene do konca koledarskega leta.

Novembra smo panožnim zvezam razposlali spletno anketo o športu invalidov. Z njo želimo raziskati trenutno ponudbo ter želje in predloge organizacij, ki delajo na področju športa invalidov. Z zbiranjem odgovorov bomo zaključili decembra, prvi rezultati pa so spodbudni: vsaj polovica organizacij izvaja tudi programe za mlade, društva pa prihajajo iz večine slovenskih regij. Med najpogostejše težave pri njihovem delu sodijo: pomanjkanje kadrov, pomanjkanje finančnih in materialnih sredstev ter pomanjkanje vadečih – predvsem mladih. Odziv na anketo je sicer pozitiven. Organizacije večinoma

pozdravljajo več komunikacije in obveščanja s strani ZŠIS-POK, prav tako si želijo konkretnije pomoči pri opravljanju svojega poslanstva.

Prvi koraki, ki smo jih naredili na poti vključevanja (več) mladih v šport, so za nami. Vsekakor ne gre za novo problematiko in enostavne rešitve ni, sicer trenutnega stanja verjetno ne bi bilo. Kljub temu verjamemo, da je čas za nov, morda modernejši pristop. Potrebno je povezovanje – tako na relaciji nacionalne panožne zveze s svojimi članicami kot s sponzorji in najširšo javnostjo. Zgledi iz tujine jasno sporočajo, da je ta pot prava in prinaša rezultate, mladim invalidom pa nove življenjske priložnosti, kar je zagotovo najpomembnejši cilj projekta.

▼
Simon Božič, glavni trener v odbojki sede, ki se skupaj z ostalimi trenerji sooča s problematiko pridobivanja mlajšega športnega kadra.

Higienski pogoji pri pouku gibalno-športnih dejavnosti v OŠ

Piše: Nataša Satler

(foto: Arhiv avtorja)

Higienski pogoji pri pouku gibalno-športnih dejavnosti v osnovnih šolah, ki izvajajo poseben program vzgoje in izobraževanja

Povzetek

Analizirani smo podatki o higienskih pogojih pri pouku gibalno-športnih dejavnosti v 41 osnovnih šolah z nižjim izobrazbenim standardom, ki izvajajo Posebni program vzgoje in izobraževanja iz celotne Slovenije. Podatke smo pridobili z vprašalniki o higienskih pogojih pri pouku gibalno-športnih dejavnosti.

Higienski pogoji za učence so v večini primerni glede uporabe športne opreme in prostorov, namenjenih preoblačenju, manj primerni so pogoji za vzdrževanje osebne higiene po pouku gibalno-športnih dejavnosti. Higienski pogoji za strokovne delavce, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, so v veliki večini ustrezni, ne pa optimalni.

Ključne besede

Higienski pogoji, gibalno-športne dejavnosti, Posebni program vzgoje in izobraževanja. Osebe z motnjami v duševnem razvoju

UVOD

Z gibalno-športnimi dejavnostmi v času šolanja se načrtno, strokovno in celovito z izbranimi metodami in oblikami vzgojno-izobraževalnega dela pri učencih razvijata ustrezna gibalna učinkovitost in zdrav življenjski slog.

▲
Le 12% strokovnih sodelavcev, dobi s strani delodajalca celotno športno opremo vsako leto.

OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Zanimalo nas je, ali vse šole, zajete v raziskavo, zagotavljajo normative in upoštevajo priporočila o higienskih pogojih ter ali imajo strokovni delavci in učenci ustrezne pogoje za izvajanje pouka gibalno-športnih dejavnosti.

CILJ RAZISKAVE

Osnovni cilj raziskave je bil ugotoviti, kakšni so higienski pogoji za izvajanje gibalno-športnih dejavnosti v osnovnih šolah s PPVI v Sloveniji.

VZOREC

V raziskavo je bilo vključenih 41 osnovne šole s PPVI iz celotne Slovenije. V statistično množico so zajeti podatki, pridobljeni na podlagi izpolnjenih vprašalnikov o higienskih pogojih pri gibalno-športnih dejavnostih v šolskem letu.

REZULTATI IN RAZPRAVA

HIGIENSKI POGOJI ZA UČENCE

Uporaba športne opreme pri pouku gibalno-športnih dejavnosti

71 % učencev pri pouku gibalno-športnih dejavnosti vedno vadi v športni opremi, 24 % učencev pogosto in 5 % učencev redko vadi v športni opremi.

Najodgovornejšo vlogo pri vadbi učencev v športni opremi ima strokovni delavec, ki izvaja pouk gibalno-športnih dejavnosti, ne le s svojim zgledom, temveč predvsem z upoštevanjem, da je športna vadba možna le s primerno športno opremo.

Prostori, namenjeni preoblačenju za pouk gibalno-športnih dejavnosti

Rezultati izkazujejo, da so v 54 % preoblačenju namenjene garderobe

pri telovadnici, v 36 % šol za preoblačenje uporabljajo razred.

Iz dobljenih rezultatov lahko sklepamo, da skoraj polovica šol nima ustreznih garderobnih prostorov ob pokritih vadbenih površinah, ki so namenjeni preoblačenju učencev v športno opremo in tako lahko zaključimo, da so prostorski pogoji za preoblačenje pred poukom gibalno-športnih dejavnosti manj primerni.

Možnost umivanja po pouku gibalno-športnih dejavnosti

V 76 % šol s PPVI imajo učenci po pouku gibalno-športnih dejavnosti samo možnost umivanja rok in obraza. Le v 19 % osnovnih šol s PPVI se učenci po pouku gibalno-športnih dejavnosti lahko stuširajo. Iz rezultatov lahko sklepamo, da so možnosti za umivanje učencev po pouku gibalno-športnih dejavnosti, vendar so le-ti manj primerni.

HIGIENSKI POGOJI ZA STROKOVNE DELAVCE, KI IZVAJAJO POUK GIBALNO-ŠPORTNIH DEJAVNOSTI

Vodenje pouka gibalno-športnih dejavnosti v športnih oblačilih

Iz rezultatov je razvidno, da 90 % strokovnih delavcev vodi pouk gibalno-športnih dejavnosti v športnih oblačilih. Zaskrbljujoč je podatek, da poučuje gibalno-športne dejavnosti tudi 3 % strokovnih delavcev, ki pri pouku le-tega niso nikoli oblečeni v športna oblačila. S tem dajejo slab zgled učencem.

Zagotavljanje športne opreme strokovnim delavcem, ki izvajajo pouk gibalno-športne dejavnosti, s strani delodajalca

Oskrba strokovnih delavcev, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, s športno opremo je zelo različna tako po časovnem obdobju kakor tudi po obsegu športne opreme, ki jo dobijo s strani delodajalca. Le 12 % strokovnih delavcev, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, dobi s strani delodajalca celotno športno opremo vsako leto. Slaba polovica dobi športno opremo vsako 2. do 5. leto, kar je ob predpostavki, da so učitelji vsakodnevno v tej športni opremi, malo.

Prostori za preoblačenje strokovnih delavcev, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti

Rezultati kažejo, da se približno dve tretjini strokovnih delavcev, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, preoblači v kabinetu športnih

pedagogov. Iz vidika higienskih pogojev je zaskrbljujoč podatek, da se skoraj petina strokovnih delavcev, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, ne preoblači v šoli, kar lahko povežemo s tem, da so to verjetno pretežno strokovni delavci, ki pouka gibalno-športnih dejavnosti ne izvajajo ali le poredko izvajajo v športni opremi. Glede na rezultate menimo, da so prostori za preoblačenje strokovnih delavcev, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, v 73 % šol, vključenih v raziskavo, primerni.

Možnost umivanja za strokovne delavce, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, po pouku

Optimalne pogoje za možnost umivanja po pouku ima 59 % strokovnih delavcev, ki poučujejo gibalno-športne dejavnosti, 2 % strokovnih delavcev pa nima nobene možnosti za umivanje. Iz rezultatov je razvidno, da so pogoji za umivanje v 59 % šol, vključenih v raziskavo, za strokovne delavce ustrezni.

Higienski pogoji so za strokovne delavce, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, v večini šol s PPVI ustrezni.

SKLEP

Higienski pogoji so za učence v šolah s PPVI v 71 % primerni glede uporabe športne opreme in v 54 % primerni glede prostorov, namenjenih preoblačenju. Manj primerni so pogoji za vzdrževanje osebne higiene učencev po pouku gibalno-športnih dejavnosti, saj ima le 19 % šol s PPVI primerne pogoje.

Higienski pogoji za strokovne delavce, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, so v veliki večini ustrezni, ne pa optimalni. 90 % strokovnih delavcev vodi pouk gibalno-športnih dejavnosti v športnih oblačilih. 3 % strokovnih delavcev, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, niso nikoli oblečeni v športna oblačila, s čimer dajejo slab zgled učencem. Strokovni delavci morajo v 88 % sami finančno poskrbeti za nakup svoje športne opreme. Prostori za preoblačenje strokovnih delavcev, ki izvajajo pouk gibalno-športnih dejavnosti, so v 73 % šol s PPVI primerni. Obstajajo tudi izjeme, kjer so prostori za preoblačenje manj primerni ali neprimerni. Pogoji za umivanje so v 59 % šol s PPVI za strokovne delavce ustrezni, vendar je visok odstotek tudi šol s PPVI, kjer imajo strokovni delavci manj primerne pogoje za umivanje po pouku gibalno-športnih dejavnosti.

Jeralič na obisku na Pedagoški fakulteti

Piše: Tjaša Filipčič

(foto: Vesna Štemberger)

Paraolimpijec Primož Jeralič na obisku na Pedagoški fakulteti

Bez redne gibalne aktivnosti si ne moremo zamisliti kulturnega ljudstva ali kulturnega posameznika. Stopnje razvitosti gibalne kulture pa ne ocenjujemo le po številu vrhunskih športnikov ali rekorderjev, temveč tudi po razvitosti gibalnih navad in po čim višjem odstotku prebivalcev, ki se redno ukvarjajo z gibanjem in s športom. Pri tem ne smemo izključiti invalidov. Svet Evrope je že pred 21 leti sprejel dokument, v katerem vlade članic Evropske skupnosti spodbujajo, da podprejo redne gibalne programe za invalide. Tako redna gibalna aktivnost kot pojav vrhunškega športa invalidov sta opredeljena in obravnavana v dveh izbirnih predmetih na pedagoški fakulteti (Univerza v Ljubljani). To sta: strokovni izbirni predmet Gibalne igre za OPP (za študente specialne in rehabilitacijske pedagogike, v nadaljevanju SRP) in prosti izbirni predmet Gibalne igre za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami (za vse študente pedagoške fakultete).

V okviru vsebin, ki se vežejo na gibalne aktivnosti gibalno oviranih, se je na povabilo spodaj podpisane nosilke predmeta prijazno odzval paraolimpijec, kolesar Primož Jeralič, ki je na letošnjih paraolimpijskih igrah predstavljal Slovenijo. Pred začetkom so ga prišli pozdravit dekan pedagoške fakultete, dr. Janez Vogrinc, predstojnica oddelka SRP, dr. Mojca Lipec Stopar, in prodekanica dr. Vesna Štemberger, ki je z nami ostala do konca predavanja. Tudi naša prodekanica je namreč izvrstna kolesarka.

V uvodu je naš gost spregovoril o tem, kako je pri njem prišlo do invalidnosti in kako se je soočil z njo. Zelo zanimivo je bilo slišati, da sta mu pri soočanju pomagala prav šport ter pozitivna naravnost ožje družine in športnih prijateljev. Šport mu že od malih nog pomeni način življenja.

V pogovoru nismo mogli mimo terminologije. Osebo mu je bolj všeč izraz *invalid* kot *oseba s posebnimi*

potrebami. Pravi, da posebnih potreb nima. Edino, kar ga moti, je, ko ga ljudje gledajo navzdol, prej pa je bilo ravno obratno. Prav tako ne mara pomilovanja.

Primož je oče dveh otrok. V pogovoru nam je povedal, kako invalidnost sprejemata otroka in žena, ki jo je spoznal že pred nesrečo. Sporočil nam je, da se imajo res lepo. Svoje športno navdušenje prenaša na otroka, žena pa je bila v preteklosti tudi aktivna športnica.

Primož nam je posredoval nekaj informacij iz RIA. Zanimala nas je dostopnost za invalide, kako so bila organizirana tekmovanja in kako je bil zadovoljen z rezultatom. Čeprav je imel med dirko nemalo tehničnih težav, je bil zadovoljen, ker ni odnehal, temveč se je boril do konca in dostojno predstavljal Slovenijo. Pri tem ni pozabil izpostaviti pomena in vloge strokovne ekipe ter še posebej dela trenerja Alekseja. Poudaril je tudi dobro vzdušje v slovenski ekipi.

Na drugem predavanju se nam je po naključju pridružil Jakob Škancelj, študent 1. letnika specialne in rehabilitacijske pedagogike. Jakob je invalid (*čeprav pravi, da mu je termin oseba s posebnimi potrebami všeč*) in igralec boccie. To igro smo s študenti tudi preizkusili.

Primož ima nove izzive tudi v prihodnje. Ker je v preteklih dveh letih zaradi pogostih treningov nekoliko manj časa posvetil družini, se bo najprej oddolžil njej. Upa na številna športna druženja. Avtorica tega članka mu je ponudila učenje tenisa za vse člane družine in seveda tudi zanj. Tenis na vozičku je zelo primerna športna panoga za vrsto poškodbe, ki jo ima Primož, poleg tega pa je tudi možnost družinske rekreacije. Če bo do tega srečanja prišlo, bomo o tem gotovo kaj napisali.

Za konec bi se Primožu zahvalila za sodelovanje. Vsem, tako meni kot študentom, je razširil obzorje in ponudil snov za razmislek. Upam, da se vidimo na tenisu.

RIMSKO 5	URADNA POTRDIŠTEV DOKUMENTA	PISEC LETOPISOV	POSMEHLIV ČLOVEK, ZLASTI PISATELJ	ITALIJANSKI SPOLNIK	ŠTEVILO, ŠTEVILKA (STAR.)	OKOLICA, SOSEŠČINA
POUK O VERSKIH RESNICAH	LITER				SIMBOL ZA MOLIBDEN	5. ČRKA SLO. ABECEDA
OKROGEL OBRAMBNI STOLPIČ	TONA					
SIMBOL ZA URAN	GR. DIDAKT. PESNIK (315-240 PR.N.Š.)	KRAJ V SRBIJI, OB PROGI BEOGRAD-NIŠ	KDOR SE UKVARJA Z ŽGANJEM OGLJA	TONA	EVA NOVAK	INDIJANSKI ŠOTOR
KDOR KAJ SABOTIRA						INDIJSKI HRAST
SPODNJI DEL VRATNE OD-PRTINE MED PODOBOJI				MISS SLO 2012 - OREŠNIK		VERIŽNI BOBEN
NEKDANJI ZLATNIK V ZDA, Z LIKOM ORLA					VZDEVEK PEVKE SEVERINE	
STAVKAR (POGOVRNO)						
OZNAKA ZA DUŠIK	PODALJŠ. ŽIVČNE CELICE	TANJA SALAMA				
ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA			BAJTAR			
INDUSTRIJSKA RASTLINA			TRENUTEK, HIP			JUNAŠKA PESNITEV
ŠPANSKI MOŠKI SPOLNIK		AMERIŠKI SMUČAR - TOMMY			SLO. PUBLICIST OŽBOLT (1876-1945)	STAROEGIPČANSKI BOG
OMARICA NA GLAVNEM OLTARJU		REVŠČINA			1. ČRKA	OZNAKA ZA DUŠIK
MALTNJA ZIDNA OBLOGA						OZNAKA VOJAŠKE PARAFORMACIJE HITLERJEVE NAC. STRANKE
AVTOR: BORIS KLEP	13. IN 15. DAN V RIM. KOLEDARJU					PAVEL NEDVED
MESTECE V IRANU, JUŽNO OD YAZDA	AMPER					AVTO. OZN. ZA HRVAŠKO
						HOJA, KORAK
						KISIK

- ARAT** - grški didaktični pesnik (315 - 240 pr. n. š.).
- BAGRDAN** - kraj v Srbiji, ob progi Beograd - Niš.
- DREVNİK** - kratek, vejasto razrasel podaljšek živčne celice, dendrit.
- EAGLE** - nekdanji zlatnik v ZDA, imenovan po liku orla na zadnji strani.
- ILAUNIG** - Ožbolt (1876 - 1945), slovenski pripovednik in publicist.
- TABERNAKELJ** - omarica na glavnem oltarju, v kateri hranijo monštranco (relig.).

BOŽIČNA PRAVLJICA

23.-29. 12. 2016

- **30 % Last Minute popust** za namestitev v hotelu Zdravilišče Laško
- **BREZPLAČNA namestitev** za otroke do 5. leta in enega otroka do 12. let!

Koda rezervacije:
ŠPORTNIK

4 dni/3 noči že za 155,40 € na osebo

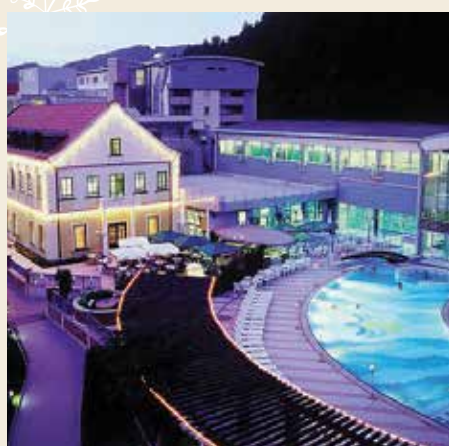
NOVOLETNI PROGRAM

29. 12. 2016-2. 1. 2017

S Silvestrsko večerjo v restavraciji hotela ali **galaktičnim silvestrovanjem STAR WARS** v Termalnem Centru pod stekleno kupolo in zvezdnatim nebom.

Koda rezervacije:
ŠPORTNIK

4 dni/3 noči samo 189 € na osebo
v hotelu Zdravilišče Laško

UGODNO ZA ČLANE DRUŠTEV

8. 1.-17. 2. 2017

4 dni/3 noči že za 43,20 € na osebo
(namestitev v hotelu Zdravilišče Laško)

Koda rezervacije:
ŠPORTNIK